

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Srečne in lepe velikonočne praznike
želimo vsem pravoslavim prijateljem,
naročnikom, čitateljem in inserentom.
Hristos voskresel!

Današnja številka obsega 20 strani.
Nagradno nalogo in drugi del sestav-
ljenske dobite na 5. strani.

Pravi in nepravi zaključki

V času, ko je nova Nemčija v ideji
narodnega edinstva našla eno elemen-
tarno silo, ki je ustvarila v Evropi po-
vsem drugačen položaj ter prisilila vse
evropske narode, da iščejo novih mož-
nosti, kako bi se temu položaju najbo-
lje prilagodili, se pojavlja pri nas v
nekaterih glavah čudovita zmešnjava.
Proti ogromni dinamiki vse objemajoče
in čim bolj na široko postavljene na-
cionalne ideje drugod bi nekateri plašni
Slovenci hoteli kakor polži zlezi v
svojo hišico, misleč, da jih bo tenka
lupina zaščitila. Preprosta pamet govo-
ri, da more v trenju, ki ga doživljamo
sedaj med narodi, obstati le močna, po
svoji volji do življenja in po svojem
gledanju na bitne interese enotna Ju-
goslavija.

In vendar so ljudje, ki ravno v tem
trenutku postavljajo slovensko vpraša-
nje tako, kakor da bi v njegovi separa-
tistični formulaciji bila skrivnost naše
obrambe in naše rešitve. Ko drugi na-
rodi črpajo svojo ofenzivno življenjsko
silo iz globokega občutka narodnega
edinstva, poskušajo pri nas nekatere
prepametne glave ustvariti enakovredno
defenzivno moč iz načela nacional-
nega separatizma, torej s tistim sred-
stvom, ki udarni dinamiki narodnega
edinstva postavlja v bran najslabotnej-
šo protifronto. Mnogi, ki danes iz Ju-
goslavije gledajo prilike in razmere na
Čehoslovskem, iz instinktivnega obč-
utka, kaj bratski državi največ v tem
času škoduje, obsojajo Hlinkovo po-
četje. Njegova politika ni nevarna in
škodljiva samo s stališča celokupnega
čehoslovškega naroda, temveč v enaki
ali še večji meri tudi z zrelišča živ-
ljenjskih interesov Slovakov samih.

Kljub temu so se ravno v Pragi našli
mladi slovenski intelektualci, ki povrh
o sebi trdijo, da mnogo oostreje vidijo
svetovni politični položaj, kakor mi do-
ma, ter so izdali oklic, ki proti nevar-
nostim današnjega časa Slovencev nudi
lek »Zedinjene Slovenije«. Mladi moške
pravijo, da hočejo nadaljevati tradicijo
iz l. 1848., čes da so današnje razmere
in težnje slovenskega naroda v marsi-
čem podobne onim iz leta 1848., kar
seveda ni res. Praški poziv slovenskih
dijakov, ki tam snujejo novo društvo,
je plod onega duha, pred katerim je
natančno pred 70 leti tako nujno svaril
Fran Levstik, ko je napisal: »Da za-
tremo vsako misel, katera na to na-
merja, da bi mi Slovenci sami za se
mogli kdaj kaj biti, to naj bode naša
prva skrb.«

V praškem pozivu se pravi tudi, da
je usoda Slovencev, Čehov in Slovakov
tesno povezana. Gotovo! Ali ne v tem
smislu, kakor si to predstavljajo mladi
praški prijatelji. Čehi, Slovaki in Slo-
vencev so v svoji povezanosti sposobni
za obrambo samo preko svojega lastne-
ga čehoslovškega in jugoslovanskega
edinstva. Brez tega so povezani samo k
skupni propasti. Kdor danes na vpraša-
nje naše obrambe gleda samo s slo-
venskega stališča in ga hoče rešiti z
nekako slovensko koncentracijo, ta ko-
raka slepo v pogubo, pa če stokrat trdi,
da so mu dogodki odprli oči.

V teh usodnih časih ne moremo do-
volj ponavljati resnice, da je slovenska
usoda odvisna od tega, ali bo celokupni
jugoslovanski narod tudi naše vpraša-
nje doživljal kot svoje, jugoslovensko
vprašanje. Slovenska aktivnost bi se
morala torej predvsem uveljavljati v
tem pravcu, da se zavest jugoslovanske
povezanosti utrdi širom jugoslovanske
zemlje. Karavanke niso slovenska, tem-
več jugoslovanska meja in vprašanje
okrepitve naše odporne moči, gospodar-
ske in kulturne, ni samo slovensko in
se samo s slovenskim naporom ne da
rešiti. Ono je jugoslovansko in Ju-
goslavija mora tu zastaviti vse svoje po-
litične in materialne sile.

S tem pa seveda ni rečeno, da Slo-
vencev nismo postavljeni tudi pred dol-
žnosti, ki jih moramo sami med seboj
opravičiti. V novi reviji demokratično
usmerjene katoliške inteligence čitamo
poziv za »novo narodno zbiranje«, čes
da je treba ustvarjati »suvereno narod-
no zavest«, novo »narodno osveščanje
med Slovenci« za skupno reševanje slo-
venskega narodnega problema. Tudi v
teh izjavah se krijejo naziranja, ki nas
vodijo daleč stran od pravega reše-
vanja slovenskega vprašanja. Če pa
omenjena revija poudarja, da bi se iz-
vestna naša narodna vprašanja morala
postavljati »bolj v območje tistega, kar
nas druži, namesto onega kar nas raz-
dvaja,« potem je to naziranje gotovo
pravilno. Revija ne poziva k slogaštvu,
k kateremu pravilno pravi, da niža du-

SENCE KITAJSKJE VOJNE V JAPONSKI POLITIKI

Princ Konoje je spet prevzel vodstvo vladnih poslov in hoče vojno s Kitajci čimprej končati

Tokio, 23. aprila. b. Vojna s Kitajci po-
vzroča Japoncem čimdalje večje skrbi.
Sence protikitajske ekspedicije padajo ne-
vidno na vso japonsko politiko in razdva-
jajo že itak razdvojene odgovorne kroge,
ki iščejo sedaj najprimernejši izhod iz po-
ložitja. Bolj in bolj si utira pot prepriča-
nje, da se Japonska s svojimi boji s Ki-
tajski samo izčrpuje in da je Rusija proti
kateri bi morala Japonska hraniti vse svo-
je sile, oni »tretji« ozadju, ki se smeje.

Doslej je vso kitajsko avanturo dirigi-
ralo predvsem vojaštvo, kateremu je po-
magalo tudi zunanje ministrstvo, dočim
je predsednik vlade stal bolj ob strani.
Zaradi boleznj pa je moral princ Konoje
tri tedne opustiti sleherni del v predse-
stvu vlade. Včeraj pa je v razgovoru z
novinarji javnost obvestil, da je spet pre-
vzel vodstvo vladnih poslov. Listi pozdra-
vljajo to Konojevo odločitev, ker je njego-
va odsotnost iz vlade samo povečala glo-
bokotno vladno krizo, o kateri govore na Ja-
ponskem kot o javni tajnosti. S Konoje-
vim povratkom pa je rešena samo osebna
stran te krize, ker je doslej princ Kono-
je že večkrat izrazil željo, da bi odstopil.
Jedro sedanje vladne krize na Japonskem
je seveda navzlic temu ostalo nedotaknje-
no.

Kakor se iz zanesljivega vira doznav-
a, gre za latentno krizo zaradi nasprotnih
mnenj o tem, kako naj se kitajska vojna
v naprej vodi, odnosno, kako naj se kon-
ča. Kakor je princ Konoje v svojem raz-

govoru z novinarji sam namignil, se to
nasprotje pojavlja predvsem med vlado in
vojaško. Zadnje tedne so japonske opera-
cije na azijski celini zastale, medtem ko
se je istočasno močno povečal kitajski od-
por. Spričo tega se od vseh strani izraža
želja, naj se vojna s Kitajci čimprej za-
ključi, četudi ima Japonska še dovolj re-
zerv za vzdržanje dolgega konflikta. V tej
zvezi pa se sugerirata dve različni rešitvi:
eni so za mirovna pogajanja s kitajsko
vlado, drugi pa za pospeševanje in pove-
čanje vseh vojniških operacij, ki naj zlomijo
kitajsko odporost.

Glede uspeha prve poti — pogajanj za
mirno rešitev spora — prevladuje skepsa
ne le zaradi ojačane odpornosti Kitajcev,
ki so ob poslednjih uspehih postali samo-
zavestnejši, temveč tudi zaradi povečanih
japonskih zahtev. Razen tega je znano, da
je japonska vlada odrekla maršalu Čang-
kajsku pravico, da bi se v imenu Kitajcev
pogajal z Japonci, dočim je na drugi stra-
ni priznala že dve sebi naklonjeni vladi v
Peking in Nankingu.

Druga pot za likvidacijo vojne naj bi
bila napoved novih velikih ofenziv, ki naj
bi nasprotnika prisilile do vojaške kapi-
tulacije. Toda ta pot bi zahtevala nove
žrtve, ker bi bilo treba takoj odposlati na
Kitajsko nove čete. Vplivni japonski kro-
gi na se bolj in bolj nasproti pošiljanju
novih divizij na kitajsko tla, ker se jim
zdi, da se mora Japonska predvsem okre-

piti proti Rusiji, ne pa da se še sedaj na
kitajskih tleh popolnoma izčrpa.

V Konojevi odločitvi, da sedaj spet sam
prevzame vodstvo vladnih poslov, vidijo v
tukajšnjih političnih krogih namero pre-
sednika vlade, da se vsa teža zunanje-
politične akcije Japonske položi odsej sa-
mo na naglo zaključitev kitajske ekspi-
edicije. V istih krogih sodijo, da se Kono-
je ne bo zbal niti zaostritve konflikta,
ako bi se mirovna prizadevanja ponesre-
čila. Svojo voljo je Konoje pokazal med
drugim tudi s tem, da je v predsedstvu
vlade ustanovil poseben kitajski oddelk,
čemer se je doslej zunanje ministrstvo
odločno upiralo. Vse kaže, da hoče Kono-
je glede Kitajske voditi povsem samostoi-
no, od vojske in zunanjega ministrstva
neodvisno politiko, ki naj bo v skladu z
dejanskimi interesi Japonske. Čim bo Ko-
noje očitnejše manifestiral svoje želje
glede kitajske vojne, je pričakovati, da
bodo zastopniki drugih mnenj utihnili,
zlasti še, ako bodo prve Konojeve akcije
kronane z uspehom.

Vsa druga nesoglasja v vladi, ki se ti-
čejo predvsem notranje politike, tako na
primer vprašanje morebitne preosnove
vlade in ustanovitve nove stranke, ki naj
bi nastala iz združitve obeh največjih ja-
panskih strank, Minseitō in Seikaj, in
katero vodstvo naj bi prevzel notranji mi-
nister Suicōgū, so postranskega pomena
spričo želje, ki stopa že zelo glasno na

dan, da naj se vojna s Kitajsko čimprej
konča.

Strašna bitka pri Tajerčvangu

Sanghaj, 23. aprila. o. Za Tajerčvang se je
v zadnjih dveh dneh razvila nova strašna
bitka. Vse kaže, da so veliki boji v južnem
Santungu prešli v zadnjo fazo. Kitajci so se
okrog mesta močno utrdili, poleg tega pa se
jih je tam koncentriralo več stoletov. Iz stra-
teških razlogov so se Kitajci umaknili za
nekaj kilometrov na svojo utrjeno linijo, da
bi, kakor zatrjujejo poročila nevtralnih opa-
zovalcev, v nekaj dneh z vso silo udarili
hkratu na vse štiri japonske divizije, ki ope-
rirajo na tem sektorju fronte in štejejo
skupno 80 do 100.000 vojakov. Japonci so
oboroženi z vsemi najmodernejšimi pripra-
vami, vendar pa so se tudi Kitajci v tehni-
čnem pogledu zelo izpopolnili. Japonci so v
zadnjih dveh dneh na štirih krajih predli
kitajske prednje vrste. Mesto Tajerčvang le-
ži sedaj tik za centrom kitajske fronte. V
njem operira kitajski glavni stan. Borbe se
nadaljujejo z nezmajljivo silo in bodo, ka-
kor kaže, to noč dosegle vrhunec.

Iz Šansija prihajajo vesti o novih bojih
okrog Dingjaca v srednjem delu pokrajine.
V jugovzhodnem Šansiju so Japonci prema-
gali Kitajce pri Puhšijenu, vendar pa so
jim Kitajci onemogočili, da bi prekoračili
Rumeno reko. Huden poraz so Japonci dož-
veli pri Tungvanu ob tem veleokolu. Japonci
so skušali tudi pri Kajfengu preko reke, a
so bili istotako krvavo odbiti. Vedno večje
preglavice jim prizadevajo tudi kitajski čet-
niki, ki razdirajo v njihovem neposrednem
zaledju ceste ter telefonske in brezžične
zveze. Kitajski četniki so zavzeli mesto
Čungteh v severnem Šekiangju, kjer se je
včeraj razvila huda bitka med japonsko po-
sadko in okrog 19.000 kitajskimi četniki.
Posadka je bila uničena skoraj do zadnjega
moža.

Irska se je pobotala z Veliko Britanijo

**Sporazum v vseh glavnih spornih vprašanjih med
obema državama**

London, 23. aprila. o. Med Anglijo in
Irsko je bil dosežen sporazum. Njegova
vsebina sicer še ni bila službeno objavlje-
na, vendar zatrjujejo poučeni krogi, da
vsebuje sporazum v glavnem naslednje tri
točke: 1. Anglija želi razširiti sedanji pre-
ferenčni carinski sistem, ki velja za pro-
met med Anglijo in njenimi dominijoni,
tudi na Irsko 2. Anglija in Irsko bosta
znižali carinske postavke v svojem me-
dsebojnem blagovnem prometu in ga bosta
pospešili predvsem na ta način, da bo

Anglija prevzela (ali) več presežkov irskih
kmetijskih pridelkov, Irsko pa odgovar-
jajo količine angleških industrijskih pro-
izvodov. 3. Čimprej se bo dovolj rešil
spor, ki je nastal med irskimi zakupniki in
angleškimi posestniki zemljišč na Irskem.
Odkar je De Valera prevzel oblast v Irski,
so zakupniki prenehali plačevati zakupnino.
Njihov dolg je sedaj narasel na 6,5 milio-
nov funtov sterlingov in naj bi se po
tem sporazumu na primeren način od-
plačal.

Načelni sporazum v Rimu dosežen

**Še pred sestankom sveta Društva narodov bo s poseb-
nimi diplomatskimi notami objavljeno dosežen
soglasje**

Pariz, 23. aprila. o. O pogajanjih z Ita-
lijo objavljajo listi danes zelo optimistične
vesti. Na včerajšnjem sestanku s Ci-
anom, ki je pomenil pričetek službenih
pogajanj, je odpravnik poslov francoskega
poslanstva italijanskega zunanjega
ministra podrobno informiral o navodilih,
ki jih je prejel iz Pariza glede posebnih
problemov, ki naj bi se o njih spora-
zumeli pred zasедanjem sveta Društva
narodov in tudi še pred Hitlerjevim ob-
iskom v Italijo. Listi naglašajo, da bodo
pogajanja z Italijo zaključena do 9. maja.
Njihovega poveljnega poteka ne bodo za-
držali niti neguševi protesti v Zenevi, niti
načrti, s katerimi namerava priiti pred
svet Društva narodov španski delegat Del
Vayo.

Po vesteh iz Rima sta se Blondel in Ciano
na svojem včerajšnjem prvem sestanku v
glavnih potezih že dogovorila o sporazu-
mu med obema državama, na podlagi ka-
terega naj bi se po imenovanju rednega
francoskega poslanika v Rimu razvila po-
gajanja o podrobni problemih, ki se na-
našajo na odnose med Francijo in Ita-
lijo. Pogajanja se umetno nikakor ne bo-
do prepešila, vendar pa je pričakovati, da
bosta francoska in italijanska vlada že v
ponedeljek izmenjali diplomatski not, s
katerima naj bi pred evropsko javnostjo
izpricali, da so odstranjeni vse ovire, ki
so bile do sedaj na poti dokončnemu zbliza-
nju med obema državama. Tako bo po iz-
recni želji francoske vlade že pričetkom
prihodnjega tedna, torej še pred Hitler-

jevim obiskom dosežen načelni sporazum.
Takoj nato bodo določene tudi posebne
modalitete, po katerih se bodo uredila vsa
podrobna vprašanja. Za časa Hitlerjevega
obiska in zasédanja sveta Društva na-
rodov je pričakovati kratek presek
pogajanj. Že 15. maja bo prišel v Rim
novi francoski poslanik, ki bo akreditiran
pri italijanskem kralju in cesarju in ki
bo nato v smislu doseženega sporazuma
pogajanja nadaljeval. Kar se tiče uredit-
ve italijansko-francoskih sredozemskih
problemov, menijo pariški politični krogi,
da ji bodo dodatki k italijansko-angleške-
mu rimskemu paktu služili za osnovo in
vzor.

Odhod francoskih državnikov v London

Pariz, 23. aprila. v. Danes je bilo urad-
no objavljeno, da bosta ministrski pre-
sednik Daladier in zunanji minister Bon-
net v sredo popoldne z letalom odpotovala
v London, kjer bosta ostala do petka
večer, ko se bosta zopet z letalom vrni-
la v Pariz. V ponedeljek bo važna seja
ministrskega sveta, na kateri bodo pod
predsedstvom predsednika republike Le-
bruna proučili vsa vprašanja, ki bodo
predmet razgovora v Londonu.

Razgovori Hore Belishe v Rimu

Rim, 23. aprila. o. Angleški vojni mi-
nister si je danes popoldne ogledal največje
rimske znamenitosti. Zvečer je angleški po-
slanik njemu na čast priredil banket, na
katerem so bile povabljene najvišje osebn-
osti rimske družbe. Ob tej priliki se je
zvedelo, da je Belisha prinesel v Rim od
angleškega ministra predsednika Chamber-
laina neko posebno sporočilo za Mussoli-
ni. O vsebini tega sporočila še ni bilo
mogoče zvedeti nikakih podrobnosti.

Sovjetsko poslanstvo na Dunaju ukinjeno

Berlin, 23. aprila. AA. Sovjetski odprav-
nik poslov v Berlinu je sporočil zunanjemu
ministrstvu, da je sovjetska vlada ukinila
sovjetsko poslanstvo na Dunaju.

Nemčija in Anglija

**V Berlinu pozdravljajo sporazum med velesilami, ven-
dar pa so še skeptični glede rešitve vseh problemov**

Berlin, 23. aprila. b. Položaj, ki je nastal
po sklenitvi angleško-italijanskega spora-
zuma, je v tukajšnjih političnih krogih še
vedno predmet živahnih razprav. Vsi listi
soglasno zavračajo domneve, da bi bil
novi sporazum naperjen proti Nemčiji.
Nemčija se svojemu italijanskemu zavez-
niku ne bo odpovedala, ker je, kakor Ita-
lija, tudi ona mnenja, da se dajo evropska
vprašanja urediti samo s sporazumom
vseh štirih zapadnih sil. Nemčija je torej
za zamisel četvernega pakta, ki bi po mne-
nju nemških krogov imel za posledico iz-
ločenje Rusije iz evropske politike. Ra-
zume se, da posvečajo v Berlinu še prav
posebno pozornost pravkar začetim pogaj-
anjem med Francijo in Italijo. Listi izra-
žajo glede teh pogajanj rahlo skepsis in
podtjavajo med drugim, da bo v krat-
kem obiskal Italijo Hitler. Sicer pa bo
Nemčija, tako zatrjujejo v poučenih kro-
gih, ne glede na to, ali pride do sklenitve
četvernega pakta ali ne, svojo dosedanje
politiko na evropskem vzhodu nadaljevala.

Nekateri listi proučujejo možnosti nem-
škega sporazuma z Anglijo. Težave za
sklenitev takega sporazuma vidijo pred-
vsem v tem, da zahteva Anglija, preden
se z Berlinom spusti v nove informativne
stike in morebitna pogajanja, jasne in ne-
dvomne izjave odgovornih nemških dr-

žavnikov glede nemške politike v vzhod-
ni Evropi, dočim se Anglija v pogledu
nemške kolonialne zahteve spričo zadrž-
na britanskih dominijonov in angleškega
javnega mnenja za sedaj še ne more ve-
zati v nobenem smislu. V tej zvezi po-
udarjajo v nemških političnih krogih, da
se motijo vsi tisti, ki mislijo, da se bo
Nemčija odpovedala svojim kolonialnim
zahtevam. Te zahteve morajo po nem-
škem mnenju tvoriti osnovo slehernega
angleško-nemškega sporazuma.

Vloga demokracije

London, 23. apr. b. Lord Allen of Hurt-
wood je govoril o diktaturi in demokraciji
in poudaril med drugim, da je demokra-
cija z vidika sedanje civilizacije nezmo-
ljiva. London ima gospodarsko in finan-
čno moč sveta v svojih rokah. Ako bi bil
ta njegov nesporni prestiž izkoriščen, bi
ne bilo težko, pripeljati Evropo v popo-
lno demokracijo. Nespetnost je trditi, da
so demokratske ustanove degenerirane
in nesposobne za rešitev težkih državnih
nalog. Oči vsega sveta so danes bolj kot
kdaj prej obrnjene na Anglijo. Vsak trgo-
vec in finančnik v londonskem Cityju
(bančnem delu mesta) je poslanec miru.
Njegova dolžnost je, da k vsemu, kar se
dogaja v svetu, ne molči.

Abesinski problem in Sovjetska unija

**Rusija ne bo podpirala angleške pobude glede ureditve
abesinskega vprašanja in tudi ne bo izstopila iz DN**

London, 24. aprila. w. Optimistično raz-
položenje glede poteka zasédanja Društva
narodov, zlasti glede vprašanja likvidacije
abesinskega problema in priznanja ita-
ljanskega imperija, ki je še včeraj prišlo
do izraza v pisanju londonskega tiska, je
danes izginito. Sovjetsko poslanstvo v
Londonu je namreč danes izdalo komuni-
ke, v katerem zavrača kot netočne vse ve-
sti, da bo Rusija podpirala pobudo angle-
ške vlade glede priznanja italijanskega
imperija. Take trditve, naglašajo komuni-
ke, so nesmiselne, kajti stališče Rusije na-
pram napadalcem je ostalo nespremenjeno,
tako v pogledu Abesinije, kakor v pogledu
Španije. Prav tako nesmiselne so vesti, da
bi nameravala Rusija izstopiti iz Društva
narodov. Res je baš nasprotno, da bo ru-
ska delegacija slej ko prej zastopala svoje
stališče v Zenevi. Spričo tega komunikeja
računajo v angleških krogih, da bo raz-
prava v Zenevi dokaj burna.

London, 23. aprila. k. Namera bivšega
abesinskega neguša, da bi poslal tudi na
bližnje zasédanje sveta Društva narodov

Vrednost oglasov v dnevnikih najbolje
presodite po številu malih oglasov. —

Današnje »Jutro« ima

411

malih oglasov. Enkratni polžkus z malim
oglasom »Jutro« Vas pouči, da ima
oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno
število interesentov.

Minister Kaganovič

nenadoma umrl

Pariz, 23. aprila. AA. (Stefani). Iz Mo-
skve poročajo, da je Lazar Kaganovič,
judski komisar za težko industrijo, ne-
nadoma umrl. Mislijo, da gre za politič-
ni atentat in da so ga ubili Stalinovi na-
sprotniki, ki so Kaganoviča sovražili za-
rad njegovih tesnih zvez s Stalinom in
zaradi pomembne vloge, ki jo je igral pri
kervavem čiščenju stranke in vojske.

Občinske volitve v ČSR

Dve važni odločitvi češkoslovaške vlade

Praga, 23. aprila. br. Poštinski odbor vlade je imel sredi sejo, na kateri je sprejel dve važni odločitvi v zvezi s pravnimi, ki zadevajo čas najbolj zanimajo široko javnost, namreč glede občinskih volitev in glede prvomajskih praznov.

Kar se tiče prvomajskih praznov, je bilo sklenjeno, da so v načelu dovoljene, vendar pa oblasti ne smejo izdati generalnih, marveč samo fakultativna dovoljenja. Proslave se smejo dovoliti tam, kjer je podano dovoljeno jamstvo, da se bo prišlo do izredov.

Glede občinskih volitev je bilo sklenjeno, da se bodo vršile v štirih etapah. Prve volitve bodo 22. maja in sicer v Pragi ter nekaterih večjih mestih na Češkem, Moravskem in v Šleziji. Druga volitva nedelja bo 29. maja. Tega dne bodo volitve v več tisoč občinah v različnih delih države, predvsem tam, kjer je že potekala funkcionalna doba sedanjih občinskih uprav. Tretja etapa občinskih volitev bo izvedena na 12. junija, ko bodo predvsem volitve na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji, zadnja etapa pa bo v nedeljo po državnem prazniku. Takrat bodo volitve vse preostale občine. Skupno bodo izvršene volitve v okrog 16.000 občinah.

V javnosti je napravljen sklep vlade zelo ugoden vtis, kar bo z razpisom občinskih volitev znatno popustila notranje-politično napetost, ki so jo izzvali propagatorji avtoritarizma s svojimi preturanimi zahtevami. Vlada je že meseca oktobra sprožila vprašanje občinskih volitev, ki je bilo od takrat skoraj stalno na dnevnem rdu, a so bile volitve iz različnih razlogov vedno znova odlagane, zlasti zaradi dogovorkov v nemških pokrajinah. Vlada je

vedno zastopala stališče, da občinske volitve ne smejo biti predmet politične spekulacije in strankarske borbe, marveč v duhu demokratične republikanske ustave določena manifestacija državljanskih svobodnih vseh slojev naroda. Komunalna politika se ne sme ravnati po političnih ciljih strank, marveč mora služiti resničnim potrebam občanov in interesom občine in države. Tu mora odločiti delo, ne pa politična gretja in lepe besede. Ker pa dajajo občinske volitve v dobro, ko namerava vlada prirediti s smotrnim reševanjem manjšinskih problemov, upajo, da bo razpis volitev ugodno vplival tudi na reševanje tega težavnega problema.

Udržal in Hlinka nevarno zbolela

Praga, 23. aprila. AA. (ČTK). Bivši predsednik češkoslovaške vlade František Udržal je nevarno zbolel in so ga prepeljali v neki sanatorij. Zdravniki so zanj v skrb.

Udržal se je rodil leta 1870. Prvič je postal poslanec v dunajskem državnem zboru leta 1897. Po obojolitvi je postal predsednik poslanskega odbora za narodno obrambo, pozneje je bil na sedem let minister narodne obrambe, ter je zelo mnogo storil za izpolnitev češkoslovaške vojaške sile. Pred sedem leti je bil od leta 1929 do 1932 »Česke Slovo« poročnik, da je prezident republik dr. Beneš ko se je mudil v Ružomberku na vzhodnem Slovaškem, dobil svojo roko o boleznih poslance Hlinka in da mu je takrat poslal pismo s svojimi najplešnejšimi željami, da bi čimprej okrevaj. Drugi listi poročajo, da je zdravstveno stanje nevarno obolelega Hlinka brezupno.

Madžarski glasovi o sodelovanju držav v Podunavju

Madžarski glasovi o sodelovanju srednjeevropskih držav postajajo čedalje bolj številni. Kar je sprito dosedanjega madžarskega zadržanja vsekakor vredno, da se zavzame. Tako se na primer bivši ministrski predsednik István Friedrich v veliki londonski publikaciji »Europe into the Abyss« odločno zavzema za konstruktiven načrt o srednjeevropskem sodelovanju in hvali med drugim zlasti pobudo češkoslovaškega ministrskega predsednika dr. Hodže. Friedrich zatrjuje, da hoče tudi Madžarska v tej zvezi razvijati svojo vitalnost.

Vseučiliški profesor Sándor Eckhardt je pred kratkim izdal zanimivo knjigo: »Primerjalna zgodovina srednjeevropske književnosti, ki opozarja na potrebo madžarskega znanjstva za kulturo in jezik sodelovanja. Ideja o potrebi tesnega sodelovanja vseh srednjeevropskih narodov je ugodno odzvala tudi v zgodovinskih delih učenjaka Miklosa Mesterja, ki sam

pravi v neki novejši svoji publikaciji o Transilvaniji: »Naloga madžarskih zgodovinarjev ni, da bi poglabljali jarek, ki loči Madžare od sosednjih narodov, temveč da ga premoste.« Tudi publicist Andras Sos ter ekonomski urednik »Pesti Hirlap« Josef Csetenyi sta se za Veliko noč zavzela za podrobno spoznavanje srednjeevropskih narodov na vseh področjih, da se s tem ustvarijo osnove potrebnega sodelovanja.

Že ti glasovi so dovolj značilni za preokret, ki se opazja na Madžarskem. Seveda s tem ni rečeno, da že vsi Madžari tako mislijo. Zastopniki drugačnih nazorov in celo stari nepopoljšljivi revizionisti še vedno dvigajo glave, vendar so njihovi glasovi bolj odraz notranjopolitičnih obračunavaj kakor pa izraz navzven obrnjene usmerjenosti. Na to je v zadnjem času marsikaj vplivalo v tolikšni meri, da se zdi, da je vsaj korak k iztrenjenju že storjen.

Beleške

Odlična italijanska revija o novem položaju

Ugledna italijanska revija »Vita Italiana«, ki izhaja v Rimu, objavlja na uvodnem mestu članek polkovnika Carnevarija, enega najbolj znanih vojaških in političnih publicistov v Italiji, o novem položaju v srednji Evropi. Po kratkem pregledu najnovejših dogodkov prihaja Carnevari do zaključka, da je sedaj kot logično posledico novega položaja pričakovati samo še večjo povezanost odnosov med Jugoslavijo in Italijo, ki naj svoje sodelovanje tako utrdita, da »stvorita iz njega pravi blok«.

Članek polkovnika Carnevarija je vzbudil veliko pozornost ne le v Italiji, temveč tudi v inozemstvu in ga beležijo vsi večji evropski listi. Dopolnila pariškega oficijalnega organa »Temps« pripominja, da potrjujejo Carnevarijeve pogoje tudi govorice, ki krožijo v rimskih političnih krogih, da nekaj dni in v katerih se preteza možnost nove poglobitve odnosov med obema državama.

Zastopnik južne Koroške v nemškem državnem zboru

Avstrijski listi objavljajo imena onih Avstrijcev, ki so bili na osnovi plebiscita z dne 10. aprila proglašeni za člane novega nemškega državnega zbora. Med drugim poročajo, da je postal poslanec tudi neki Franc Mikula kot zastopnik »der Kärntner Windischen«, izraz »Windischer« uporablja avstrijski in ostali nemški listi po navadi za nemško misleče koroške Slovence v nasprotju z narodno zavednimi. Najbrž bo tako tudi v tem primeru, ker med takšnimi koroškimi rojaki ni znan noben koroški Slovenec z imenom Franc Mikula, ki bi prišel v poštev. Po privatnem sporočilu iz St. Jakoba v Rožu krožijo tam govorice, da je novi poslanec doma v njihovi fari, in sicer v Svatinah pri Podrožici. Po poklicu je železniški delavec Koroških bojov se je udeležil na nemški strani. Vendar te vesti še niso potrjene in še ni gotovo, kateri Franc Mikula je imenovan za poslanca.

Razmišljanja g. župnika

Za župnika imenovani jeseniški kaplan g. Andrej Krizman ureja glasilo slovenskih jugoslovencev »Slovenske delavce«. Za belo nedeljo prinaša ta list pod naslovom »Treba je presekati« svojevredna razmišljanja, v katerih najprej toži, da je »Mahnig življenjski zastoj«. Zelo nezadovoljen je pisec s katoliškimi voditelji po svetu. Hude levite jim bere in jim med drugim očita:

»Vodilna mesta med narodom so si priborili znani, vodilne besede pa reči ne znajo, ko jo narod potrebuje. Tako dela vsak po svoje, kakor se mu zljubi, kakor da ni katoliški narod skupnih osnov, na katere bi moral graditi... Hočemo jasne besede in miselnost, da je dolžnost onih, ki so na vodilnih mestih, da jo izrečejo. Nekaj izobraženstva in nekaj javnih delavcev z brskotjo v srcu gleda, kako se ruši nekdanja solidna zgradba našega javnega življenja... Nekateri drugi na zelo vplivnih mestih pa se igrajo v teh odločitvenih časih salonske katolištine in mislijo, da je še možno prirediti stalne družabne sestanke na čisto duševne dni... Tako delajo, kakor da se stoletje niti za las ne premaknilo v svojih nalogah naprej.«

Znak slovenskih jugoslovencev

Te dni bo imel Jugoraz, d. l.avska organizacija JRZ, svoj prvi državni kongres v Beogradu. Udeležili se ga bodo tudi slovenski člani, ki so organizirani v tako zvan »Zvezi združenih delavcev«. Ravno s danj so izdali svoj lasten znak, ki ga njihovo glasilo opisuje takole: »Križ, narodne (slovenske) barve in industrijsko kolo z začetnimi črkami našega imena (ZJZD)«. Ali bodo šli s tem znakom tudi na kongres v Beograd, ali pa bodo tam nosili skupni znak Jugoraza, iz njihovega lista ni razvidno, kakor sploh o tem kongresu skoro ničesar ne piše.

Državljska vzgoja

»Slovenski gospodar« vprašuje svoje čitatele: »Zakaj so Srbi proti verski enakopravnosti, in jim daje tako globokomunni in bratske ljubezni prežeti odgovor: »Da imajo v Beogradu lahko dvakrat veliko noč. Tako so mislili, da bo gospod konkorat to odpravil in zato so se borili zoper njega.«

Priporočamo »Samoupravo«, da od časa do časa prelistate številke tega svojega bogatega mariborskega pobratima in mu posveti vsaj toliko pozornosti, kakor citiraju raznih drugih, dosti manj zanimivih listov.

»Obzorova« zatrevjanja

»Obzor« se bavi z akcijo nekaterih hrvatskih frankovcev, ki se zbirajo okoli dr. Mirka Koštica in dr. Marjana Dražića in se pripravljajo da bi nastopili pri prihodnjih skupščinskih volitvah s samostojnimi kandidiranimi listami. Po mnenju »Obzora« so to ljudje, ki nimajo nikogar za seboj in je zato vsaka akcija že v naprej obsojena na propad. Pač pa misli »Obzor«, da je nastopil čas, ko bo treba prečistiti račune s frankovci, ki neustojno kritizirajo dr. Mačka, da je prenehal odločen pri naglašanju hrvatskih narodnih zahtev. Ti ljudje govorijo o potrebi neke neopostojne politike, stvarno pa so vedno pripravljene sodelovati pri tako zvani »realisti« politiki, to je politiki pobiranja drobtin iz bogato obložene mize.

»Obzor« tudi odločno zavrača domneve »Timesove« poročevalca o bivših zvezah med hrvatskimi nacionalisti in habsburškimi legitimisti na Dunaju. Pri tem zatrjuje, da splošno ni bilo med Hrvati niti ene politične skupine, ki bi poлагala kakke nade na povratek Habsburžanov. Kar se tiče atencij nekaterih hrvatskih nacionalistov na Dunaju pa je treba ugotoviti, da so bili to bivši avstrijski oficirji kakor n. pr. general Sarkotič in polkovnik Porčević. Ti ljudje niso igrali niti pred vojno niti po vojni nikake vloge v hrvatskem političnem življenju.

Dobrodošel zaveznik

»Hrvatska straža« spada med tiste redke liste pri nas, ki odobravajo in branijo politiko »zapoljenega slovenskega separatizma. Ogorčeno napada liste, ki so napisali

Avstrijski vizumi ukinjeni

Beograd, 23. aprila. AA. Nemško poslanstvo v Beogradu nas je zaprosilo, da objavimo sledeče: Obveznost vizuma, ki je dozdaj obstajala v prometu iz Jugoslavije v Avstrijo, kakor tudi za potovanje skozi Avstrijo, je ukinjena zaradi priključitve Avstrije Nemčiji.

Bolezen kralja Karola

Bukarešta, 23. aprila. a. Zdravstveno stanje kralja Karola se boljša. Noč je kralj preležal mirno. Jutranja temperatura je bila normalna, zvečer pa je znašala 37,2. Boležine v grlu popuščajo.

Tatvina štirih znamenitih slik

London, 23. aprila. AA. Sredi se je v gradu Zilihamu v Canterburyju izvršila nenavadno predzna tatvina. Ukradli so štiri znamenite slike, vredne več kot 100.000 funtov. Gre za znamenito Rembrandtovo sliko »Pred ogledalom«, ki je sama vredna 50.000 funtov, za Van Dyckovo sliko »Mož s psom« in za dve sliki največjega angleškega portretista Gannsbrougha. Vse kaže, da so umetnine ukradli velespretni tatovi, ker niso pustili za seboj nobenih sledov. Pri delu so se posluževali gumijastih rokavic. Vse slike so izrezali iz okvirov.

Joj, kako neprijeten duh ima to perilo! V njem je vse vonj po slabem milu. Imejte vendar usmiljenje s svojim dragocenim perilom in perite ga z vedno jednako dobrim terpeninovim milom Zlatorog, ki odpravi s svojo belo gosto peno vsako umazanijo. Z njim oprano perilo je belo kot sneg, mehko-voljno in prijetno duhte.

TERPENTINOVO MILO
Zlatorog

Jubilejni turnir LŠK

Ljubljana, 23. aprila

V današnjem XII. kolu so bile vse partije končane že popoldne. Mojstri so bili neobičajno miroljubni in so z eno samo izjemo na vseh deskah remizirali. Kostić je kot edini zmagal in ima pred ostalimi že toliko naskoka, da mu je prva nagrada bržkone zagotovljena, zlasti se, ker ima v preostalih kolih edino v Piru močnejšega nasprotnika. Njegovi najresnejši tekmeči so v tem pogledu na slabšem, ker imajo še težke partije. Današnji dan je menda pomnil tišino pred viharjem in bodo zaključna kola bržkone prinesla ogorčene borbe. Medtem ko so si mojstri privoščili počitek, je odbor Ljubljanskega šahovskega kluba čez glavo započel s pripravami za akademijo, ki bo oficijelno zaključila turnir. Akademija 27. t. m. obeta biti izredno zanimiva Razon proglašuje rezultate in razdelitve nagrad so na sporedu glasbene točke, med njimi najnovejša prof. Osterčeva kompozicija, kantata o šahu.

Nasproti Furlanijevemu damskemu gambitu je Vidmar ml. izbral slovensko obrambo. Po generaciji zamenjavi figur je sledil v 36. potezi remis. Enak konec je imel ortodoksim damski gambit med Preinfalkom in Sorliem Bröder je igral kot črna nasproti dr. Trifunoviću, ki je spet otvoril z e4. Caro-Kann. V izenačeni poziciji sta po 28 potezah sklenila premirje. Najmanj potez je imela holandska partija med dr. Vidmar-

jem in Totom. Slednji se je zelo dobro branil, da je bel čez v 19. potezi prišel na delitev točke. Caro-Kann partija med dr. Tartakowerjem in Pircem je bila po zamenjavi figur po 34 potezah remis. Kostić in Nedeljković sta igrala sicilijansko. Igra je bila dolgo izenačena, nato pa je bel zaradi slabe Nedeljkovićeve igre vprizoril napad na črnega kralja, ki se je v 40. potezi končal z matom. Preostali partiji sta bili končani tik pred popoldanskim zaključkom. V španski partiji med obema rojakoma Steinerjem in Zubojem je bila po 38 potezah deska še zmerom skoraj polna, a sta se zaradi zaprte pozicije nasprotnika sporazumela za remis. Foltys je v damskem gambitu ustvaril dr. Astalošu slabega srednjega kmeta, kar pa je slednji pospravil z deske figure, ga ni mogel osvojiti in je kljub nekoliko boljši poziciji moral pristati na remis.

Stanje po XII. kolu. Kostić 9 (1), Szabo 8 (1), dr. Tartakower 8, dr. Trifunović 7, dr. Astaloš 6 in pol (1), Pirc 6 in pol, Steiner, dr. Vidmar 6 (1), Vidmar ml. 6, Bröder 5 in pol, Foltys 5 (1), Furlani, Nedeljković, Tot 4 in pol, Preinfalk 3 in pol, Sorli 1 in pol (1).

V 13. kolu igrajo: Bröder — Furlani, Szabo — dr. Trifunović, Nedeljković — Steiner, Tot — Kostić Sorli — dr. Vidmar, Pirc — Preinfalk, dr. Astaloš — dr. Tartakower, Vidmar ml. — Foltys.

Muhasta aprilska zima

Ob dalmatinski obali in v Bosni toča in sneg, na Hrvatskem deževje

Dubrovnik, 23. aprila. o. Potres, ki je večeraj popoldne presenetil Dubrovčane, se je okrog 16. ponovil. Tedaj so bili sunki že precej močni, tako da je potres zval med vsem prebivalstvom mesta in okoliških krajev pravo paniko. Ljudje so zbežali na ulice. Na Stradunu je bila nekoliko poškodovana hiša nekoga dubrovniškega inženjerja. Dobil je razpoko od tal do strehe.

Tudi v dubrovniški okolici je bilo poškodovanih nekaj hiš, večje nezoče pa ni bilo. Ponoči je divjala nad mestom in vzdolž vse ladranske obale huda nevihta s točo.

Split, 23. aprila. o. Nad vso dalmatinsko obalo je v pretekli noči besnel silen vihar. Sredi noči je pričela padati delala toča. Po gorah in gričevju je zapadla sneg. Zaradi velikega viharja na morju je vzdolž vse obale

na naslov kratkovidnega msgr. Hlinke kako besedo kritike ali celo obsodbe. Sedaj javlja »Hrvatska straža« vsa vžhičena, da je vstal v obrambo Hlinke tudi »slovenski list in sicer »Slovenski dom«, ki izhaja v Ljubljani kot popoldnarska izdaja »Slovenca«... »Nato ostane neki članek, ki ga je »Slovenski dom« ponatisnil iz Hlinkevega organa »Slovaca«.

Glasilo hrvatske katoliške akcije rade volje privoščimo njegovo veselje...

Občni zbor šentjakobske k. o. JNS v Ljubljani

V četrtek zvečer je bil »Pri Amerikancu« v Florjanski ulici občni zbor šentjakobske krajevne organizacije JNS. Zbralo se je lepo število članov, med njimi tudi mnogo mladine. Občni zbor je vodil poudarjenost inž. Jože Rus, ki je v nagovoru poleg zborovalceve tople pozdravil nar. posl. Rajka Turka, podpredsednika sreske organizacije JNS Rudolfa Žitnika, predsednika mestne omladinske organizacije JNS dr. Branka Alujeviča kakor tudi predstavnik ostalih ljubljanskih krajevnih organizacij. Sledili sta prav zadovoljivi poročili tajnika in blaginika, nakar je bil zopet izvoljen dosednji odbor.

Toplo pozdravljen je nato povzel besedo Rudolf Žitnik, ki je v temperamentnem govoru sporočil pozdrave in navodila sreskega odbora JNS. Dr. Branko Alujevič je izrazil veselje, da se tudi v šentjakobskem okraju mladina uvršča med odločne borce za nacionalni pokret. Nato je posl. Rajko Turk obširno obravnaval aktualne probleme vse tam od konkordata do proračunske debata v narodni skupščini. Zborovalci so se mu za izvajanja, podana na prikupen domač način, toplo zahvalili, nakar je inž. Jože Rus zaključil zborovanje.

Ljubljanskim somišljenikom JNS

Mladinska organizacija JNS za mesto Ljubljano bo imela v sredo 27. t. m. svoje redno predavanje v Kazini I. nadstropje. Predaval bo urednik dr. Branko Vrčon o zunanje-politični problemih. Vabimo tovariše omladince, kakor tudi ostale člane in somišljenike JNS k udeležbi. Posebnih vabil ne bo. Odbor.

Tudi škof Preysing v Rimu

Berlin, 23. aprila. b. Za kardinalom Faulhaberjem je sedaj odpotoval v Rim tudi belinski škof Preysing. Določeno se, da bo najbrž že prve dni prihodnjega tedna odpotoval v Rim tudi škof Bernini iz Osnabrucka. V Rimu se bo potem kakor vršilo te dni pravi posvet raihovskega episkopata z vatikanskimi krogi.

Sovjetski poslanik

Razkolnikov v Belgiji

Bruselj, 23. aprila. a. Bivši sovjetski poslanik v Sofiji Razkolnikov, ki se ni hotel o izdati pozivu, da se vrne v Moskvo, je pribežal v Belgijo. Razkolnikov je zapustil v Budimpešti vlak Sofija — Moskva in se odpravil v neko majhno belgijsko mesto ob reki Mozi, kjer živi pod imenom Iljan.

Razne nesreče

Praga, 23. aprila. br. V državnih tovarni eksploziv v Belovu je danes popoldne iz nepoznanega vzroka nastala eksplozija. Ena delavka je bila hujeje, tri pa lažje ranjene.

Berlin, 23. aprila. br. V rudniku v Oberhausenu je davi nastala eksplozija, pri kateri je bilo 17 rudarjev zasutih. Sedem je bilo ubitih deset pa so jih še rešili. Od 14 ranjenecv sta dva poškodobam podlegla, ostali pa so še izven nevarnosti.

Newyork, 23. aprila. br. V državi Virginiji je v rudniku Canaris nastala eksplozija premogovega prahu 62 rudarjev, ki so bili na delu v ruvi, je zasulo. Dosedaj so izklopali 20 mrtvih. Za ostale ni upanja, da bi jih rešili in so najbrž tudi že mrtvi.

Torpedov... »Ljubljana« bo splovljena v juniju

Split, 23. aprila. o. Naša druga velika torpedovka, ki jo grade v ladarskih ladjedelnicah in se bo imenovala »Ljubljana«, bo splovljena v morje pričetkom junija. Za kuma ji bo ljubljanski župan.

Ciano v Varšavo, Beck v Stockholm

Varšava, 23. aprila. AA. Listi poročajo iz Rima, da bo italijanski zunanji minister grof Ciano jeseni obiskal Varšavo, poljski zunanji minister pa bo konec meseca maja uradno posetil Stockholm.

Kolera v Indiji

London, 23. aprila. w. Reuter poroča iz Delhija, da je pri velikih verskih svetovno-slih v Haniwaru nastala epidemija kolere, ki zahvata med romarji dnevno nad sto žrtev. V okolici mesta gore noč in dan velike grunde, na katerih zažigajo trupla na kolere umrlih.

Znani sportnik Delour tihotapec

Lille, 23. aprila. AA. Včeraj popoldne so cariniki v Allionu pri Lilleu ustavili velik avtomobil, v katerem se je vozil znani belgijski kolesar Gustave Delour. Pri njem so našli 240 kg tobaka v vrednosti 1.500 frankov. Delour je že o pravem času zbežal s kolesom čez mejo njegovo ženo so pa aretirali. Tako se Delour ne bo mogel udeležiti današnje dirke Pariz — Bruselj za katero je vozil s seboj dve kolesi. Oblasti so mu oboje kolesi zaplenili z avtomobilom in tobakom vred.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Prisega kralju in domovini

Evangeljski pastor zaprimega vojake evangeljske vere — Na levi general Živojin Pavlović in pomočnik divizionarja general Dodić

Zabava po izvršeni prisegi! Po vsem razsežnem dvorišču plešejo kolo

Ljubljana, 23. aprila
Vsako leto ob tem času je razsežno dvorišče vojašnice kralja Petra I. posorišče svečanosti, s katero šele postanejo novi rekruti zapravljeni vojak. S prisego se ob nastopu službe zavežejo kralju in domovini, da bodo obema služili z dušo in telesom tako, kakor se spodobi za vojaka, posebno

še, če pripada jugoslovanski vojski, najslavnejši in najhrabrejši. Dopoldne je bilo dvorišče vojašnice kralja Petra I. spet zastavljeno s rekruti, ki pripadajo raznim enotam ljubljanske garnizije. Razmešeni so bili po svoji verski pripadnosti: v sredi najštevilnejši rekruti pravoslavne vere, desno katoličani, levo muslimani

in poleg teh mala četa evangeličanov. Po vrsti so opravili zaprisežni obred prota, župnik, imam in pastor, ki je tokrat prvič opravil zaprisego rekrutov protestantov. Prisego je vodil »rukovalec« komandant artiljerije Živojin Pavlović, prisostvoval pa je tudi pomočnik divizionarja general Dodić. Po končani zaprisegi je general Živojin Pavlović nagovoril mlade vojake in jim čestital k prisegi, s katero so se zavezali, vsikdar in povsod služiti svojemu kralju in domovini. Z lepim govorom je pojasnil pomen prisega, ki naj bo vojaku sveta, saj prisežejo pred praporom, ki simbolizira najsvetejša domovinska čustva ter predstavlja kralja in državo, ki jo mora imeti dobi vojak vedno v mislih. Prav zato naj bodo mladi vojaki ponosni na izvršeno prisego, ki so jo izrekli mlademu kralju Petru II. Trikratni zdravo je zadonel mlademu kralju v pozdrav.

Svečanost prisega je povzdignila vojaška godba, ki je po zaključku oficelnega dela zasvirla poskočna kola, da so se takoj stvorili krožki k razgibanim plesom tja do poldneva. Seveda so imeli vojaki nato prosto, kakor se spodobi za dan, ko so zdravi in mladi fantje postali soldatje od nog do glave, z dušo in s srcem.

RADI
PREZIDAVE
PRODAJA SE CENEJŠE
Sternceki

Danes teden bomo na Oplencu Pričakujte v četrtek zadnja navodila v „Jutru“!

Danes teden bomo pa že na Oplencu. Prospekti za udeležence izleta so dotisnani in se razpošiljajo. Od ponedeljka dalje se dobijo v Ljubljani v osrednji pisarni CMD, na deželi jih razdelijo podružnice, odnosno nabiralci prijavitelj za izlet. Prospekt ima vojni red, potrebna navodila in določa tudi sedeže v vlaku, z zanimanjem pa boste tudi prebrali potrebne podatke o Beogradu in Oplencu.

Vsega skupaj odputuje v soboto zvečer iz Slovenije 530 izletnikov (vštevši vodstvo in reditelje). Posebni brzovlak bo imel 11 vagonov. Iz Maribora do Zidanega mosta bosta večernemu potniškemu vlaku priključena dva vagona II. razreda. Po dogovoru z železnico morajo tisti izletniki iz štajerskih krajev, ki so se prijavili za II. razred, že od Maribora, odnosno od vstopnih postaj ob glavni progi do Zidanega mosta, kupiti vozni listek II. razreda in vstopiti v enega izmed obeh vagonov, ki bosta nato na Zidanem mostu priključena izletnemu brzovlaku. Štajerski izletniki, ki so prijavljeni za 3. razred, pa seveda lahko vstopijo poljubno v vlak do Zidanega mosta. Pri tolkšnem

številu izletnikov je potrebno res mnogo dela, posebno še, ker bo v Beogradu ravno danes teden zavoljo velesjema in drugih prireditvev mnogo izletnikov tudi od drugod. Zavoljo morebitnih majhnih izprememb bomo v četrtek objavili v »Jutru« poslednja natančna navodila, tako glede prevoza, prehrane in stanovanj. Vse podrobnosti boste nato izvedeli še od rediteljev v vlaku. No, kakšnih posebnih izprememb se vam kar ni treba bati!

Na poti tja dol se brzovlak ne bo ustavil v Beogradu, marveč v Zemunu. Ob povratku iz Mladenovca v Beograd naj vsakdo pristopi k tablici, ki mu bo pokazala, kam bo krenil na stanovanje. Zaradi velikega prometa bo treba hitro vstopati, da ne bo promet oviran. Vsem izletnikom ponovno priporočamo, da vpoštevajo navodila v prospektu in vojni red. Zamudniki bodo morali sebi pripisati posledice. Le-tošnje jurjevanje na Ljubljanskem gradu bo zaradi romanja na Oplenco naslednje nedelje, 8. maja. — H koncu še enkrat: preberite v četrtek v »Jutru« poslednja navodila! Narodni pozdravi!

Rušenje stare minoritske bastije v Ptuj

Spet je izginil del starih ptujskih utrd, ki so nekoč branile obdrevsko mestec pred sovražniki, največkrat pred Madžari in Turki. Z ob časa in novi vek sta opravila tu svoje delo in staro zidovje se ni moglo več upirati napredku. Danes je slika starih utrd v ljudstvu že zelo obledela, dokler ne bo čisto izginila. Minoritska bastija je bila brez dvoma najmočnejša utrdbena naprava starega Ptuja. Preden pa se lotimo opisa, je potrebno, da si ogledamo še ostale utrdbe, kolikor so še ohranjene.

Po mnenju strokovnjakov so sedanje utrdbe nastale že v 16. stoletju. Kaže, da jih je dal pozidati nadvojvoda Karel II., ki je tudi zgradil trdnjavo Karlovac in grške utrdbe. Njegov grb vidimo tudi na zunanjih grajskih vratih na Gornjem Ptuj.

Na zapadnem koncu mesta vidimo na levem bregu Drave za nekdanjim dominikanskim samostanom spodnji del močnega stolpa, kjer je bil tudi začetek mestnega obzidja. Odtod je mestni zid, ki je bil postavljen leta 1664 in obnovljen leta 1759, držal izven dominikanskega samostana do vznožja grajskega hriba, kjer je stal nekdanji trokotni smodniški stolp. Tu so bila tudi mestna vrata. Dalje zasledujemo mestni zid do zapadnega stranskega stolpa, odtod se ob grajski žitnici in vinski kleti. Izven grada vidimo proti severu spet okrogel stolp, v katerem so bili nekoč zaprti jetniki. Na tej strani je tudi glavni dohod v

grad, kjer si prišel po pridržnem mostu skozi vrata v zunanje grajsko dvorišče. Na obzidju notranjega dvorišča je vse polno strelnih lin, skozi katere molijo celi starih topov in možnarjev. Zid se nadaljuje na vrhu Grajskega hriba do vzhodnega stranskega stolpa ter sega čez pobočje do prostega stolpa. Oba stolpa sta branila severno obrambno črto, ki je bila po vrhu še ojačena z visokim nasipom. Od prostega stolpa naprej se obme mestni zid proti vzhodu do tako zvanih špoharskih vrat in prostične bastije, ki je bila opremljena z močnimi kasetami in težkimi topovi. Od tega severnega oglišča pridomo mimo tako zvanih ognjskih vrat do močne minoritske bastije, ki je imela v notranjosti tudi kasemat. Na Vischerjevih ptujskih bakrorezih, posebno pa na znanem bakrorezu minoritskega samostana iz leta 1696, opazimo za samostanom bastijo, zgrajeno iz močnih kvadrov. Baterija najjačjih tobov gleda svaščice skozi strelne line. Za

Pozor!
Darmol, sredstvo za odvajanje se čisto polvarja Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarezo v obliki črke T. Zahtevajte samo originalni Darmol.

Napoleonova tajna ljubezen Nekaj besed uvoda v naš novi roman

Veliki cesar, ki je na prevahu iz 18. v 19. stoletje ob gromu svojih bitk koval Evropi novo lice, je imel tudi kot človek burno razgibano življenje. Zenski, ki so hranile v svojih srcih spomine na nežna srečanja z njim, ni bilo malo. Narobe. Znan pojav je, da sta Mars in Eros dobra tovariša; in danes, ko je Napoleonova javna in osebna zgodovina zdavnaj raziskana do poslednjega kotička — tako korenito, kakor le more biti zgodovina velikega, obče pomembnega razdobja — danes lahko mirno trdimo, da je imel ta mož vsaj enako velike ljubzenske potrebe kakor katerikoli prelivelec krvi in kovač usode. Toda Napoleon je skoraj zmerom ljubil po vojaško: danes tukaj, jutri tam, naglo, burno, z brezobzirnostjo rojenega osvajalca, zmagovitega vojskovodje in nedavno kronanega cesarja Komaj je bil ustavljen oko na Evini hčeri, komaj ji je srce omagalo v viharju njegove slave, že je bilo skoraj zastarelo govoriti o njem. Ne, l'Empereur ni bil vztrajen ljubimec.

Samo tri ženske pomni zgodovina — izmed vseh mnogih samo tri, ki so mu raznežile srce in zapustile v njegovi duši globoke sledove. Prva je bila lepa, lahkomiselna Jospina de Beauharnais, ki ji je pisaril mladi general Bonaparte iz Italije dolga, vroča pisma; vzel jo je za ženo in jo kronal za cesarico; l. 1810. se je ločil

od nje, ker mu ni mogla dati sinu in naslednika na prestolu. Zadnja je bila Napoleonova druga žena, Marija Luiza Avstrijska, hči cesarja Franca I., ob kateri je hotel uresničiti svoje hrepenenje po otroku in nadaljevalcu rodu, obenem s političnimi ugodnostmi zveze z eno izmed najstarejših in najmočnejših dinastij v Evropi. Ta mu je rodila sina, toda politična dola habsburške neveste in prihodnost dinastije, ki jo je hotel z njo ustanoviti, sta ostali pokopani pod razvalinami Napoleonovega končnega poraza. Marija Luiza je bila žena brez duše, nezvestnica, ki je lahkostno iskala utehe v objemih grofa Neipperga, med tem ko je strmoglavljene Napoleon tragično gineval v svojem izgnanstvu. In sin tega zakona, »rimski kralj«, ni nikoli vladal na očetovem prestolu, ampak je mlad umrl v Avstriji — nekateri pravijo, da za jetiko, drugi, da od habsburškega strupa...

Manj znana je Napoleonova druga ljubezen: tista, ki jo je usoda časovno uvrstila med Jospino de Beauharnais in Avstrijo; cesarjeva tajna, velika ljubezen do lepe in plennete poljske grofice Marije Walewske. In vendar je bila dovolj globoka, da bila mogla ovenčati Marijino čisto čelo s cesarsko krono, če bi bila Marija le hotela. Toda grofica Walewska

Čistilna moč ODOLO je neprekosljliva. Aromatično varstvo Vaših ust oskrbi na najboljši način ODOLO.

stražarje sta na bastiji postavljena še dva strážna stolpiša. Na Montecuccolijevih načrtih za obnovo ptujskega mestnega obzidja iz l. 1663, dalje tudi na raznih starih ptujskih olinatih slikah vidimo, da so utrdbe bile proti vzhodu izredno močne, kajti odtod so pričakovali sovražnikove napade. Minoritski konvent je dal pri preurejevanju samostanskega dvorišča in vrta že leta 1928. razstreliti del stare bastije. To pa ni bilo tako lahko, kajti z živim apnom zaliti kameniti kvadri in opeke so se upirali slohennemu dietu, kladivu in krampu. Še le vojaštvo je pod večjim vodstvom razstrelilo čvrsto zidovje brez najmanjše nezgode. Vedno pa ni tako šlo. Velezastlužni ptujski zgodovinar Simon Povoden pripoveduje v svoji kroniki, da so proti koncu 18. stoletja poklicali za porušenje starega mestnega zidovja rudarje, ki so s minami pogrnili posamezne dele v zrak. Morda so se prvoč enoerigijno lotili svojega posla, saj

je izgubilo pri tem osem ljudi življenja. Nato so najsi opustili razstreljevanje starih utrd. Zdaj pa razdirajo še zadnji preostanek nekdanje ponosne minoritske bastije.

Od te bastije je držal mestni zid do malega stolpa, kjer je zdaj Strohmeyerjeva gostilna, dalje do mestnega stolpa ob Aleksandrovi obrežju, ki je nekoč branil leseni dravski most. Tu so stala mala dravska vrata. Mestni del ob Dravi je bil utrjen le s palisadami.

Naposled spada k utrdbam še mogočni mestni stolp pri župnijski cerkvi sv. Jurja, ki so ga uporabljali na strážu. Ko je požar uničil l. 1684. cerkveni zvonik, so vanj obesili tri nove zvonove. Pri velikem požaru l. 1705, ki je upelil vse mesto, je mnogo tpeel tudi stolp, ki so ga že prej morali za celo nedostropje znižati. Zvonovi so se stalihi in prebili vse oboke. Naposled ga je mesto prodalo cerkvi za zvonik. A. S.

Lepa mirovna manifestacija v Pragi

Na Veliko soboto so v Pragi proslavili dan Rdečega križa, ki ga vsako leto obhajajo s velikimi svečanostmi, posvečenimi osnovni misli Rdečega križa: miru in bratstvu med narodi. Glavna svečanost je bila v poslanski zbornici. Prisostvoval ji je tudi prezident republike dr. Beneš s go. soprogo, poleg njega pa vsi ostali najvišji predstavniki ČSR. Na silki vidimo med dvenmudnim molkom, posvečenim spominu na žrtve svetovne vojne in mirovni misli, predsednika dr. Beneša, na levi predsednika senata Soukupa, na desni predsednika parlamenta Malypetra

Huda nesreča na stavbi vseučiliške knjižnice

Ljubljana, 23. aprila.
Danes malo pred 14. je na stavbi Vseučiliške knjižnice v Gosposki ulici prišlo do hude nesreče. Gradbena dela polagoma prihajajo k zaključku, na strehah in pri žlebovih so zaposleni kleparji. Med njimi je bil tudi 24-letni pomočnik Janez Pirc, stanujoč v Zadržni ulici na Kodeljevem in uslužben pri kleparskem mojstru Fuchsu na Gosposvetški cesti. Ko je z varilno svetilko varil pločevino, mu je na lepeu ušlo nekaj bencina iz nje, da se je vnelo vse skupaj in so ga v hipu zajeli plameni. Bil je ves opečen po rokah in nogah, po prsih in po glavi. Na pomoč so bili poklicani reševalci, ki so Pircu brž prepehtjali v bolnico.

Med drugimi ranjenci so danes sprejeli tudi 21-letnega kovačevega sina Janika Lotriča iz Bukovce v Selški dolini. Obeu je v kovačnici pomagal pri delu, pa mu je drobec železa padel v levo oko in mu preseknil zenico.

Kronično zagatenje in njegove slabe posledice, posebno motnje v prebavi, se lahko odpravijo z davno preskusnim domačim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefov« gretnico, ki se tudi po daljši uporabi odlično izkaže. Oni, ki so bolni na želodcu in črevesju, a pijejo »Franz-Josefov« vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom. Ugi. reg. 5. str. 15. 450-50

Lep dar: Zgodbe brez groze

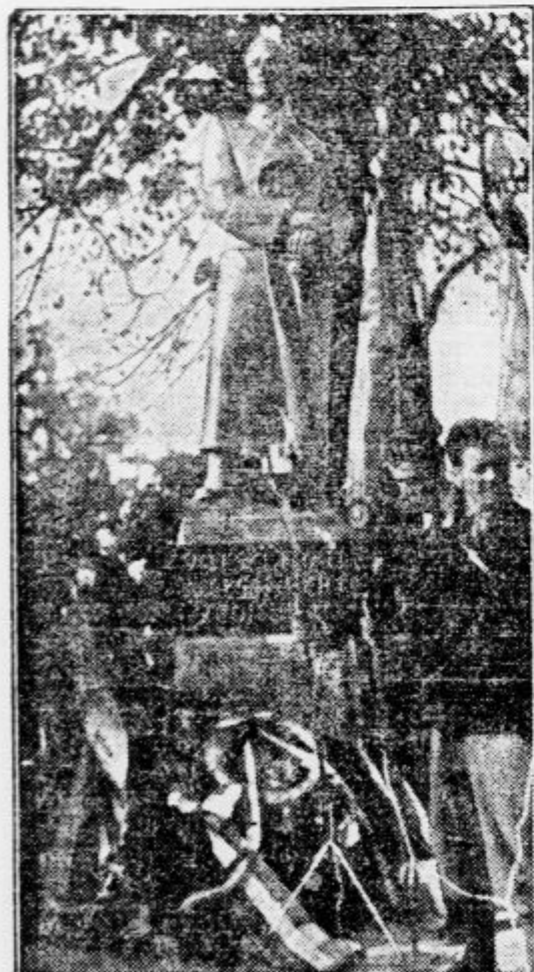
nikovo pismo v ogenj. Toda najčastitejši zastopniki poljskega plemstva, ki bi bili v drugačnih okoliščinah brez pomišljanja izdrii sablje in branili čast grofice Walewske — prav ti so jo jeli obispati s prošnjami, naj ne ostane gluha, kakaj plačilo njeni žrtvi bo svoboda Poljske. Mar ni bila nekda tudi Judita legla v Holofernovo posteljo, da reši svoj ljubljni Izrael? In tako se je sprožila usoda Marijinega srca. Tako se je pričela Napoleonova velika, najlepša ljubezen...

Od Napoleonovega bivanja v Varšavi naprej spremlja Marija Walewska, njena živa navzočnost ali vsaj njena slika cesarja na vseh njegovih potih. Marija je kljubovala Jospinemu sovraštvu prav tako kakor moči Marije Luize. Ona je bila edina, ki je ljubila Napoleona samo kot človeka in samo kot ženo; tolikanj, da ni poznala ob strani gospodarja tedanjega sveta nobene druge želje in nobenega drugega častihleplja mimo enega: služiti svoji ljubezni. Bila je edina, ki mu je ostala zvesta tudi v nesreči in izgnanstvu.

Okrog ganljivega lika Marije Walewske so nanizani dogodki našega novega romana, ki prične izhajati v nedeljo, dne 1. maja. Spisal ga je eden izmed najboljših poznalcev Napoleonovega življenja; ne iz domišljije, ampak na osnovi utrdjenih, doslej deloma le malo znanih dejstev, kar daje romanu še tem večjo, prepričevalnejšo zanimivost. Usoda in zvestoba lepe Poljakinje, kakor sta opisani v tem zgodovinskem romanu, bosta zbudili v vseh bralcih, posebno pa v dovzetnih srcih naših bralk, najtoplejše sočutja.

Pred Aleksandrovim kipom

Ob današnji svečanosti na Rakeku

Ti Človek — Kralj! V tej uri onemeli pred vhom v grob med nami si obstal, ob tbi zbor Sokolov se nabral, Sokoli tvoji k tebi so prispeli.

Spet bomo se do duše dna razvneli za ideal, ki v srcu je sijal, ko kri junaško si iz žil izplal, da bi svobodni mi naprej živeli.

En rod, en dom, en Aleksander silni, v dejanjih, žrtvah kakor zvon vabeč k še večjim žrtvam, k žetvi bolj obilni.

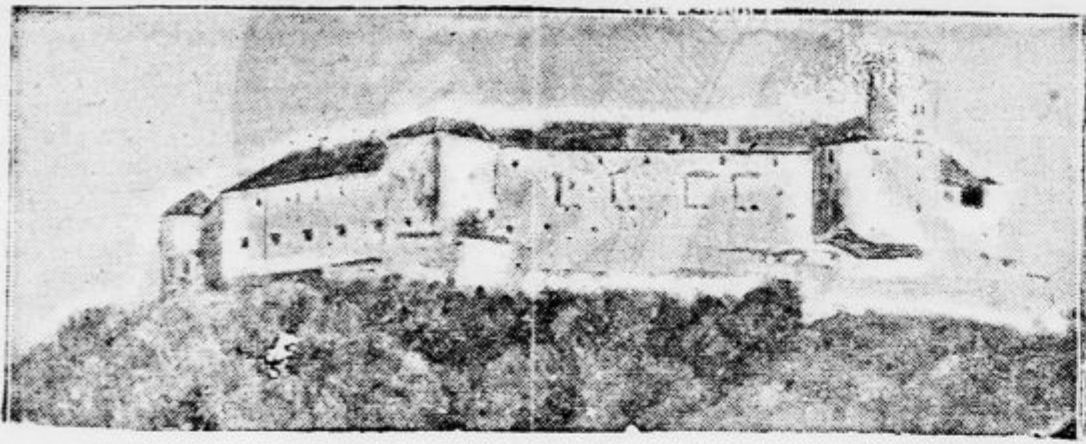
Nikjer, nikdar ljubezni ni preveč, saj večeraj, danes, v uri odločilni v rokah je naših Aleksandrov meč!

Bato

Ljubljanski grofje pred 900 leti

Pogledi na razvoj stare Ljubljane povodom nove razprave

Ljudmila Hauptmanna

Duh ljubljanskega prostora je vedno bodril človeka, da je tukajšnje prirodo spreminjal in dvigal v kulturno pokrajino meščanske smeri. O Emoni, tukajšnjem mestu starega veka, se nam je ohranila poslednja neposredna zgodovinska vest iz leta 1407/8. v zvezi s taborenjem pravilnega zahodnogotskega kralja Alarika, preden je napravil drugi pohod v Italijo. Ker pa so prvi Slovenci prišli semkaj kakih 150 let pozneje in so med tem časom divjali tod skozi številni preseljujoči se narodi, nam bo razumljivo, zakaj je emonsko ime danes zamenjano z drugim, ljubljanskim.

Od Emone do Ljubljane

Glavna organa, iz katerih so se rodili v Ljubljani prvi utripi mestno nastoječega življenja, sta bili cerkev in grad. O šentpetru kot najstarejši cerkvi krščanih Slovencev na Kranjskem sem napisal razpravo v Kroniki slovenskih mest 1937. Kako so se organsko snovali začetki gradu in mestnega življenja pod gradom že v staroslovenskih časih, preden so nam zagospodovali tuji, o tem bo izšel spis še letos v Geografskem vestniku, ki ga izdaja Geografsko društvo v Ljubljani. Na tem mestu si pa hočem ogledati, kdo je gospodaril na ljubljanskem gradu okoli l. 1000., to je v prvih časih, ko je minila madžarska nevarnost in so se Nemci med nami vgnezdili za politične gospodaje tako trdno, da jih pred l. 1918. ni bilo mogoče izrinuti.

Zavesa izpred Ljubljane se dvigne sicer šele sredi 12. stoletja. Za l. 1144. je namreč izprisan naš kraj prvokrat s svojim nemškim imenom Laibach, dve leti pozneje se pojavlja celo njegova slovenska oblika. Oboje najdemo v zvezi s bratom koroškega vojvode, Ulrikom, ki se je bil na dve letni podpisal prvi s privedkom »de Laibache«, drugič »de Luwigana«. Tako nam zaveza med leti 408. in 1144. dolga doba 736 let, hvalčeno polje naših učenjakov, da nam ga vsaj nekoliko razsvetlijo.

Ljubljanski grad

Ljubljanski privedek Ulrika tolmačijo zgodovinarji s soglasno, da je ta prebival domov v Ljubljani ter upravljal v imenu svojega brata kranjskega dežela. Iz tega smemo sklepati dalje, da je bil naš kraj takrat že najuglednejša naselbina na Kranjskem, ki je imela za seboj že dolgo pot razvoja.

Vsi politični gospodarji so prebivali po tedanji potrebi in navadi v močno utrjenih gradovih, pa je bilo tako nedvomno tudi v Ljubljani. Grad, zajeto poslopje vrh grča, je danes preprosta stanovanjska hiša ljudi, zaposlenih spodaj v mestu, v začetki Ljubljane pa je bil izhodišče njegovega razvoja. Zato ga Fr. Stelč prav dobro primerja v mlitveni vrh živega mravljšča. Pri njem niso združene zgolj prednosti višinske, temveč tudi vodne lege, ker okoli znožja grča se ovija velika oklujka reke Ljubljanice. Zaradi tega ni čudno, da je bilo njegovo prostorno teme z odprtim razgledom na vse strani v vseh časih manjše varnosti visoko cenjeno bivališče.

O grajski stavbi ne najdemo sicer nobene spomina vse do l. 1256., kljub temu jo moramo šteti po vsej pravici za najstarejšo svoje vrste na Kranjskem. Njeno močno zidovje je sicer delo slovenske tla, ker je težko reči, kakšno je bilo lice prvega zidanega poslopja. Gotovo je, da mu je bil obseg manjši kakor kdaj pozneje. Bržkone je bil le preprost stolp, ki je doživel tekom stoletij mnogo prezidav in dozidkov.

Iv. Vrhovec (S 1907, 240.) je mnenja, da je bil sezidan že v 9. stoletju, dokazov za to ne navaja. Fr. Stelč (Mladika 1932) pa nam daje tole splošno pojasnilo: »Ljubljanski grad je utemeljilo nam narodno tuje plemstvo, ki je po odvritju madžarske nevarnosti od zapadne Evrope in posebno od naših dežel baš z gradovi zagotovilo skoraj tisoletno trdno posest teh dežel za sveto rimsko cesarstvo nemške narodnosti in za njegove državno-pravne naslednike. Najbolj pa se je vprašanje grajske starosti približala starina Valvasor, ko piše: »Verjetno, da so grad prvi ustanovili in sezidali koroški vojvode ali vsaj mejni grofje iz Kranja, ki so obenem kot mejni grofje Istre v 11. in 12. stoletju zataknili svoje gospodovalne načrte posebno daleč« (III/11., 667). V ta stavek je zavito globoko poznavanje politično-geografske važnosti našega mesta, v njem je skrito tudi podzavestno umevanje življenjskih potreb vsega slovenskega naroda.

Ob nadaljnjem proučevanju se nam ponujata za kajipot primera obeh najstarejših dokumentiranih gradov Kranjske, »castrum Bosisen« in »castellum Velde«. Zidane gradov je spadalo izprva med »regale«, t. j. vladarju prihranjene pravice. Prvo omenjeni grad je bil prvotno res posest vladarja. In ker so imeli vladarski namestniki, mejni grofje, še l. 1060.—70. svoj dvor in nekaj zemljišč tudi na Bledu (Kos. II., 209.), smemo sklepati, da je bil na kraljevski zemlji in v kraljevem imenu sezidan tudi tamkajšnji »grad na skali sive«. Na sličen način je menda zrasel prvi zidan ljubljanski grad.

Izpred dobe madžarskih vpadov je listina iz l. 895. o Krškem in Rajhenburgu edini topografski podatek iz Kranjske. Potem ni o naši deželi zopet nobenega glasu do okoli l. 970., ko jo je ofenziva od koroške strani spravila znova pod nemški politični vpliv (Lj. Hauptmann, Erl., 315, 345; NE, IV., 212). Listine, ki bi zadevala neposredno ljubljanski grad, iz te dobe zopet ni ohranjene nobene. Pač pa so nam znane tri iz 973—989, ki omenjajo razen

nekega gradu »Bosisen« štiri še danes naseljene kraje gorenjske sosesčine, namreč Loko, Suho, Zabnico in Selca (Kos. II., 444., 445, 490; III., 9.). Toda v tretji listini je skritih nekaj podatkov, katerih podrobna analiza nam vendar vrže malo luči tudi na našo Ljubljano.

Grof Bergant (989)

V smislu nemške politike je dobivalo Kranjsko uradne deželne grofe z nemškega severa. Prvi je bil Popo, drugi Waitilo, za njim je bil uveden v deželo rod Sempt-Ebersberg, ki je dal dva mejna grofa, Ulrika I. in Eberharda, nakar je deželno grofovstvo prešlo na rod Weimar-Orlamünde in od teh na že omenjene Spanheime. Vendar deželno grofovstvo prvotno ni bilo vezano na Ljubljano, kakor bi pričakovali na prvi pogled.

Poleg drugih omenja listina iz l. 989. dva grofa, ki nas posebno zanimata. Prvi je Waitilo, deželni grof Kranjske, to se pravi namestnik cesarja, oziroma koroškega vojvode, dočim je bilo drugemu ime Werigant (prim. slov. primke Bergant), čigar grofovstvo pa je slovelo le na neki njegovi prostorni zemljiški posesti.

O tem možu so že mnogi razmišljali. Fr. Schumi, A. Kohlar in Fr. Kos so bili mnenja, da je bil posestnik Medvod in Gorican. Pravkar pa je izšla pri zagrebški akademiji tehna razprava našega rolača, tamkajšnega univ. prof. dr. Lj. Hauptmanna, pod naslovom »Mariborske studije«, kjer beremo trditve, da je grof Bergant gospodoval — v Kranju (Rad 260, 104).

Fr. Kos pripisuje Bergantu posest prav majhnega obsega. S tem se pa razmere tedanjih časov ne dajo spraviti v sklad. Da bi bila dežela okoli Ljubljane že v 10. stoletju razdeljena na tako majhne gospodstve, kakor so za poznejše čase dokazane okoli gradov Gorican, Jetbenka, Falkenberga, Iga in Turjaka, je docela neverjetno. Te gradove so si sezidali šele približno okoli l. 1200. minsterljani ljubljanskega gospoda, obenem ko so bile njihove okoliščine izločene iz prostrane sterrae Labacensis. V 10. stoletju pa so bila od cesarja darovana zemljišča po naših tleh, kakor je naglasil Lj. Hauptmann (Rad 250, 236). Še prav velikega obsega. Primeroma majhno l. 989. Pribislavu darovano zemljišče je izjemno, ki to pravilo le potrjuje. Saj ta mož je bil eden izmed domačih slovenskih plemičev, ki jih je visoka nemška aristokracija »z neverjetnim obsegom svojih zemljišč naravnost fizično zaдушila« (Hauptmann). Z spritno tega moramo pripisovati Bergantovi posesti vsaj tolikšen obseg, kakršni so dokazani v rokah ostalih v onem času obdarovanih nemških velikašev. (Briksenska posest n. pr. je merila 320 km.) Na vse to je morala pomisliti že Fr. Ks. Richter (Horn. Archiv 1820, 222; Klunov Archiv II/III., 183), ko si predstavlja, da je ta grofija obsegala ves južni del Kranjske kotline z ljubljanskim gradom na sred. In Richterju hočemo z dokazi priteniti tudi mi.

Da je obsegala Bergantova grofija Ljubljano in njeno prostrano okolico proti severu tja do Sore, se da dokazati že po geografskih zvezah iz besedila omenjene listine iz l. 989. To dokazljno stran si hočemo tu prihraniti, tem bolj pa se hočemo pomuditi ob sorodstvenih zvezah, ki nam jih je o tedaj živčih grofov-sosedih že dokaj razbistril v svojih številnih dosedanjih študijah univ. prof. Lj. Hauptmann.

Bergant je stoloval v Ljubljani

V letih 989—1040 nastopa v Istri, Gorici in Furlaniji grof Werihent-Warientus-Wecelinus, ki pomeni, če ne isto osebo, pa

vsaj očeta in sina istega imena. Lj. Hauptmann pa pravi, da je to tudi ista oseba kakor naš Bergant iz l. 989. Vrh tega je odkril Hauptmann doslej neznanega Bergantovega sina Henrika.

Bergant v tem smislu je dokazan za leta 989—1028/40, torej za dobo, ko so upravljali kot njegovi sodobniki kranjsko deželo drug za drugim trije mejni grofje, Waitilo, Ulrik I. in Eberhard.

Kje pa je bil mejnih grofov uradni sedež? J. L. Schoeneben (491, 2) domneva, da je to grad Gorican pri Medvodah, čemur pa ne verjame niti Valvasor, ko pravi: »Tradicija kakor tudi zgodovinski spisi učijo, da je bil Kranj prvi grad na Kranjskem, zato je bil tudi za Krainburg imenovan. Tu so imeli svoj sedež nekdanji deželni knezi« (III/11., 110). V tej stari veri nas je utrdil tudi Lj. Hauptmann z dokazi, da je vsakokratni mejni grof na Kranjskem užival dohodke gospodstve s središčem v mestu Kranju (Erl., 412, 415, 420).

Zdaj si pa ponovimo najnovejšo Hauptmannovo trditve, namreč da je grof Bergant prebival v Kranju, ter jo primerjamo s pravkar navedenim dejstvom o tem kraju. In spoznal bomo, da bi bilo mogoče obe trditvi istega akademika spraviti v sklad le v tem primeru, če bi imeli dokaz, da je bilo v istem Kranju prostora kar za dva grofa obenem, uradnega in zemljiškega. Meni se pa zdi, da je treba grofu Bergantu iskati sedež drugje v Kranjski kotlini, in sicer v naši Ljubljani in njeni veliki gospodstvi, ker samo zanj ne vemo za tiste čase nobenega gospodarja.

Henrik, drugi ljubljanski grof

Glede Bergantovega sina Henrika je pač docela jasno, da je opravljal tudi službo mejnega grofa in bil potemtakem tudi gospod Kranja. Vprašanje, na kakšen način je to dosegel, pa rešujemo na kaj preprost način sorodstvene zveze med grofovskimi sosedi.

Zena grofa Berganta, Wilbirg po imenu, je bila sestra mejnega grofa Eberharda iz Kranja. Ker pa je Bergant umrl pred vsakom in ni ta imel nobenih otrok, je prešla po dednem pravu grofovstva čast na Kranjskem na Henrika. Tako je bil Henrik za svojim očetom mejni grof Furlanije in Istre, a na kranjskih tleh zemljiški grof Ljubljanski, po materi pa je postal tudi kranjski mejni grof. V njem nam je Lj. Hauptmann pokazal novega, doslej neznanega mejnega grofa, čigar doba spada prav lepo v praznino, ki loči mejnega grofa Eberharda od Ulrika II.

Ulrik II., tretji ljubljanski grof

Za Henrikom je nastopil čast kranjskega mejnega grofa in tretjega ljubljanskega grofa njegove sestre sin Ulrik II., po očetu iz rodu Weimar-Orlamünde.

Kakor je bilo Kranjsko prvotno v tesnih zvezah s Koroško, za Eberharda se je teh zvez oprostilo, se osamosvojilo in se celo razširilo proti vzhodu na Savinjsko krajino (Celje). Eberhard je stoloval še v Kranju, njegova naslednika Henrik in Ulrik II. sta pa združevala v svojih rokah že kar tri važne točke Kranjske kotline, Kranj, Kamnik in Ljubljano.

Srednji vek velikih mest v našem smislu še ni poznal. Vsa mesta so si bila med seboj precej enaka, ker so bile vloge gospodarskega življenja razdeljene enakomerno mednje. Tako je bilo tudi pri nas. Šele stasoma je začel človek mestne naselbine tehtati in dajati drugemu prednost pred drugim. Z ozirom na tesne zveze s Savinjsko dolino je razumljivo, da je prišel Kranju uspešno tekmovali Kamnik. Ali oboje imenovana tekmeča je kaj hitro preostala naša Ljubljana, ki je iz svoje izvrstne geografske lege zavladala obenem kar trem slovenskim deželam, Kranjski, Savinjski in Istri.

Razvoj ljubljanskega mesta

Z Istro in Furlanijo je bila Ljubljana v politični zvezi sicer že od časov grofa Berganta (989), vendar le kot nekaj privesek. To razmerje se je po očitno prevagnilo v korist Ljubljane, ko sta drugi in tretji ljubljanski grof postala tudi mejna grofa vsega Kranjskega in Savinjskega. Vrednost ljubljanskega prostora je torej naglo narasla. Kraj, ki je bil doslej v

prekrižju potov za bližnji promet, se je s svojim prometom na večje daljave razmahnil v tržišče višje vrste in sedež živahne obrtne delavnosti. Začel je spravljati v svojo senco Kranj kakor tudi Kamnik. Bitka s Kranjem je bila že dobljena, z drugim tekmečem Kamnikom pa je trajalo prišlo mejnemu grofu Ulriku II. iz Ljubljane toliko moči in sile, da je mogel v boju s Hrvti potisniti meje svojih dežel z Notranjskega tja do morja na Reki. Ljubljana, oziroma njen grad kot sedež socialno in duhovno vodilnega sloja je res postal emanacijska točka življenja višje

vrste. Kdor misli, da je bil razvoj takšen zaradi tega, ker nastopijo tedaj nemški plemenitiši kot gospodarji na sezidanem gradu, se pa hudo moti. Slovenci tedaj vendar niso bili več tako zaostali, da bi jim moral tip mestnega ustroja prinesiti iz svoje nemške domovine in ga razkazovati šele kak grajski »Kulturträger«. Ne Nemci, temveč relativni mir, ki je tedaj zavladal po vsej Evropi (— l. 889. je bil označen prvi »božji mir« (pax Dei) —, je bil tista sila, ki je ustvarila pogoje, da se zboljšajo razmere tudi med slovenskim ljudstvom, pogoje za napredek slovenske kulture in civilizacije.

Dr. Jože Rus

Rimski pozdrav in rimski korak

v prikazu francoskega novinarja Paula Gentizona

Paul Gentizon, stalni poročevalec pariškega napoi uradnega »Tempsa« v Rimu, uživa kot dober opazovalec in temeljit poznavalec italijanskih razmer, predvsem pa kot objektivni poročevalec velik ugled in zaupanje italijanskih uradnih krogov. Njegove opise italijanskega življenja, ki so podani suho in stvarno, brez izpadov in predsodkov ter samo zaradi informiranja, ponatiskujejo čisto tudi italijanski listi. Za primer podajamo tu v izvešču njegov poslednji opis dveh značilnih novosti v italijanskem življenju: »rimskega pozdrava« in »rimskega koraka«.

Vse revolucije spreminjajo videz in zunanji izraz družb, katere pretresejo. Kemalizem je na primer zunanje lice turškega naroda popolnoma preobrazil. Tudi v Italiji vnaša fašizem v življenje nešteto zunanjih manifestacij in pojavov, ki niso brez vpliva na navade in običaje italijanskega naroda. Človek, ki bi danes prvič po svetovni vojni obiskal še znano mu Italijo, bi naletel na vsakem koraku na velike spremembe v obliki, besedi, nastopu, gestah in navadah Italijanov. Ne presenetila bi ga samo črna srajca in črni fez miličnikov ter »balile«; videl bi tudi čisto sportni kroj in svetlejši ton oblek, na kakršne zlasti v južni Italiji nekoč niso bili navajeni. Vse je bolj zračno, enostavno in higiensko. Italija se je v tem pogledu približala severu. Redke so postale brade a la Garibaldi in Cavour, redki pa tudi brki a la Viktor Emanuel. Tipičen fašist je danes obrit kakor Mussolini. Med višjimi sta danes v tem pogledu edini izjemi Balbo in Teruzzi. Vsem drugim je ideal Cezarjeva maska.

Spreminja pa se tudi jezik. Značilni italijanski »lele« v vikanju, ki je bil uveden v Italijo med špansko nadvlado, izginja kot znak suženjskega in hlapčevskega duha, namesto njega pa se na splošno uveljavlja »tu« v tikanju in »voie« v vikanju. V armadi, v milici in v javnih uradih je že povsod zmagal »voie«. Novi vzklili, kakor: »A noi!«, »eia, eia, alalà!« itd. bi tudi presenetili marsikoga, ki je poznal samo predvojno Italijo. Uveljavljajo se končno tudi mnogi kult domovine v nasprotju z dosedanjimi tradicijami.

Seveda pa ni nič težje kakor spremeniti najvaskdanje življenjske običaje. Potrebna je bila na primer posebna vera v neke nove ideale, da se je mesto stiska rok uveljavil novi »rimski pozdrav«. Fašizem ga je uvedel kot simbol vseh svojih duhovnih in zgodovinskih razlogov. Zanj je predvsem simbol duhovnega sorodstva med sedanjo dobo in dobo Cezarjev in je zato v prvi vrsti političnega značaja. »Rimski pozdrav« je prav tako razširjen v uradnem kot zasebnem občevarju, le da v zasebnem občevarju nima onega političnega značaja in pomena kakor sicer. Tu pozna, kakor sleherni pozdrav, vse mogoče stopnje, od posebno tople in prisrčne do mrzle in indiferentne. Dasi je »rimski pozdrav« skoraj že izpodrinil stisk rok, je treba vendarle priznati, da se italijansko občevarje s tuji ni bistveno spremenilo. Stiskanje rok se je v občevarju z njimi ohranilo, kakor ni moglo doslej dvigniti roke v pozdrav zametati kavalskih poljubov roke damam v salonih. »Rimski pozdrav« je v svojem bistvu ostal izraz neke politične vere.

Ko smo lani tuji novinarji v Rimu spremljali Mussolinija na njegovi poti po Libiji, se je v Trupislu prišel od nas posloviti maršal Balbo. Poznal je mnoge izmed nas osebno in nam je vsem naglo stiskal roke s hudomušno opombo: »Le hitro,

da nas ne vidi Starace!... Ker smo se vsi zasmeli, nam je resno povedal naslednjo anekdoto: Ob ogledovanju nekaj arheoloških ostankov v spremstvu tajnika stranke Staraceja sva se znašla pred kipom Scipiona, ki stiska roko nekemu zmagovalnemu generalu. Starace pripomni: »Če bi kdaj postal guverner Libije, bi ta kip takoj odstranil.« Jaz mu pa odgovorim: »Ne bi se to zgodilo, kajti če bi postal guverner Libije, bi postal jaz tajnik stranke in bi takoj spet uvedel stiskanje rok namesto rimskega pozdrava!«

Tudi uvedba »rimskega koraka« v italijanski armadi ni nobena malenkost. Poseben dekret naravnost predpisuje gibe novega koraka: levo nogo je treba najprej energično potisniti naprej, tako da je pete dvignjena od tal najmanj 40 cm; nato je treba pognati te nogo naprej, da se s polno težo približa noga k tlem, kakor sidi isti gib z desno nogo itd. Koleno se pri tem ne sme upogniti. To je tako zvani »račji korak«, ki se bistveno ne razlikuje od podobnega ali enakega koraka v Nemčiji, Švici, Bolgariji, na Madžarskem itd. V Angliji imajo regimenti garde še bolj kompliciran paradni korak. »Wachtparade« v Berlinu je nekoč vzbujala pravo senzacijo, saj so se vojaki zdeli bolj roboti Čapkovskega tipa kakor ljudje. Takega koraka seveda ni mogoče improvizirati, za to so potrebne dolge vaje, veliki napori misle in popolna harmonija v izvedbi.

Mussolini je novi korak takole označil: »Paradni korak je simbol moči, volje in energije mladih likovskih generacij. To je trd korak težkega stila, ki zahteva dolge vaje in pravi trening. Prav zato ga mi hočemo. Lenuhom, trebuskom in vsem posedajočim ne bo ljub. Prav zato pa uga-ja noma.« V tem smislu so o novem koraku pisali tudi italijanski listi in ugledne revije, kakor na primer »Critica Fascista«. »Rimski korak« je bil uveden kot znak moči, volje in energije v borbi proti degeneraciji italijanskega naroda, to je smisel teh ugovoritev.

Znan je latinski individualizem, ona nagnostka težnja po živahni gesti slehernega posameznika zase. Nova korak naj v italijansko armado uvede disciplino, ritem in skladnost vseh v izvajanju istih gibov ter v zasledovanju istih ciljev. Korakajoč četa naj bo izraz ene same volje. General Graziosi je zapisal v listu »Giornale d'Italia«, da je vrednost novega paradnega koraka ne samo fizičnega, temveč tudi psihološkega značaja.

O izvoru »rimskega koraka« se je v zadnjem času v Rimu med poklicnimi mnogo razpravljalo. Nekateri so mnenja, da ga je prvi uvedel Evgen Savojski. Francozi ga pripisujejo Louvoisu, Nemci Frideriku Velikemu, Švicarji pa svojim plačanim vojakom. Skratka, vsi ki so ga uvedli v svoji armadi, zatrjujejo, da je samo njih iznajdba. Na splošno se zdi, da je bilo ritmično korakanje uvedeno šele z iznajdbo strelnega orožja. Seveda je ta korak v raznih državah zadobil razne oblike; tako je bil na primer v Franciji samo bolj počasen od navadnega koraka. »Račji« obliki pa mu je najbrž dal Friderik Veliki. Mussolini ga je imenoval »rimski korak«, vendar se zdi, da ga Rimljani v tej obliki niso poznali, da si so rimske čete nedvomno poznale korakno kadenco in ritem kot prvi izraz vojaške discipline. Naj bo s tem kakorkoli, Italijanom pomeni tudi »rimski korak« nadaljevanje rimske tradicije ter večjo vojaško zbranost in vojaško disciplino v skladu z novim vojaškim duhom, ki preveva Italijo. Zato predstavlja pomembno novost.

Zaščitimo narodo: koristne živali!

Večkrat čitamo v dnevnikih o zaščiti redkih rastlin. To je gotovo zelo važno, kajti če bi se oblastna ne brigala za našo lepo cvetico, bi bile pri nas že mnoge redke rastline izpropane, videli bi jih le še na slikah, ali pa v herbariju. Vsaj prav tako važno, če ne morda še bolj kakor zaščita rastlin, pa je zaščita raznih živali, ki so v mnogih primerih zaradi ljudske nevednosti, vražarstva in bajejverstva v nevarnosti, da izginejo iz naših krajev. Med takimi živalmi so po večini tiste, ki so posebno koristne. Iz nevednosti jih preganjajo prav tisti, katerim nudijo preganjana bitja največ koristi.

Radi govorimo o visoki civilizaciji. Če pa malo pobskamo v predahli prirodznost, in primerjamo naše razmere v tem pogledu z drugimi narodi, vidimo, da pri nas niso le nevarnosti njive, marveč da naš kmet in tudi meščan živita v pravi prirodznanstveni puščobi. Koliko se piše pri drugih narodih o prirodi! V dnevnikih in v raznih drugih revijah je za prirodoslovne razprave določen poseben prostor vsaj po enkrat tedensko. Najbolj žalostno je pri nas bajejverstvo, ki ga ni mogoče iztrebiti iz našega ljudstva. V času, ko ljudje na deželi razpravljajo o visokih svetovnih problemih, verujejo mnogi: če držali modrasa nad ognjem, ti bo noge pokazali...

Mnogo bajejverstva je pri nas glede sov. Te naše najkoristnejše ptice, ki v družbi z raznimi četrveronožci rešujejo kmeta budih mišjih nadlog, so preganjane, kjerkoli jih človek doseže. Le pogledimo kmečke domačije: na vratih skednje, na dimnikih in raznih drugih krajih vidimo pribite sove

ali kanje, same žrtve bajejverstva. Mnogi člani zelene bratovščine so pričeli zbirati lovske trofeje. Nagačena sova seveda ne sme manjkati v lovski sobi. Mnogo ljudi na deželi je prepričanih, da je sova mrtvaška ptica, ki izvabi bolnika v smrt. Če le slišijo uhanje sove ali skovikanje »kovirja«, so že vsi preplašeni in se vprašujejo: obupnih pogledov, komu neki je to namenjeno? Posebno gorki so ljudje pegasti sovi, ki je pri nas od leta do leta redkejša. Največkrat jo dobe v roke, ker gnezdi najbrž v starem zidovju za dimniki, na podstrešjih, v cerkvenih stolpih. Če sove same ne ujamejo, ji pomore mladiče ali pobijejo jajca.

V našem cerkvenem stolpu so pegaste sove gnezdile več let. Gnezdo je bilo precej težko dosegljivo, samo zato so sove imele mir. Ko so pa nekoč prekrivali stolp, je nekdo splezal do gnezda. Sedem svojih jajc je učitil in nasadil kurja jajca. Ljudje na deželi so mnenja, da so kokišči, posebno petelin, izredno bojeviti, če so izvaljeni od kake ujeve. Je pa seveda tudi to prazno bajejverstvo. Petelin, izlezen od uje, so res pogumnejši kakor oni, izlezeni od kokišči. Toda povod temu ni ptica, ki je valjala, marveč vse kaj drugega: piščeta, izvaljena od kokišči, vodi koklja. Ker ta ni posebno priazna človeku, posebno ko vodi družino, postanejo tudi piščeta bolj plaša in nezaupljiva. Piščeta izvaljena od uje, pa nimajo koklje in pridejo že v mladosti v dotiko s človekom. Svojegega hranila se navadajo že v zgodnji mladosti in postajajo vedno bolj zrna nasproti človeku in živali. Samo to je vzrok, da so taki petlini kasneje nekoliko bojevitejši...

Od tiste pomladi, ko je sova valila piščeta, ni pri nas več pegastih sov. Podobno se dogaja tudi drugod. Z izginevanjem sov se množijo poljski in sadjarški škodljivci. Pri nas so se bili zelo razmnožili voluharji. Sadjarji so obupavali; ni bilo sredstva, da bi te škodljivce mogli zatreti. Naenkrat so se pojavile podlasice in nas rešile hude voluharke nadloge. Par let namreč tudi podlasice ni bilo. Pred leti so jih preganjali stari in mladi, češ da so podlasice strupene in škodljive živali. Takim nazonom se ni čuditi, če celo v lovskem čemurju beremo, da se opozarjajo lovci in krznarji, »da so v Trčiču hermelini«. Mišljeno so bile velike podlasice, ki imajo pozimi bel kožušek.

Poleg sov preganjajo lovci tudi kanje. Ker se tu pa tam zgodi, da kanja pobere mladega zajca in kako obstrleljeno jerebico, ki po zaslugi človeka ranjena ne more bežati pred neokretno urodo, so že vse kanje obsojene na smrt. Največ jih streljajo zaradi tega, da se na nagačenih nabira prah. Nihče, ki strelja kanjo pa ne pomisli, kako zelo je koristna kmetu. Treba si je ogledati gnezdo kanje. Največ najdemo poljskih miši, polhov in veveric.

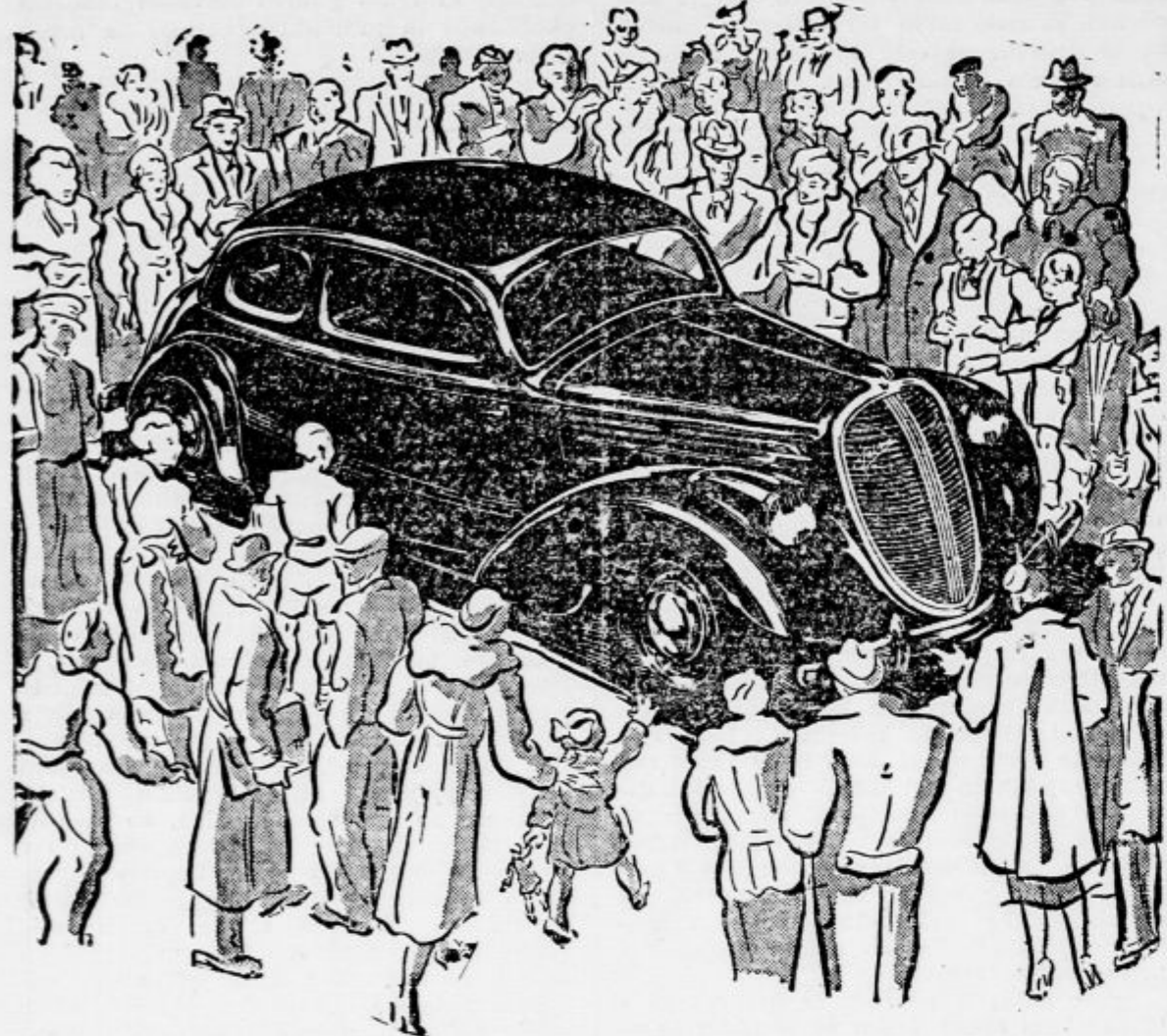
Nekateri streljajo celo postolke. Posebno navdušeni lovci pa so tudi najbolj nevarni planinskih orlov, ki bodo, če bo šlo tako dalje, v kratkih letih izginili z naših planin. Nekaj orlov postrelje, večkrat celo pri gnezdih, nekaj pa si jih uameje v pasto, ki jih nastavlja roparicam. Streljanje redkih ptic je pri nas prav tak užitek kakor trganje prepovedanega cvetja. Le pogledimo si lovske sobe, kaj vse bomo našli nagačenega! Od najrazličnejših, po večini lovcem pisanih žoln do velikih sov in kanj. Če kdo slučajno kako redkost uploni, je njegova dolžnost, da jo izroči našemu mu-

zeju, kjer bo služilo v pouk in bo bolj shranjena, kakor če se bo prala v sobi.

Ljudem pripovedovati o koristih lisice in jazbeca, pa je obupno delo. Naši ljudi ne morejo prepričati, da je škoda, ki jo delajo lisice in jazbec, le malenkostna nasproti njihovim ogromnim koristim za kmeta. Če lisica ukrade polet, ko ima mlade, par kokiši, je že ogenj v stehi. Malokdo pa verjame, da je lisica prva na sveže izorani njivi, kamor prihaja zaradi miši. Le ogledmo si njene odpadke: kako redko najdemo neprebavljeno perje! Vedno pa je v odpadkih polno mišje diške, neprebavljenih delov hročev in koščic sadja. Jazbec se hrani od pomladi do jeseni s črvi, polži, žabami, modraci, krasotami in podobno hrano. Največ uniči zalogo rjavega hrošča in ker mora to zalogo izriniti iz zemlje, ker ličinke uničujejo travo, je seveda le jazbec kriv, če je zemlja razrita, ne pa črvi, ki izpodjedajo korenine in kasneje kot hrošči uničujejo listje dreves. Ko prične zoreti korenja, je jazbec res nekaj uniči. Če so škoda točno ugotovili, in tako strašno, kakor je videti na prvi pogled, 15 storžev je treba za 1 kg korenja. Seveda pa je med lovci junak tudi tisti, ki vrtarje ali ustreljajca.

Zdaj ko se rodi v prirodi novo življenje, je posebno potrebno, da se v šoli pouči mladina, kake skrivnosti krije mati priroda. Mladina naj prirodo vzljubi. Le na ta način jo bo mogoče odvaditi uničevanja ptičjih gnezd. Vse vaške mačke ne uničijo skoz vse leto toliko gnezd kakor mladina, ki pomlad stika za gnezdi. Znani so primeri, da so celo stari navažali deco iskat ptičja gnezda, in ji dovolili, da je prinajala ptičje domov, kjer so gotovo poginili. Tako torej tudi odraslim manjka pouka in štiva. Prirodoslovstvo spada k osnovni izobrazbi človeka.

Naše nagradno tekmovanje

»Jutrova« avto Skoda-Popular (prva nagrada) bo te dni potoval iz Maribora proti Ljubljani. Ne dvomimo da bo na vsaj poti skozi mesta, trge in vasi vzbujal zaslužen pozornost. Prepričajte se o njegovi odlični kakovosti!

Naša druga naloga

Pri vojakih so v skupni sobi Tone, Urban, Oton, Rado in Jože. Niti dva med njimi nista enako visoka. Tone je manjši ko Jože, Urban večji ko Rado, Oton manjši ko Tone, Jože večji ko Urban, Rado manjši ko Tone, Oton manjši ko Jože, Urban večji ko Tone, Rado večji ko Oton, Oton manjši ko Urban, Rado manjši ko Jože.

Ko stopi v sobo službujoči narednik, skočijo vsi vojaki: strumno pokonci in se postavijo v vrsto po svoji velikosti. Kako so stali od največjega do najmanjšega?

★

Rešite tudi to drugo našo nagradno uganko! Vrstni red fantov, začeni z največjim, si zabeležite samo z začetnimi črkami njihovih imen. Tako dobljeno rešitev skrbno shranite skupno z rešitvijo naše prve uganke o starosti starega očeta in njegovega vnuka.

Nagradno tekmovanje

V velikonočni številki »Jutra« smo razpisali veliko nagradno tekmovanje za naše naročnike in čitatelje. Tekmovanja se lahko udeležijo vsaki naročnik in čitatelj, ki izpolni v isti številki naznanjene pogoje. V naslednjem te pogoj na kratko ponavljamo.

V šestih zaporednih nedeljskih številkah »Jutra«, v velikonočni in v da-

našnji, ter v številkah dne 1., 8., 15., in 22. maja objavljamo po eno uganke in izreke iz velike zloženke, ki bo dala, če bo pravilno sestavljena, zanimivo sliko. Te črne dele sestavljene izrežite in dobro shranite, da boste ob koncu lahko sestavili sliko. Ravno ta-

Izrežite in shranite!

Drugi del sestavljene, ki velja kot kupon — izrežite in skrbno shranite skupno s prvim delom, ki ste ga izrezali iz velikonočne številke!

ko sproti rešujete vsako uganke ter si rešitev vsakokrat skrbno zabeležite. Ne pošiljajte pa jih še sedaj uredništvu, temveč šele na koncu vse skupaj. Nedeljski številki dne 22. maja bomo priložili obrazec, na katerega boste vpisali rešitve posameznih uganke.

Te rešitve in na papir nalepljeno sestavljeno boste v dne od 22. do 24. maja oddali na pošto ali pa pri upravi »Jutra« v Ljubljani, oziroma pri ne-

nih podružnicah. V vsaki kuverti sme biti samo ena rešitev.

Z javnim žrebanjem bomo razdelili med one, ki bodo pravilno zložili sestavljeno in pravilno rešili vseh šest uganke,

100 lepih nagrad

Nagrade so bile razpisane in podrobno popisane v velikonočni številki. Prva nagrada je popolnoma nov avtomobil slovitve trdke Skoda, vreden 40.000 din. Druga nagrada je motorno kolo znamke NSU, vredno 6.300 din, tretja nagrada pisalni stroj, četrta moderna jazz-harmonika Hohner, nadaljne štiri nagrade moška ali ženska kolesa znamke Axo, potem pa še zapeljiva ura, fotoaparat, dve poletni garnituri za vrt, dve garnituri finega angleškega blaga za moško obleko, turistovska oprema, štiri zlata nalična peresa, nogometna žoga, krasni »Jutrovi« albumi »Naši kraji« ter no trije »Jutrovi« romani, kakršne si bo dobitnik sam izbral.

Žrebanje

Žrebanje bo javno in ga bo vodila posebna komisija, sestavljena iz zastopnikov uredništva in uprave naše lista ter iz zastopnikov naročnikov in inserentov »Jutra« pod predsedstvom in nadzorstvom kr. javnega notarja g. dr. Andreja Kuharja v Ljubljani. Za dan žrebanja je bil prvotno določen petek, dne 27. maja. Medtem pa smo prejeli od svojih naročnikov iz Črne gore, Južne Srbije in nekaterih drugih oddaljenih krajev Jugoslavije in inozemstva pritožbe, da rabi pošta do njih dva ali celo tri dni in da je zato nemogoče, da bi njihove rešitve dospele v naše roke že do 26. maja, kakor smo to zahtevali v svojih pogojih.

Da ugodimo tem pritožbam, ki so gotovo upravičene, smo odložili žrebanje za en dan. Vršilo se torej ne bo v petek, dne 27. maja, kakor je bilo prvotno določeno, temveč šele naslednji dan, v soboto dne 28. maja. Obenem smo za svoje naročnike in čitatelje izven Slovenije podaljšali rok za sprejemanje rešitev do sobote, 28. maja opoldne.

Ta izjema pa velja, kakor rečeno, samo za naročnike in čitatelje izven Slovenije. Za naročnike in čitatelje iz Slovenije ostanejo v veljavi prvotno določeni roki, to se pravi, njihove rešitve morajo biti v našem uredništvu najkasneje v četrtek, dne 26. maja.

Pazite!

Čeprav je bilo v razpisu našega nagradnega tekmovanja izrecno rečeno, naj nam še nihče ne pošilja rešitev doslej objavljenih uganke, smo vendar prejeli že par ducatov pism z rešitvami. Zato ponovno opozarjamo naročnike in čitatelje, naj nam rešitve uganke ne pošiljajo sproti, temveč naj si vsako rešitev samo skrbno zabeležijo in enako skrbno hranijo tudi vse dele zloženke, ki jih izrezujejo iz »Jutra«. Šele potem, ko bodo objavljeni vsi deli zloženke in vse uganke, torej po nedelji, 22. maja, nam pošljite rešitve.

Pri napornem hišnem delu poživite kožo s pravilno nego!

ELIDA IDEAL KREMA

... zaradi vsebine hemo-melisa posebno učinkovita

nedogno problematiko raka in iščejo njegovega povzročitelja, se v javnosti že nekaj časa zbirajo bojne sile zoper to pogubo. Tako se snujejo posebna društva, ki organizirajo boj zoper rakasto nadlogo. Z zasebnimi sredstvi ali ob finančnem sodelovanju države in avtonomnih korporacij ustanavljajo zdravilišča in ambulatorije. Podpirajo tudi raziskovalce, izdajajo revije in druge publikacije, ki naj med ljudstvom razširijo prave pojme o tem sovražniku človeškega življenja. Tako obstoji n. pr. v Franciji »Ligue française contre le cancer«, ki ji je pokrovitelj sam prezident republike Lebrun. Tudi v Jugoslaviji delujejo take organizacije, vendar so njih prizadevanja še premalo znana in

misli, da more obstajati v tako majhnem mestu znanstveni inštitut, čigar obstoj in delo so že pred leti zabeležili tuji strokovni listi?

Kakor je znano iz zgodovine vseh ved in tudi medicine, so vedno pospeševali napredek znanstvenih proučevanj in raziskavanj požrtvovalni, za delo vneti posamezniki. Tak neumoren borec zoper ra-

ka je bil primarni brežičke bolnice dr. Josip Cholewa, ki je ves svoj prosti čas posvetil problemu raka in se tako z neumornim delom razvil v enega najpomembnejših onkologov v Jugoslaviji. V koliki meri uvaža njegovo odlično krog njegovo delo, pričaja dejstvo, da je bil kot prvi rakoslovec (onkolog) v Jugoslaviji poklican za katedro zagrebške medicinske fakultete.

Dr. Josip Cholewa je po rodu s češko-poljske meje. Vojna vihra ga je zanesla v naše kraje, usaj se je v Brežicah in tu ustanovil l. 1920. svoj onkološki laboratorij. Neumorno se je bavil z eksperimentalnim proučevanjem raka in publiciral svoje izsledke v Jugoslov. in inozemskih medicinskih časopisih. Bibliografija njegovih onkoloških spisov navaša že 29 točk. Vzdržuje zvezo s 23. tujimi inštituti in organizacijami, ima osebne stike z mnogimi vodilnimi onkologi. Vse to je mogel s prizadevnim in smotnim delom doseči primarni podeželske bolnišnice, ki je dolga leta živel in delal izven kulturnih središč.

S tem, da so temu odličnemu strokovnjaku poverili poleg docenture na zagrebški univerzi vodstvo novoustanovljenega Inštituta za raziskovanje raka v Ljubljani, so nedvomno postavili pravega moža na pravo mesto.

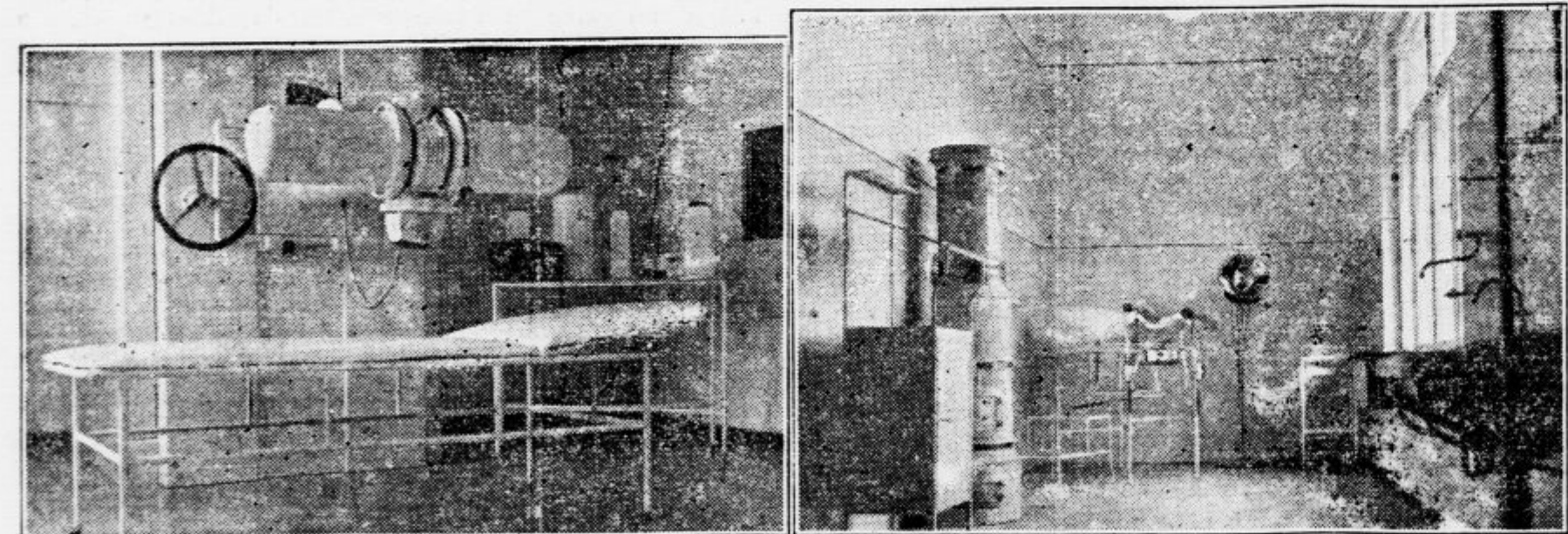
Razgovor z docentom dr. Cholewo

Priznaj in prikupni znanstvenik je spregel pisca te reportaže v svojih novih prostorih na Inštitutu v šentpeterski vojašnici. Razgovor je nanesel od vprašanja novega Inštituta na današnje stanje raziskavanja raka. G. docent je izjavil, da se raziskavanje raka nahaja danes približno tam, kjer so bili naši predniki v borbi zoper malarijo, sifilis in tuberkulozo, dokler se niso Laveran (1890), Schaudin (1905) in Koch (1882) odkrili povzročiteljev teh bolezni. Kljub temu, da povzročitelji niso bili znani, so zdravniki dostikrat uspešno zdravili navedene bolezni.

V raziskovanju raka je bilo velikega pomena odkritje japonskih zdravnikov, ki so med svetovno vojno s katraniziranjem umetno izzvali raka in tako obrnili proučevanje v novo smer. Nato so Angličje že po vojni izločili iz katrana posebne snovi, destilacijske produkte visoko topljivih tvarin. S temi strukturalno-kemičnimi skupinami so delali številne eksperimente na umetno izzvalih novotvorbah. Zdravljenje z radijskimi in Röntgenovimi žarki je pokazalo že lepe uspehe in če upoštevamo še druge metode n. pr. operativno, lahko rečemo, da so rakasta obolenja v prvem stadiju prav tako ozdravljiva kakor tuberkuloza. Hudo je samo to, da organizem rakastih obolenj v začetku, ko jim je najlažje priti v okoliščini, ne signalizira s tako očitnimi znaki kakor tuberkuloza in je zato pravočasna ugotovitev bolezni dostikrat znatno težavnejša. — Na radiološkem kongresu v Zürichu l. 1934 je delal njegov predsednik prof. dr. Hans Schenz. Dalje na drugi strani!

Zavod za raziskavanje in zdravljenje raka v Ljubljani

Pred otvoritvijo nove zdravstvene naprave — Rak je danes hujši sovražnik narodnega zdravja kakor tuberkuloza — Kdaj je rak ozdravljiv? — Razgovor z doc. dr. Cholewo in obisk v novem inštitutu

Na levi: velik rentgenski aparat, kakršnih je v vsej Evropi prav malo — Na desni: krasna ambulanca novega inštituta

V bližnjih tednih se bo naše zdravstvo izpopolnilo z važno napravo: V Ljubljani bo odprt inštitut za raziskovanje raka in zdravljenje novotvorb. Ta inštitut bo prvi samostojni zavod te vrste v Jugoslaviji in se bo bavil prav tako z znanstvenim proučevanjem te pogubne bolezni kakor z nje zdravljenjem. Novi zavod je ustanovila in ga bo upravljala banovina. Nameščen je v preurejenih prostorih vzhodnega trakta bivše Šentpeterske vojašnice. Vodstvo inštituta je poverjeno svetovno znanemu raziskovalcu raka, docentu zagrebške medicinske fakultete g. dr. Josipu Cholewu, ki je več ko petnajst let vodil v majhnih Brežicah onko-

loški laboratorij in postal bolj znan v tujini kakor pa v svoji današnji domovini. (Onkologija je veda o raku).

Borba z zahrbtnim sovražnikom — rakom

V zadnjih desetletjih opažamo, da povsod po civiliziranem svetu posvečajo čedalje večjo pozornost staremu morilcu človeštva: raku. V prejšnjih dobah so slabo poznali to nekoliko zagonetno, toda zelo nevarno bolezen. Smatrali so jo za več vrst bolezni ter označevali z raznimi imeni. Velik napredek je bil dosežen, ko so zdravniki ugotovili znake in potek raka,

ki se lahko pojavi na raznih organih, na zunanji in v notranji strani človeškega telesa. Nemara je prav to, da dandanes zdravniki lažje in točneje diagnosticirajo rakasta obolenja, pripomoglo, da številke o razširjenosti in umrljivosti za rakom v zdravstvenih statistikah vseh dežel naraščajo. Mogoče pa tudi, da sam način civiliziranega življenja, zlasti današnja prehrana, pospešuje rakasta obolenja. Zato je potrebna smotna organizirana borba z zahrbtnim sovražnikom človeštva.

Med tem, ko v inštitutih za raziskovanje raka zdravniki, fiziologi, kemiki in drugi strokovnjaki neumorno, z nešteti poskusi proučujejo v marsičem še temno,

ZOBJE BLESTE KOT BISERI! NJEMU ZAHVALJUJOČ SE

»Kolyos« odstranja z veliko naglico grde, rumene madeže, uničuje klice, ki povzročajo razkrajanje in napravi zobe bele in lepe. — Poskusite »Kolyos« antiseptično zobno pasto.

Povečajte sijaj svojega smehljaja s »Kolyosom«.

Varčujte — kupite veliko tubo!

da so nož in žarki le zastilno sredstvo, treba je najti etiolološko terapijo. Prav to pa sedaj iščemo. Po današnjem stanju raziskavanj lahko smatramo, da je to, kar vidimo pri raku, samo simptom splošnega obolenja ali splošne dispoziције, le-ta je pa lahko ali pridobljena ali prirojena. Sedaj se raziskavanja nadaljujejo v tej smeri, da se po izvršeni operaciji ali po zdravljenju z žarki, torej po lokalnem posegu, zdravi oboleni organizem še nadalje in tako prepreči morebitni nadaljnji razvoj rakastega procesa v organizmu.

Ogled našega Instituta za raziskavanje raka

Prvi Institut te vrste na evropskem kontinentu je bil ustanovljen l. 1908 v Heidelbergu. Tu je deloval med drugimi prof. R. Werner, ki sedaj vodi nedavno ustanovljeni, velikopotezni zastavljeni institut v Brnu (ČSH). V Pragi je bil šele lani ustanovljen Institut za proučevanje in zdravljenje novotvorb. Institut v Ljubljani je, kakor že rečeno, prvi te vrste v Jugoslaviji. Bavi se bo predvsem s proučevanjem rakastih obolenj. Ta raziskavanja imajo pri nas poleg dr. Cholewe prizanega specialista in profesorja ljubljanske medicinske fakultete dr. Aliji Kosiću, ki že dolga leta eksperimentalno raziskuje maligne novotvorbe.

Ljubljanski Institut bo moderno in okusno urejen; človek se kar čudi, kako lepo in smiselno so adaptirali stare prostore šentpetrske vojašnice in namene znanstvenega instituta in bolnice. Prvo nadstropje obsega poleg šefove sobe in biblioteka štiri bolniške sobe, v katerih bo prostora za kakih 30 bolnikov, dalje pisarno, čakalnico, ambulatorij, operacijsko dvorano, sobo za aparaturo. Drugo nadstropje ima sobo za sterilizacijo, klinični, kemični, biokemični in histopatološki laboratorij, dalje sobo za lekarno in arhiv, pa sobe za zdravnike in za osobe. Kajpak, v zavodu so tudi kopalnice, čajna ku-

hinja in drugi taki prostori (hrano bolnikom bodo prinašali do nadaljnjega iz spušne boince).

V Institutu bodo zdravili bolnike z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago zoper rakaste in druge novotvorbe današnja medicina. Tako na pr. s kirurškimi posegi, z Röntgenovimi žarki in radij-m. Hranilnica Dravske banovine bo preskrbeli institutu toliko radija, da bo zadostal za permanentno zdravljenje dveh pacientov, obolelih za rakom spolovil in še za zdravljenje drugih vnanjih obolenj. Upoštevala se bo tudi tako zvana dodatna (organska, biološka, hormonska) terapija. Aparatura, ki mi jo je ljubezljivo razkazal g. doc. dr. Cholewa, je najmodernejša. Ginekološka aparatura za röntgensko obsevanje pri raku maternice, model Schaeffer-Witte in aparatura po Chailu za kontaktno terapijo sta sploh prvi v Jugoslaviji. S temi aparati je omogočeno obsevanje v telesnih duplinah. Zanimiv je nadalje visokonapetostni aparat za globlinsko terapijo. Za te aparate so sobe smiselno urejene. Svinčena stena loči obsevanega bolnika od zdravnika, ki regulira iz prednje sobe aparat, čigar delovanje in izbrana energije se avtomatično beleži zdravnikom.

Sobe za bolnike so lepe in svetle, vsi lokali s hodnikom vred napravijo kar najboljši vtisk. V zavodu bo omogočeno zdravljenje bolnikov, ki jim je potrebna stalna zdravniška kontrola, medtem ko bodo drugi lahko prihajali na ambulantno zdravljenje. Pri tem je treba omeniti, da se tu ne bodo zdravila samo rakasta obolenja, marveč tudi tako zване benigne novotvorbe. V laboratorijih Instituta pa bodo stalno delovali strokovnjaki raziskujoč vse, kar je v zvezi s problematiko raka; med drugim bodo lahko na institutu izvrševali preglede izrezkov iz novotvorb, da se dožene ali so rakastega značaja ali ne. Vsekakor smemo biti zadovoljni, da smo tudi v tem pogledu stopili naen korak naprej!

Smrt najstarejšega ptujskega Sokola

Dne 16. aprila je po dobi in mučni bolezni umrl v Ptuj najstarejši član Sokola g. Novotny Josip, glavni arhivar katarske uprave v Ptuj. Novotny se je rodil v bratski Českoslovaški leta 1876, kot dijaka ga je privedla pot v naše kraje. Ker je bil navdušen glasbenik, je prisopel k vojaški godbi na Reki. Z Reke je šel v Karlovac in od tam v Senj, kjer je pristopil v civilno službo. Od tam ga je službena pot vodila v Varaždin, Ljubljano in Kamnik, kjer se je povsod vneto udejstvoval pri glasbi. V Kamniku je bil sprejet v državno službo. Ker pa je bil

preveč vnet za nacionalne ideje, je bil l. 1906 premeščen v Vipavo. Tam ga je zapolnila svetovna vojna in je moral k vojakom, vendar je bil po kratki dobi oproščen. V Vipavi si je omoval svoj orkester. Može si, še danes mnogi Vipavci, ki živijo v naših krajih, prav dobro spominjajo kot odličnega glasbenika. Leta 1919 ga je službena pot privedla v Ptuj, kjer je ostal do svoje smrti. Bil je vreden uradnik in odlični tovariš. Vsi, ki smo ga poznali, ne bomo pozabili njegovega blagega značaja. Njegova poslednja želja da mu priloži v krsto sokolski znak in da ga položijo v grob Sokoli, se mu je izpolnila. Pokopali so ga na večni nedeljo ob ogromni udeležbi občinstva, kar je znak kako je bil pokojnik priljubljen. Spremljali so ga mestna godba in Sokoli Bodi mu lahka zemlja njegovi soprog in sorodnikom pa izrekamo najiskrenejše sožalje!

Naši javnosti!

Današnja nedeljska prispeva v Ljubljano z večernim brzičkom ob 20.24 pevski zbor bolgarskih učiteljev iz Sofije. Jutri bodo koncertirali v Ljubljani, v torek v Škofji Loki in v sredo v Trbovljah. Pozivamo vse članice in članke ter prijatelje spodal podpisanih društev, kakor tudi vse one, ki ljubijo lepoto bolgarske pesmi, da posvetijo posetu svojo pozornost. Dokazati moramo s prisrčnim sprejemom ter polnoštevilnim obiskom koncerta v Ljubljani, Škofji Loki in Trbovljah, da znamo ceniti delo bolgarske žene za zblizanje med bratskimi narodi, ki nam je ravno sedaj tako potrebno. V Ljubljani, dne 22. aprila 1933.

JUU sekcija za dravsko banovino, Prof. fesoriko udruženje, sekcija Ljubljana, I. Izražanje nastavnikov meščanskih šol, Učiteljski pevski zbor — Emil Adamci, Glasbena Matica, Pevsko društvo »Ljubljana«, Hubadova pevka župa, Ženske podružnice CMD, Jugoslovanska bolgarska liga, Kolo jugoslovenskih sester, Ljubljana in Meste, Jugoslovanska ženska zveza, Kršćansko žensko društvo, Ženski pokret, Zveza akademsko izobraženih žena, Zdruga »Dom učiteljev«, Društvo magistratnih uradnic, Zveza kulturnih društev, Prosvetna zveza, Splošno žensko društvo, Društvo »Dom visokošolskega«, Klub Primork, Pododbor društva Knežine Zorke in Družba sv. Cirila in Metoda.

Izlet k slapu Savice

Ne morete si zamisliti lepšega izleta, kakor zdajle spomladaj pohiteti tja v Bohinj, v Bistrsko dolino in dalje k slapu Savice. Tišina vlada vsepovsod, narava se naglo prebuja, zima se umika s plunin. V divji samotni bobni slap Savice, odmev se čuje daleč po dolini.

Izletnikom, ki si žele razvedrila v bohinjski prirodi, udobno služi restavracija »Savica«, kjer si oddahnete v prekrasni pomladni samotni Lastnik Janko Dobravec dobro skrbi za potrebo. Na razpolago so vam tudi prenočišča, saj je restavracija »Savica« najbližja postojanka za vzpon na Komno, ki je zadnja leta tako zaslovela. Od l. maja dalje bo spet redna avtobusna zveza od Bohinjske Bistrice do Zlatoroga. Ali tudi zdaj vam ni treba pešati dolgo pot ob jezeru, ker so na kolodvoru v Bohinjski Bistrici vedno na razpolago avtomobilski in drugi izvozi, ki vas prepeljejo po najnižji ceni Bohinj vas vabi, pridite ga obiskat vsi, ki ste potrebni odhoda in okrepitve! Ne pozabite pohiteti k slapu Savice in ogledate se v prijazni restavraciji »Savica«!

Pot na lad v Opatiji

Znamo letovišče Opatija je lepo vse leto, najbolj čarobna pa je pomlad, ko se spoji bujno zelenje in pestro cvetje v prekrasno simfonijo barv. V duhtečih gajih prepevajo ptice, po šetališčih pa so gostje od blizu in daleč očarani od pomladne krasote. V tem idiličnem kraju pozabi človek vse težave svojega življenja, mestno vrvežje ter megle in mraz oddaljenih krajev, odkoder je prispel in kamor se bo treba spet prej ali slej vrniti. Ob prihodu v ta prelesten kraj so utonile vse neprijetnosti v pozabiljenje. Vsak človek se prepusti uživanju krasot in sploh ne more misliti na kaj neprijetnega.

Prekrasna riviera postaja od dneva do dneva živahnješa in vselejša. V dvoranah elegantnih hotelov, v kavarnah, restavracijah in barih je polno veselih in zadovoljnih gostov. Najuglednejši krogi so zastopani v vse letovišče je naučnikovejša revija mode in lepote. Tu se združijo zdrave in veseljem na najprijetnejši in najpraktičnejši način. Možnosti razvedrila so neizčrpne, veseli izletniki se vozijo z ladjami ob obali, obiskujejo Reko, pa tudi okolica Opatije je v pravem pomenu besede izletniški raj. Kdor preživi nekaj prekrasnih pomladanskih dni v Opatiji, se bo tja vrnil, kadar bo le mogel in čar pomladi mu bo ostal vedno v spominu.

Prpriprave za odkritje spomenika kralju Zedinitelju

Sv. Trojica v Slov. gor., 23. aprila

Dne 19. junija se bo zbralo prebivalstvo Slovenskih gorci pri Sv. Trojici, kjer bodo narodni Trojčani odkrili spomenik nepozabljeni kralju Aleksandru Zedinitelju v znak hvalečnosti za vse dobro, kar je storil tudi za našo mejo. Bo to praznik narodne in državne zavesti. Priprave za slovesnost so že v polnem teku.

Kip, ki ga je mojstrsko izdelal kipar Lof-ze Dolinar, je že prispel k Sv. Trojici. Treba pa je zbrati se denarja, da se bodo poravnali vsi stroški. Zato bo 8. maja pri Sv. Trojici velika tombola s številnimi lepimi dobroti, ki bodo gotovo privabili množico okoličanov in tudi Mariborčanov na prireditve.

Pustolovščine, vlogi in tatvine Ignaca Šalaja, ki ga povsod iščejo

Ljubljana, 24. aprila

Sodobnim rokomavhom, vlogilcem, si parjem in tatovom sicer ne lebe okrog glav tako popularne gloriole, kakršne je ljudska govornica rada pletla ob imenih razbojnikov iz minulih dni. Vendar pa imajo tudi vsi oni izgubljeni ljudje, katerih imena prihajajo zaradi ropov, vlogov in tatvin v tirnice današnjih policijskih uprav, široke kroge svojih privržencev, ki jim pomagajo, da se izmakajo roki pravice, in ki jim prihajajo na pomoč še potem, ko so jih zandarji že spravili za rešetke arestov, da jim nazadnje uspe pobegniti iz celice ali vsaj iz bolnice, do katere so se pretolčki iz letnišnice s kakršnokoli falzificirano boleznijo. Med »junake« te vrste spada Jozef Bradeško, strah polhograjskih in poljanskih hrbovskih vasi, a v novem času je njegovo žalostno slavo v veliki meri zatemnili Ignac Šalaj, vlogilec, tat in dezerter, ki mu je v Ljubljani in okrog nje že nekaj mesecev na sledi vse, kar primoreta policija in zandarmerija moči, a so ostala doslej vsa prizadevanja zaman.

Ignac Šalaj je po rodu iz Crensovcev v lendavskem srežu. Izučil se je trgovine — v juniju bo star 36 let —, a ko ga je gospodarska kriza vrgla iz prodajalne, se je v družini dobrih tovarišev oprijel tatinske kariere. Izprva po malem, a kakor mu je prihajala praksa, se je loteval zmerom večjih rodgovov, in ker je bil talentiran, podjeten in drzen, si je med vlogilci kmalu pridobil sloves strokovnjaka. Javnosti mu je posvetila malo več živopozornosti, ko je bil pred nekaj meseci zasvočen ob poizkusu trditve v nekem stanovanju za Bež. gradom. Ko je bil pozneje zaslišan na policiji je prišla vsa tragična historija Šalajevoga življenja na dan. Ko so ga prijeli v sobi, je imel revolver v žepu, a ni segel ponj, da bi streljal; tako je bil resigniran in brez moči, da je rajši strážniku prijazno prožil roke, da ga uklene, kakor da bi se bil branil. Nekaj tednov mu je bila policija takrat vzdrževala za petami, da se po cele dneve ni mogel dokopati do skromnega grizljaja, da ni našel za uro varnega zavetja. Celice z omejenim oknom si je takrat zaželel kakor svoje poslednje odredišče. A komaj se je v zaporih za sile in najedel in našel, se mu je snot zihale svobode in prvih tveganj. Hlinil je malo tveganj poizkus samomora — našel se je steklenih drobovec — prepeljal so ga v bojnišnico, a tam je prvemu najbližjemu sosedu ukra-

del obleko in denar in pobegnili v svet. Ni se mu bilo treba dvigati daleč, zakaj v Ljubljani in na njeni periferiji, kjer se je že slaval dobera udomila, kradel je vsi zimo po mestu in okolici. Medtem ko so ga agentje kriminalnega oddelka z vso vnaprejšnjo iskro po breznicah, senikih in skrivajstih, so se na policiji grmadi ali »v uspehih in neuspelih vlogih, ki so jih za grčili neznani storilci, a so vsi verjetnostni računi kazali zmerom na eno samo skupno ime: Ignac Šalaj. Založil se je z obleko, perilom, galanterijo, da mu je bilo blaga kmalu čez osebne potrebe. Iz gostilniških shramb in mesnic je v svoja skrivališča nanosil za cele tovore mesnine, klobas in pišč, da je lahko s svojimi dobri prijatelji prijel vselej gostije. A kadar so bile zaloge polne, so njegovi agentje raznašali blago, da ga spravijo v denar. Po odbitku poštnih kupčijske provizije so šefu prinašali izkupice. Kakor kažejo vsa znamenja, si je Ignac Šalaj zadnji čas gospodarsko tako opomogel, da se mu ni treba več ukvarjati z malenkostnimi tatinskimi posli, temveč lahko nekje na varnem mirno uživa svojo začasno rento.

V zadnjih mesecih je policija polovila še lepo število njegovih tovarišev, da je mogla do kraja pojasniti že marsikatero tatvino in vlog. Tudi njemu samemu je bila že nekajkrat tesno za petami, a Šalaj ima dovolj zanesljivih obveščevalcev, da so ga zmerom o pravem času opozorili na nevarnost, in ko je policija prišla, je po navadi našla samo nekaj njegovega plena. Na dan pa so prihajali tudi nekateri njegovi starejši, doslej še nepojasnjeni podvigi. Tako je po izpovedih nekaterih njegovih aretiranih tovarišev policija dosegla, da je bil Ignac Šalaj tisti, ki je v zgodnji jeseni vlogil v stanovanje veterinarja Vinke Dendeka v Kranju in mu odnesel celo kolkecjo raznega lovskega materiala, vrednega nekaj desetisočakov. Pred nekaj dnevi je pri nekem posestniku samemu sinu v okolici Polhograjskega zaplenila razkošno izdelano lovsko puško iz te zbirke, vredno 6500 din.

A čeprav je Šalaju doslej zmerom uspelo, da se umakne aretaciji, ga brez dvoma vendar čaka žalostni delček vlogilca. Med zločinci je zvestoba zmerom kratkega veka, danes ali jutri ga bo dosegla racija in potem mu bo odmerjena kazen po meri in številu njegovih vlogilskih in tatinskih dejanj.

Drzen vlog v podeželsko hranilnico

Vlogilec pa se je zamen ugonabljal z močno blagajno

Železniki, 23. aprila

V Železnikih je bil v noči na petek izvršen vlog v prostore Občinske hranilnice in posejnice. Kolikor se more presoditi, se je priključil vlogilec k Thalerjevi hiši, kjer ima hranilnica v prvem nadstropju uradne prostore, ob l. zjutraj. Pristavil je lestvo in se vzel po njej do okna poleg stranišča in izlezel na hodnik, odkoder mu je cepin pomagal odprati vrata. V posami je stikal za denarjem. Najprej se je lotil vortheimerice, S. svodrom, ki pa se mu je zalomil, je skušal napraviti vanjo luknjo, kar pa mu je le delno uspelo. Pomagal si je potem še s svinjsko nogo, a je bilo prizadevanje zaman. Zato se je spravil na vrata in jih toliko skrilil, da je skozi ozko šprango pričel vleči iz blagajne raznovrstne hranilniške zapiske, knjižice in zadolžnice.

Slednjič se je prikopal tudi do listnice. Imel pa je smolo. Sto dinarjev, ki so bili v njej, mu je medtem, ko je vlekel listnico iz blagajne, padlo v spodnji predal, ki ga ni dosegel. Tudi do drobiža v levem kotu blagajne v skledici ni mogel.

Videč, da ne opravi pri blagajni ničesar, je začel stiskati sem in tje po pisarni in je prometel prav vse. Naslednjega dne so našli odprte vse predale, a papir je ležal raztrgan ali zmečkan vse križem. Tla okrog blagajne so bila posuta s prahom, ki se je sesul iz železnih, blagajniških sten.

Izhod si je poiskal vlogilec kar pri glav-

nihi vratih. Pri tem je opazil v veži zaboj tobaka in vzel s seboj zaboj američana. Pri begu pa je bil bržčas moral nekaj preplašiti, kajti tobak je pri pokopališču odvrzel. Le osem paketov si je pridržal.

O vlogilskem obisku so bili obveščeni oračniki in začeli so pod vodstvom g. Zidarja preiskavo. Iz Ljubljane je prispel daktiloskop g. Novak in vzel prstne odtiske.

Neznanca je podžgal k vlogu mešica sklep zavoda, da se bodo vlogle na hranilnici knjižice izplačevale. Mislil je tedaj, da mora biti pri hiši denar, toda tajnik hranilnice g. Marjan Thaler je smel vse gotovino, okrog 20.000 din, doma. Ostali denar imajo naložen v Ljubljani.

Mlad krošnar osumljen vloma v železnikih

Ljubljana, 23. aprila

Kakor je razvidno iz poročila, ki ga je orožniška postaja v železnikih poslala policijski upravi, je poizkušena vloga v blagajno tamonje. Poizkušil je v hranilnici osumljen mlajši krošnar iz Dalmacije ali Bosne, star 30 ali 35 let, velike, suhe postave, podolgovatega, svetlorjavga obraza, svetlih, nazaj česanih in malo kodrastih las, velikega nosu, modrih oči in zdravih zob. Občien je bil v kratke sukcnje in hlače rjavkaste barve, a s sabo je nosil zelenkast nahrbtnik in torbo. Pri vlogu so mu najbrž pomagali še kakšni sokrivci.

Karel Mehtrig, inž. Lampret Muri, inž. Janez Oblak, Aleš Pavlin, dr. Vokoslav Rigič, Aleksander Sagadin, Mikso Sever, Josip Stupica in Ante Tavcar, v nadzornem odboru pa sta Kodala in Kocjan. Na koncu je bilo še sklenjeno, naj društvo letos priredi več trabskih in galopskih dirk. S takimi prireditvami bi vzbudilo društvo v javnosti gotovo precej zanimanja za jahaški sport, kar bi brez dvoma vplivalo tudi na število članstva.

Gosli iz porabljenih vžigalic

Maribor, 23. aprila

Železničarjev sin Ivan Glaser iz Maribora je izdelal majhne gosli iz 7.347 porabljenih vžigalic. Gosli majhno lep in čist zvok. Mnogo potrpežljivosti je bilo potrebno, da je lično sestavil, odnosno zlepil instrument. Za to delo je nadarjeni glasbeni samouk potreboval celih 12 tednov.

KAKOR OČE

Učitelj razlaga ob reki ponikalnici:

»Tule reku kar nenadno izgine sredi mesta in se pokaže šele čez dve uri.«

»Kakor naš oče.« odvrne mudi Pepček, »kako naš oče, kakor uide od doma v gostilno.«

Prekmurje je izgubilo moža

Anton Hajdinjak je legel k večnemu počitku v velikem tednu. Mož, čigar življenje je bila ona suna težka borba, je doživel in omahnil v tednu trpljenja. Tipični življenjski so bile njegove obilni deleži od zibelke do preraznega groba. Tegobni pa je vselej in povsod ključoval, kar dokazuje možu ki ni živel le zase in sebi ampak se je žrtvoval visokim dolžnostim. Težakom življenja je možko zli nasproti in se boril na vseh položajih, kamor ga je vrglo življenje, z občasno vredno vztrajnostjo in očiščenostjo. Vsi smo vedeli, da se neizprosno bliža ura razsajanja, le on je bil on ostal do zadnjega diha optimist, kakor je bil vever njegov optimizem skozi vse življenje. Njegovo šibko telo je pešalo iz dneva v dan, njegov bistri duh pa se še koval na črte za bodočnost. V duhu je bilo še življenje in volja za delom, izmučeno telo pa je klonilo.

Pestro je bilo raznolika kratko življenje tega moža, ki si je v svojih delih in značajnem napravil mesto v zgodovini svoje ožje domovine. Izpod slamnate strehe očete in hiše so se liki plitki iz gnezda razšli številni otroci po svetu. Doma ni bilo ne prostora, ne dela in tudi ne kruha, v svet je moral tudi Anton. Izučil se je kovaštva: Komaj 19 let mu je bilo, ko je odšel v Ameriko. Kmalu se je vrnil in si je v tujih nemških in maščarskih krajih služil kruh, kot iznajetnik. Tako si je ustvarjal s trud in delom v tujini temelje za lasten dom, pri tem pa se tudi izobraževal. Svetovna rih-a ga je potegnila v svoj vrtnec na raznih frontah. Dvakrat je bil ranjen; od tu so ostale klice bolezni, ki je zavirala njegove telesne moči.

Po vrnitvi se je stalno naselil v svoji domaći vasi v Odraneh, ki so največja prekmurška vas. Tu si je postavil skromno hišo, čisto in po kovačevih. Delal je vse preden svojo poslu in »krte za družino. Kmalu je zaslovel kot najboljši kovač v širni okolici. Dela je bilo v izobilju in tako so se mu ometali lepi dnevi. Njegove roke so kovale železo in življenje. Z brezprimerno živostjo in marljivostjo si je napravil svoj prostor v življenju in ustvarjal možnost za ostanek ljubljane družine, ki se je skoraj od leta do leta pomnožila za novega člana. Ustvarjati ni nič vzdrževati polno hišo drobiža, zato je bilo treba izklesanih rok in bistrega uma, pa tudi znanja, hudečega očeta in čelaga moža. Tak na je bil on, naš Anton, kovač iz Odranev.

V javnem življenju se je pojavil kmalu po osvojenju. Bil je med prvimi od onih, ki niso mogli soglašati z omejeno in zastarelo miselnostjo, še manj pa z ozkočrčno in škodljivo delavnostjo ljudi, lastnih si privilegije nad ljudstvom in pokrajino. Človek z lastno glavo se je razgledal po obzorju in si ustvarjal nazore sam. In ti nazori zdravega vsakega uma so bili dovršeni, kakor so bili dovršeni in cenjeni izdelki njegovih žuljavih rok. Pograbil je za delo v narodovem življenju. Največji cilj mu je bil vzdržati ljudstvo iz opekloti in čuta poštenosti ter mu s lastnim primerom pokazati novih poti k novim usmeritvam k napredku in svobodi v duhu naše nacionalne ideje.

Smel je bil tak korak v pokrajini, polni predsodkov in ustrahovanosti. Poguma je bilo treba za početje, ki je oznanilo osamosvojitve mišljenja. Tega je pokazal Anton v zvrhani meri, da so iz njega črpali še drugi naši možje in dečki. Utril je pot in prezeval je vati: šel je prvi v boj za pravice malih delavskih ljudi in vzpodbudil jih je mnoge, ki bodo sledili njegovemu primeru, da se narod težakov in delavcev povzame kvišku in si pripravi zmošnejšo prihodnost.

Krik in vpitje, klevete in grožnje so padle na glavo moža, ki si je drznil misliti s svojo pametjo ter delati po svojih naprednih nazorih in po svojem jugoslovenskem prepričanju. On pa se ni prestrašil in ni odložil orožja, temveč je z dvignjeno glavo smelo korakal naprej. Poljva preprostega kovača s kopico otrok iz revne vaške hiše s smelimi, za prekmurske razmere kar revolucionarnimi nazori na pozornici javnega življenja, je možno odmevala v vrstah mogočnikov, ki so bili navajeni le na slepo pokorščino dobrega ljudstva. Proglasili so boikot Antonove delavnice in žurali vsakomur, kdor bi se drznil prestopiti prag njegove kovačnice in mu dati zashuzk za kosček črne kruha lačnim ključnikom, ki jim je bilo tesno okrog mize.

Bila je to doba težkih preizkušenj, a junakovi jih je prestal mož, ki si je bil zvest svojih idealnih stremilni in plemenitih delant. Ta mož ni mogel upogniti hrbtenice pred zakuniki predpravci.

Anton Hajdinjak se je s svoje vestrans-

sko delavnostjo pojavljal povsod. Vidna je bila njegova vloga v obrtniških vrstah. Za materialni, izobraževalni in duhovni dvig obrtniškega stanu je storil toliko kakor pred njim nihče. V bojih za zboljšanje položaja obrtniškega si je stekel tolikih zaslug, da mu je vse obrtnišvo v okraju kmalu izkazalo svoje zaupanje s tem, da si ga je izvolilo za predsednika. To odgovorno mesto je zavzemal, dokler se pred leti ni sam umaknil.

Pri vseh volitvah je nastopal mladi mož kot kandidat ali namestnik. Pri tem mu ni šlo toliko za zmago kot tako, ki je v tedanjih početnih časih ni niti pričakoval zmaga je bila že v tem, da je krog njegovih prijateljev in somišljenikov stalno naraščal. Prodiral je v naše vasi osvetoželi novi duh, ki je dramil in dvigal pritisnjena srca. Prišel pa je precej v začetku v sreski cestni in kmetijski odbor, kjer se je uveljavljal s svojimi stvarnimi in preudarnimi predlogi.

Pri volitvah l. 1931. se je pojavil Hajdinjak kot kandidat kmetov, obrtnikov in delavcev sploh malega delovnega človeka. Kot pravi ljudski sin je šel od vasi do vasi in vzbujal splošno pozornost. Kmetje so se čudili, da imajo v lastnih vrstah umov in delavcev, ki so sposobni voditi borbo za pravice svojih sotrpinov. V neenaki borbi je stalno zmagal. Marsikoga je ta zmaga presenetila, najbolj pa one, ki so pravilo stiliti nevarnost za svoje položaje. Kot poslanec je Anton pokazal vse svoje vrline in sposobnosti. Naštevati njegova dela in njegove uspehe ni mogoče v teh kratkih vrsticah. Smelo pa lahko trdimo, da Prekmurje še ni imelo marljivkejšega in delavnejšega zastopnika od njega in nihče mu ne more oporekati vidnih uspehov. Ta skromni kovač je pokazal ved, kakor so nani polagali poedini in vsi vili. To je splošna sotrba prijateljev in nasprotnikov. Njegov lepi, pristno domači, nenokvarjeni značaj je dilo mnogo letih lastnosti. Dve pa sta se odražali najbolj vidno: delavnost in poštenost. To je bil pravi ljudski zastopnik, ki je poznal in ljubil. Delal je dajal je in je pomagal preko svojih moči. Da predohor, predarežljiv je bil z vsem s svojimi močmi in v svojih sredstvih. Po poteku mandata je bil revnetši in ubožnejši kakor pred. Mogoče je ravno v tem tudi polno tragike, vsi za njegovo družino. Tola tak le bi: razdal bi se vsa, da bi blazil trpljenje in revščino drugih, svojega bližnjega.

V neizprosni borbi za svote Prekmurje, za naše ljudstvo, je dragi pokojnik naletel na odpor pri činteljih, ki so imeli zastran Prekmurja svoje posebne namene. Za gospoda, ki se je rada toliko po prstih z nekako kmečko ideologijo, je bil ta človek iz sredine kmečkega življa in vasi preokromen kovač, da bi morel biti z njo pot streho. In prenosnost je bil da bi se moge delati ob nem kupče in na račun revnega ljudstva. Vsa »gospodstva« se je tako zbržila proti njemu in pri volitvah leta 1935. ni bil izvoljen, dasi bi taime volitve gotovo dale zopet njemu zaupanje ljudstva. Nažbrh bi združeni nasprotniki kljub vsemu ne uspeli, ako ne bi bil Anton že takrat močno bolan.

On pa ni prenehal z delom niti pozneje. Kolikor so mu dopuščale pojemajoče telesne moči, je delal do zadnjih ur. Pogovarjal in dogovarjal se je s somišljeniki o vseh aktualnostih političnega življenja in delal načrte za bodočnost. Z zadovoljenjem je ugotavljal, kako se može z zaupanjem obračajo k njemu, kako se ljudstvo otresa strahu, kako je oživela v njem vira v zmago velikih pravice in lepše bodočnosti. Njegov duh je bil nemiren in poltetaval je k smelim poizkusom za prihodnost, telo pa so zapustile moči. Zasajal je za večno, strit od dela in naporov pod težkim bremenom življenja, ki si ga je nadel na svoje rame.

Dotrpel je mož, ki mu je malo enakih. Za njim ne tuguje samo njegova družina, ampak vsi številni prijatelji in vse ljudstvo, ki se mu je s svojim plemenitim značajem in neumornim delom vtisnil globoko v spomin. Dotrpel je mož, o katerem se lahko reče, da je storil več, kakor so mu dovoljevale moči in kolikor je bil storiti dolžan svojemu ljudstvu, iz katerega je izšel.

Okoliščine so take, da pri tvojem grobu, dragi Anton, mnogi tvoji prijatelji niso mogli biti. V duhu smo bili vsi ob tvojem zadnjem domu in smo ti poslali zadnji pozdrav iz potrtih src. Veliko je bilo tvoje delo, naj ti bo obilno večno plačilo! Bi si mož, ki si si s svojim delom postavil trajen spomenik. Slava ti!

H. J.

BENETKE-LIDO 1938-XVI

XXI. MEDNARODNA UMETNOSTNA RAZSTAVA »BIENNALE« (junij-september).

V Ca'Rezonello »Mostra del Settecento« (razstava 18. stoletja) z razstavo beneških lak-rarit (april-oktober). — Velika motonavična nagrada Benetk: Svetovno moštvo za 12-litrska vodna vozila (julij). — Velikansvene filmske produkcije. — VI. mednarodna razstava filmske umetnosti (avgust). — Mednarodne svečane prireditve za sodobno glasbo — simfonični koncerti (september). — Tradicionalne in karakteristične svečanosti. — Na Lido: Kopalniško-mon-deno in športno vrveje.

POPUSTI NA ŽELEZNICAH.

Pojasnila in prospekte: Ente Provinciale per il turismo di Venezia, Benetke, S. Marco, Ascensione 1300, Ufficio comunale per il turismo. — E.N.I.T., Petra Kočiča br. 6, Beograd — in vsi potniški in prometni biroji.

Domace vesti

Jurjevo

Velika noč in Jurjevo sta pomladna praznika, ki v tesni zvezi s prirodo določata, kako zmagovito je prešla podzemeljska skrivna klijajoča sila v zelenje in cvetje. Praznično Vstajenje se druži s prebujenjem in naravi, Jurjevo se pa ponaša v naših širinah običajno že z znago pomladi nad nevsene zimo.

Letos bo jurnski patron Jurij pojezdil na svojem iskreni konjici v ozelenelo pri-rodo, ki je pa vsenaokrog zdaj zavita v mrzli plašč hladnih zimskih sap. Na trav-nike, polja in livade se je že davno prej razgrnila pisana preproga raznobarnega cvetja, po drevju okrog hiš se je odprlo premnogo popja in obetalo za jesen obilo sadja. V toplem soncu predvelikonočnih tednov se je razraslo nežno listje gozdnega drevja, ki je s prasnimi mačicami in nastavlji pesticev skrbelo za nadaljnji raz-ploj. Se v čebelnjakih je bilo letos že zgo-daj tako živahno, da so bele, mehke celi-ce satovja bile vsak dan številnejše. Drob-na zalega se je pitala s sladkim cvetnim prahom, ki so ga marljivo čebele-delavke na težko obloženih nogah donosale v pa-nje. Čebelar se je nadejal zgodnjih rojev, ko-koliko upanja je izražalo oko sadjarja, ko se je veselo ob pogledu na sadno drevje. Zgodaj preorane njive so dajale kmetom še več nad, da bo skoraj že vstalo iz zemlje rastje ter nastavilo soncu drobne plod-nice.

Iznenada je pa prišla s severa zima, se še enkrat, preden ji znanjka moč, po-gnala iz zaledenelih pustinj globoko v juž-ne kraje Evrope in Amerike. Snežni ples je pokrtil zemljo daleč naokrog in kjer so ostale doline in ravnine se kopne, se je obesila zima nizko dole na pobočja gor. V mrzlih nočeh se je ohladilo ozračje, v naročje podnevi še nekami segretili kotli, je legla v zaporednih nočeh strupena sla-na in morila, morila nežno cvetje. Sonce vstaja vsako jutro že visoko nad obzorjem ali njegova blagodejna moč peša pod pri-tiskom mrzlih sap, ki pritiskajo s planin in naokrog zasneženih pokrajin v doline. Neprijetni hlad nas je sredi pomladnega zelenja prestavil v čase, kakršne imamo v toplejših zimah v začetku februarja.

Jurjevo je napočilo tedaj v razpolože-nju, ko vsako živo bitje zdvojen od zim-skega pohoda v našo zeleno pomlad, težko čaka toplejših, prijaznejših vetrov, ki bodo drobnim klicam pod zemljo znova vrnilo vero, da njih sadove ne bo uničila slana. Zeleni Jurij se bo na svojem pohodu lahko prepiral o uničujočem raz-dejanju mrzlih vetrov in noči ter se v na-daljših dneh podvival, da do kraja mese-ca, ko se odpro vrata v prelepi majnik, prežene snežni plašč in zimski hlad v naj-višje vrhunce naših planin.

SANATORIUM-EMONA

LJUBLJANA
Komenskega ul. 4.
Telefon 36-23

Dr. Franc Dergane
šef primarij
kirurg. odd. v p.
Ordintra 11.-1.

* Sedma obletnica smrti generala Stevana Hadžića. Na današnji dan pred 7 leti je umrl armijski general Stevan Hadžić. Pokojni Hadžić je bil že med vojno komandant divi-zije. V Dobruđi je bil komandant dobrovolj-ske divizije. Po vojni je zavzemal najvišja mesta v vojski. Dolga leta je bil prvi adju-tant Nj. Vel. kralja in dvakrat vojni mini-ster. Drugič je bil vojni minister 5 let in kot aktivni minister je tudi umrl. Mnoge generacije oficirjev, katerim je bil predstoj-nik in vzgojitelj v mirni dobi in med voj-nami, se ga spominjajo s spoštovanjem in hvaležnostjo.

* Kongres za česte v Ljubljani. 1. ma-ja se bo vršila v Beogradu plenarna seja glavnega odbora Jugoslovenskega društva za česte. Na seji bodo razpravljali o podrobnem programu za kongres Jugoslovenskega društva za česte, ki bo v Ljubljani 4. in 5. maja pod pokrovitelj-stvom Nj. Vis. kneza namestnika Pavla.

* Kongres metodistične cerkve. Od 27. t. m. do 2. maja bo v Vrhu kongres meto-distične cerkve v Jugoslaviji. Na ta kongres so povabljeni metodistični duhovniki tudi iz drugih držav. Svojo udeležbo sta že javila škof dr. Nilson iz Zeneve in pridigar Busen iz Davosa. Oba metodistična pravka bosta predavala na kongresu.

* Pevsko društvo »Zorac« iz Chicaga pride na obisk v domovino. V začetku junija bodo prispeeli v Zagreb člani hrvaškega pevskega društva »Zorac«, ki deluje v Chicagu že 35 let ter spada med najstarejše in najaktivnej-še pevske organizacije naših rojakov v Ame-riki. Kakor v Zagreb, tako bo »Zorac« tudi v nekaterih drugih mestih prirejela kon-certe.

Ilirija milo bo tudi Vas zadovoljilo

TERPENTINOVNO MILO

ILIRIJA

* Dobrovoljske vesti. Po čl. 108 finančne-ga zakona za leto 1938/39 se štejejo vojna leta po efektivnem trajanju in državno in samoupravno službo vsem onim vojnim do-brovoljcem, ki so imeli pravico na dijaški rok in so služili v srbski ali črnogorski vojski v letih 1912. do 1920. Z navedbo mini-stra vojske in mornarice je podaljšani rok za vlaganje prošelj za dobrovoljska uverjenja za dobo 6 mesecev t. j. od 1. aprila do 1. oktobra 1938. Vsi prizadeti, naj se takoj ja-vijo pri našem društvu, ki ima na razpolo-lago predpisane tiskovine za prošnje. Vsi oni dobrovoljci, ki so prejeli neboravsko uve-renje a so se javili pri vstopu v dobrovolj-ke kot borci, imajo po naredbi ministra vojske in mornarice pravico na boravsko uve-re-nje. Vložiti morajo zadevno prošnjo najka-sneje do 1. julija t. l., ker s tem dnem pote-če rok. Glavni odbor našega saveza je iz-dal nov društveni znak po 15 din. Kdor si ga želi naročiti, naj to stori po naši organi-zaciji v Ljubljani pisмено ali ustmeno med uradnimi urami, vsak dan od 18. do 19. v društveni sobi, Frančiškanska ulica 10. Do-brovoljci, ki so bili v jugoslovanski, šuma-dijski ali timočki diviziji, se naprošajo za sodelovanje s prispevanjem svojih podatkov pri izdaji knjige, ki jo pripravlja v franco-skem jeziku profesor g. Kordije, ki se je bo-ri v 17. kolonijalni francoski diviziji na So-lunu. Namen knjige je opozoriti francosko javnost na znamenite bitke v septembru 1918., katerih uspeh je pošpešil konec vojne.

Zlato damsko uro in krasno srebrno dozo za cigarete bo daroval KINO UNION

tistim obiskovalcem enega prihodnjih filmov, ki bodo izpolnili naslednje pogoje:

1. Izrezati inserat, naleptiti na kos belega papirja in napisati na ta list vsaj dvoje imen filmskih igralnikov, ki jih predstavlja gornja slika.

2. Napisati pod rešitev uganke svoj točen naslov (ime, priimek in stano-vanje) in oddati vse to v zaprti kuverti v kino Unionu do vključno srede v posebnem nabiralniku, ki je nameščen v čakalnici pri blagajni. Tudi je dovoljeno rešitev poslati po pošti.

3. V četrtek 28. t. m. bo v vseh dnevnih obliavljen pravilna rešitev uganke (imena vseh 4 igralnikov in naslov filma) ter bodo vsi tisti, ki so določenega roka poslali kino Unionu pravilne rešitve, dobili pri nakupu vstopnice za film tudi posebne kupone za žrebanje gornjih daril.

* Italijanski glas o postojnskem koncertu Glasbene Matice. V sredo po veliki noči je priobčlil tržaški »Piccolo« laskavo poročilo o koncertu pevskega zbora ljubljanske Glas-bene Matice, ki se je vršil na velikonočni ponedeljek v Postojnski jami. Poročevalec pravi: Ob izrednem navalu občinstva se je vršil v ponedeljek v notranjosti Postojnske jame napovedani zborov koncert Glasbene Ma-tice iz Ljubljane. Plesna dvorana jame, pri-pravljena za to priliko, je bila natrpana z obiskovalci, ki so prispeeli iz vseh strani, posebno pa iz Slovenije v spremstvu slavnega zloga. Predpoludne je prišla v Postojno skupina kakih 600 jugoslovenskih kolezarjev in prvi posebni vlak iz Ljubljane je pripeljal preko 1200 oseb. V prvih popoldanskih urah je prišlo drugih 1000 izletnikov s po-sebnim vlakom iz Maribora in Ljubljane. Stevilne skupine iz pokrajine in prav številni Postojnčani so izrabili to priliko, da obi-ščejo na novo urejene jame. Zbor Glasbene Matice, ki je prišel v Postojno, potem ko je že bil na drugih koncertih v važnih evrop-skih mestih, je izvajal obširni niz zlorovskih skladb pod veličastnim vodstvom mojstra Poliča od ljubljanske opere. Sigurnost in-terpretacije, izredna zlatost glasov, ki jo je še bolj čudovito povečala akustika izredno ori-ginalnega ambienta, so izvalile močan vtis pri občinstvu, ki je izvajalcem neprestano viharno ploskalo in zahtevalo ponovitev ra-znih točk. Po koncertu, ki je trajal polgodro uro, je množica s člani zbora nadaljevala ogled jame in bila navdušena od njene ne-primerljive lepote.

* Pri zaprtju in motnjah v prebavi vz-mite jutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.

* Novi grobovi. V ljubljanski bolnišnici je umrl po kratki bolezni g. Josip Cerne podpravitelj Hranilnice dravške banovine in rezervni kapetan. Uglednega pokojnika bodo danes ob 16. spremili k večnemu po-čitku. — Nadalje je umrl v Ljubljani g. Dragotin Pavlinec, železniški uradnik v po-koju. Pokojnika prepeljejo v Celje, kjer bo pogreb jutri ob 15. — Pokojnima blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Pogreb Franca Spachta ne bo v nedeljo, kakor je bilo objavljeno, temveč ga prepe-ljejo na Dunaj.

VRTNE SOLNČNIKE

Izdelujem po cenah od Din 80.—

BELA FETTMANN
Zagreb,
Masarykova 9.

* Znamke za dom poštarjev v Zagrebu. lefonske stroke, sekcija v Zagrebu gradi svoj dom in da bi dobila tudi od javnosti nekaj prispevkov, je izdala zdaj znamke po 1 din in pol dinarja, ki imajo napis »Za poštar-ski dom v Zagrebu«. Te znamke se lepjo kakor narodni koliki ali pa znamke raznih organizacij poleg navadnih poštinih znamk.

OL

* Sneg na otoku Braču. Na Mosoru in na ostalih primorskih planinah je zdaj več sne-ga, kakor ga je bilo kdaj ob pravem zim-skem času. Vrhovi Kozjaka so popolnoma beli, sneg pa je tudi na planoti otoka Brača od Nerezišča do Vidove gore. Snežilo je tu-di v Šibeniku.

* Župana Permeta jama je spet redno odprta od velikonočne nedelje do vseh sve-tih vsako nedeljo in praznik.

* Zorko Prelovec: »Prvi grebe (Adam in Eva). Moški zbor na narodno besedilo iz Rodenja nad Rogaško Slatino. Izdalo Prvo slovensko pevsko društvo Lira v Kamniku. — »Kje so tvoje rojce«. Na besedilo Ivana Ivanova za moški zbor z baritonističnim solom uglašbi Zorko Prelo-vec. Založba Prvega slovenskega pevske-ga društva »Lira« v Kamniku. Vsako razumnoževanje (po zalozni) prepoveda-no. Založnik razpošilja obe skladbi in jih je izvajal na svojih koncertih v Kamniku in v radiu z velikim uspehom.

* Radi blanka, ki je izšel v »Gorenjcu« dne 16. aprila t. l. pod naslovom »Denun-cianstvo«, bom vložil zoper »Gorenjca« tožbo po zakonu o tisku, ker je ta članek tenden-ciozen in presega meje objektivnega poroča-nja o poteku kazenskih razprav. Vrh tega kazenska zadeva proti meni še ni pravomo-tna in bom imel še na prizival stopnji pri-li-ko, da dokazem, da nisem z inkriminira-nimi pismi v nobeni zvezi, kar se mi ti po-srečilo že na prvi stopnji, če bi sodišče mojim nadaljnjim dokaznim predlogom ugo-dilo. Andraž Ignacij Vetrinovec v Kranju.

»Trikrat seliti — ali enkrat pogoreti«

pravi pogovor, ki pa velja samo takrat, če Vas selijo nestrokovnjaki. Naši delavci so nalašč za selitev izučen in Vas obvaru-jejo vsake škode. — Zato se obrnite pred selitvijo le na trdiko

SPEDICIJA TURK — LJUBLJANA,
Masarykova 9 — Telefon 21-57.

* Za 34 milijonov škode so povzročili lani požari v Zagrebu. Na glavni skupščini gospi-ske župe za mesto Zagreb so odborniki poro-čali, da je bilo lani v Zagrebu 676 požarov, od njih povzročena škoda znaša 34.205.949 din. Pri teh požarnih nesrečah je izgubilo življenje in se poškodovalo 8 meščanov in 3 gosposi. Na skupščini je bila sprejeta resolu-cija, naj se vse gospijske doklade, ki jih po-bira mestna občina, uporabljajo samo za gospijsko organizacijo.

* Pogojne so odprstili 26 obojencev iz lepoplavske kaznišnice. Med njimi je eden, ki je bil obojen na dosmrtno ječo. Pogojno je bilo odpuščenih tudi nekaj političnih ob-sojencev. Vsi so svobode zelo veselili in ne-kateri so na železniški postaji v Varaždinu zatirjevali, da se bodo oprijeli poštenega živ-ljenja in da imajo od robije koristi, ker so se naučili čitati in pisati ter se izučili v kakih obrti.

* Lep majski hlet na Korosko s avtobu-som 8. maja čez Korensko sedlo. Beljak, mi-mo Osojskega in Vrbskega jezera. Gospe svete v Celovce in preko Jezerskega v Lju-bljano. Prijavite se pri Okornu, Ljubljana, hotel Slon, telefon 26-45 (vhod iz Prešernove ulice).

* Knjigarna Giacomo Stoka v Trstu, via Milano, ima stalno na zalogi zbrana dela svetovne literature. Na njen naslov so lahko naroči tudi Mrzelova najnovejša zbirka »Bog v Trbovljah«, ki jo je kriti-ka sprejela kot eno najlepših umetnih so-dobne slovenske književnosti.

DKW MOTOCIKLI

MOTORIMPORT
LJUBLJANA
TYRŠEVA 23
MIKLOŠEVA 30

* Od 24. do 31. julija bo izlet v Dolomite (München — Königssee — Grossglockner). Prvi dan: Ljubljana, Trbiž, Cortina d'Am-perzo, drugi dan: Bolzano in Innsbruck, tretji dan si bomo dopoldne ogledali Innsbruck, po-poldne pa se peljemo skozi Garmisch-Par-tenkirchen v München. Četrta, peti in šesti dan si bomo ogledali München in njegovo okolico. Sedmi dan odhod iz Münchena skozi Berchtesgaden v Königssee, Zell am See in lepi Glocknerski cesti v Heiligenblut. Osmi dan odhod iz Heiligenbluta k Millstattskemu jezeru in preko Beljaka v Ljubljano. Izlet bo v udobnem odprtem avtomoblu. Med vožnjo si bomo ogledali naravno krasoto Dolomi-tov, lepa alpska jezera kakor Königssee, Zell am See, Millstattsko jezero itd. Peljali se bomo tudi po znameniti alpski cesti Glocknerski cesti (najvišja točka 2572 m). Cena vožnje z avtomobusom je 2950 din; v tej ceni so vrnutni poleg vožnje še hrana in stanovanje, taksa za cisto in vodstvo na voem izletu. Če želite v avtomoblu prvi sedež, se prijavite takoj! Sedeži v avtomoblu so nu-merirani in dobe prvi prijavljeni prva me-sta. Prijave sprejema Okornova izletna pa-sarna Ljubljana, hotel »Slon« telefon 26-45 (vhod iz Prešernove ulice).

VIM

ČISTI VSE
...tudi
lonce

in sicer železne, cinka-ste ali pa iz medi. Zadostuje malo Vima na mokri krpi — le alu-minij čistite suho.

* Zaradi tehtnih razlogov moramo naš enodnevni avtobusni izlet v Trst, Gorice in Dobrdo priloziti na 22. maja. Prijave do 15. maja sprejema ZDRM2, Ljubljana, Karunova ulica 10.

Za vse ljubitelje lepe prirode zanimiva teh-nična novost: PREMIER, patentirani boton Razstava pri: Interpromet, Florjanska 26.

Iz škojke Loke

— Škojloškemu prebivalstvu. V torek ob 15. pride v Škojko Loko pevski zbor bol-garskih učitelje. Slovesen sprejem bo na Mestnem trgu. Vabimo meščanstvo brez iz-jeme, da prisostvuje sprejemu, ki naj bo viden dokaz naše pozornosti do zastopale bratskega bolgarskega naroda. Ničče naj ne ostane doma. Začetek ob 20.30 bo v šolski dvorani koncert. Tudi nujno se pozabite in pridite polnoštevilno. Vsak posameznik naj stori vse, da bo bivanje Bolgarov med nami čim lepše in prijetnejše.

Iz Kranja

— Kino Narodni dom prikazuje danes ob 16. 18.30. in 20.30. Lido Barovo in Zvon-mira Rogoza v krasnem češkem filmu »Ljud-je na ledeni plošči«. Sodelujejo najboljši če-ški dramski umetniki, znani iz filma »Peter Vojteh«!

Iz Jesenjo

— Zvočni kino »Radio« bo predvajal da-nes ob 8. popoldne in 8. zvečer večletni »Eskapade« (Njegova očiela žena). Med dobitki tudi risana šala in Paramontanov svojni tednik.

Matija Jama razstavlja svoje slike

M. Jama: Krave na paš

Matija Jama, ki vsako leto v umetnost-nem paviljonu razstavlja izbor svojih del, ima svojo letošnjo razstavo pravkar odvro-jeno. Več ko sto slik, iz večine nove stvaritve, so obiskovalcem na ogled in, kajpa, tudi na prodaj. Jama, ki ga najbolj pozna-mo za krajinarja, razstavlja tokrat tudi več

M. Jama: Mati in dete

žanrov, portretov in cvetic, tako da je raz-stava še v pogledu motivov prav zanimiva. Odprta je od 9.30 do 18. ure, tudi med opoldanskimi urami. Prihodnjo nedeljo pa slikar Matija Jama zaključil, zato naj se lju-bitelji njegove umetnosti podvzajo, da ne zamude ogled slikarjevih del.

Kdor čita nemške liste

in hoče biti objektivno in dobro poučen o evropskih dogodkih, naj naroči dnevnik

„PRAGER PRESSE“

»Prager Presse« ni le izvrsten politični, temveč tudi prvovrsten gospodarski in kulturni informator evropskega človeka. — »Prager Presse« velja mesečno samo 30 din. Pišite dopisnico na administracijo »Prager Presse«, Praha XII, Fochova 62, in zahtevajte, da se vam pošilja list 14 dni brezplačno na ogled. Navedite točno adreslo!

»Prager Presse« se dobi tudi po trafikah v večjih krajih.

Iz Ljubljane

u— Nastop bolgarskih pevk. Jutri v ponedeljek bo v veliki filharmonični dvorani izredno zanimiv, pa tudi pomemben koncertni večer. Prvič bo koncertiral v Ljubljani ženski zbor bolgarskih učiteljic pod vodstvom dirigenta Kruma Bojadžića. Na koncertnem sporedu ima zbor 16 umetnih in narodnih pesmi iz bolgarske literature. Kot skladatelji, odnosno prireditelji so na sporedu najznamenitejši glasbeniki bratskega naroda. Zbor bolgarskih učiteljic iz Sofije, ki šteje 60 članic in ki ima v svoji sredi sijajno solistko gđe. Kristino Kolevo, je v svoji domovini na najboljšem glasu. Lina izredno lepi glasovni material in je tudi tehnično na visoki umetniški stopnji. Na koncert bolgarskih pevk se prav posebno opozarjamo. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice po navadnih koncertnih cenah. Začetek jutri v ponedeljek 25. t. m. ob 20. v veliki filharmonični dvorani.

u— Stah kraljevske mornarice v Zemunu je odobril akcijo Akademskoga kluba Viteškega kralja Aleksandra I. Zednitelja — Edinstva, ki bo poklonil novi edinci naše voje mornarice »Ljubljani« boji prapor V dopisu Staba naše mornarice stoji med ostalimi: »Stal mornarice visoko čeni plemeniti i patriotski gest Jugoslavenskog nacionalističkov akademskog kluba i sa zahvalnošču prama ponudu da novoi veliki torpiljari »Ljubljana« bude podarena počasna zastava. S tem je dobil nacionalni klut na naši Univerzi častno priznanje za svoje delovanje.

u— Akademski podporni fond Franje Tavčarje. Prispevki namenjeni v ta fond naj se še v naprej do otvoritve čekovnega računa pošiljajo na naslov predsednika kuratorija g. prof. Frana Jerana ravnatelja Akademskoga kolegija, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 22.

u— Smrt bivšega boreca za severno mejo. V Ljubljani je umrl za pljučnico g. Filip Jurkovič gradbeni delovodja, v starosti 61 let. Pokojnik je bil v vseh narodnih vstajah zelo dobro znan in spoštovan zaradi svojega požrtvovalnega delovanja za časa obrambe severne meje. Vse do svoje prerane smrti je vztrajno deloval v raznih narodnih društvih. Pogrešali ga bodo zlasti njegovi soborci ob prevaru, med katerimi je bil pokojnik prav ačilen član. Pogreb bo danes ob pol 17. iz mirušnice. Bodi mu časten spomin!

u— Iz Legije korotkih borec. Po kratki bolezni je preminil naš zaslužni član g. Filip Jurkovič, ki se je udeleževal borb za severno mejo pri Rudolnu. Pogreb bo danes ob 16.30 zpred Leončiča na pokopališče na Viču. Vabimo vse severne borece, da se pogreba našega uglednega tovariša udeležijo polnoštevno.

Lep spomenik — dar pokojnim
Ogled spomenikov
dolžnost interesov
Stalna razstava —
nirke cene
FRANJO KUNOVAR,
kamnosestvo
Tel. 49-09.
Sv. Križ — Ljubljana

Fotoamaterji!

KVALITETNA AMATERSKA DELA V
EDINI SPECIALNI FOTOTRGOVINI
JANKO POGAČNIK
LJUBLJANA — TYRŠEVA CESTA 20

Vsled preselitve

ugoden nakup za birmo. 10—15%
popusta. — Ure, zlatnina, jedilni
pribor pri

A. FUCHS, zlatar
SELENBURGOVA 4.

DOCENT

Dr. IVAN MATKO

se je preselil

v Ljubljani v Gladališču ulico št. 4.
nasproti opere in ordinira od 9—12
in od 2—5 ure popoldne, telefon 4751.
RONTGEN.

u— Društvo pijžih mestnih uslužbencev v Ljubljani priredi v soboto 30. t. m. v dvorani Mikličevega hotela na Masarykovi cesti večer v cvetju. Začetek ob 20. Igrala bo godba jazz. Na sporedu bodo ples, petje, razni žaljivi nastopi itd. Za dobro in solidno posrežbo ljubijo prireditelji. Čisti dohodek prireditve bo šel v sklad za posmrtnine in podpore družinskih članov. Vstopnine ne bo, prostovoljni prispevki pa se bodo hvalježno sprejemali. Za obilen obisk se priporoča od bor.

KINO SLOGA — TELE. 27-30
DANES MATINEJA OB 10.30 »BORNEO«
odkriti in senzacijami v nepristopnih pragoidih afriškega otoka.
ZNIZANE CENE OD DIN 2.50 DALJE.
POPOLDNE PREMIERA odličnega gangsterskega in kriminalnega filma
v katerem je podana borba
za ljubezen lepe deklice med
poštenim mladim inženirjem
ter okrutnim in krvoželjnim
gangsterjem. Najnovejši izum na polju radiofonije in tehnike v službi zločinskih
ameriških razbojnikov, proti katerim je alarmirana celotna in odlična ameriška
policijska, vojska in mornarica.
VELENAPETO!
REZERVIRAJTE SI VSTOPNICE!

u— Drevi vse na postajo in jutri na koncert! Jugoslovenska ženska zveza poziva ženska društva, da se množično udeležijo sprejema pevke zbor bolgarskih učiteljic drevi ob 20. na postaji in koncertu jutri ponedeljek v filharmonični dvorani. V ponedeljek ob 15. bo v Delavski zbornici priateljski sestanek bolgarskih in slovenskih žen. Zastopnica Bolgarke bo predavala o delu in položaju bolgarske žene. Razgovor bo tolačila g. Pavla Holčarjeva. Vstop prost. Vsakdo prisrčno dobrodošel! Udeležba članic ljubljanskih ženskih društev obvezna.

S. Rebolj & druž., Ljubljana

u— Prostovoljna socialna davščina. Mestna občina ni doslej uvedla priloge socialne davščine pač pa pobira prispevke za prostovoljno socialno davščino. Ljubljanski občani naj ne čutijo nikakega neprijetnega pritiska, temveč naj prostovoljno darujejo vsak po svojih močeh. Poudariti je treba, da porablja občina dohodke davščine izključno za omiljenje brezposelnosti. S tem da vrši občina mnogo javnih del in da daje nezaposlenim delavcem priliko da si z delom zaslužijo toliko, da se skromno preživijo. Varuje občina svoje občane pred večjim beračenjem. Občani tedaj koristijo sami sebi, ako darujejo za to davščino čim več. Kadar bodo dohodki davščine dovolj visoki bo mogla občina preprečiti sploh vsako nallžno beračenje brezposelnih Ljubljancev in naj bi prav razumejo pomen in važnost te davščine in naj ne zavračajo vabila za prispevek.

Restavracija-klet

ZVEZDA

Priznana kuhinja.

Priznana prvovrstna vina. — Novodoločo
prvovrstno vino »Opoloz«.

ZVONIK KINO SOKOLSKI DOM

V SISKI, TELEFON 41-79

V nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri in v
ponedeljek ob 14.9. uri film

bogate vsebine

NEMOGOČA ŽENA

Gustav Fröhlich, Dorothea Wieck,

J. Jürgensen

V dopolnilno zvočni tehnik in barvana

salotigra

BOŠKO IN GUSARJI

Cene prostorom:

Din 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50.

Prihodnji spored: »BELI VOLK«

u— Smučarski vlak na Gorenjsko, ki je odhajal iz Ljubljane ob 6. uri, ne vozi več. Turistovski vlaki bodo začeli voziti šele z novim voznim redom. Na Gorenjsko vozijo danes le redni vlaki med temi prvi ob 7.15.

u— Gruberjevo nabrežje zaprto. Od torka 26. t. m. bo Gruberjevo nabrežje za vozni promet zaprto zaradi čiščenja del, ki bodo predvidoma trajala 14 dni.

u— Zlato damsko uro in srebrno dozo za cigarete bo daroval kino Union tistim izrebanim obiskovalcem, ki bodo pravilno rešili v današnjem inseratu objavljeno uganiko in izpolnili vse predpisane pogoje. Zato izrežite ta inserat takoj danes in pošljite rešitev uganke čim prej v zaprti kuverti kinu Union. Darila so razstavljena v izložbi Karničnikove modne trgovine v nebotičniku.

Za nego nog samo Sanoped

u— Veliko tihotapstvo zlatnine. Zdrženje urarjev in zlatarjev v Ljubljani izjavlja, da g. Ivan Pakiz, trgovec z urami, zlatnino in srebrnino v Ljubljani. Pred skofijo 15. ki je bil zasaden pri tihotapstvu zlatnine, ur, srebrnine iz Italije, ni zlatar, niti urar, kakor tudi ne član tega združ. nja.

Buffe »Rio« črna express kava
1.50 Din.

Buffe »Rio« zendvič po 1 Din.

Buffe »Rio« izredno dobra vina
bez ulico 2 Din cen.

u— Zveza akademsko izobraženih žen va bi akademsko izobražene žene, da so v čim večjem številu udeležijo sprejema bolgarskih učiteljic in njihovega koncerta, ki bo v ponedeljek 25. t. m. ob 20. v veliki filharmonični dvorani.

u— Na starem pokopališču pri Sv. Krištofu odstranjujejo te dni spomenike z grobov in grobnice. Vsi grobovi se bodo zaravnali. Kdor želi odnesti z groba kamen ali prenesti kosti svojih umrlih, mora storiti takoj. Pokopališče se bo tudi popolnoma zaprlo za javnost še v teku tega leta. Dohod poteg cerkve sv. Krištofa se bo zapl že ta teden, da se prepreči nerednost po pokopališču med šmarnicami. Zadnje čase se gode spet razne tatvine spomenikov. So tudi ljudje, ki nimanjo spoštovanja celo do takega prostora kakor je pokopališče, zato se dovažajo na pokopališče reči, ki bi se na takem prostoru ne smele.

u— Ogenj v Kolodvorski ulici. Včeraj ob 4.45 zjutraj je bil mestni gasilski urad obveščen o kolodvorske stražnice, da gori manjša vozalna stavba ob hiši št. 35 v Kolodvorski ulici, ki je last fotografskega mojstra Rovška. Gasilci so pod vodstvom podveljnika Ogrina odhiteli z orožnim avtom a ko so prišli v Kolodvorsko ulico, so razbrali, da je geni zavzel že nevarno osebo, in so poklicali na pomoč še rezervno z motorno brizgalno. Poslopje bilo takrat že do d'nnaka v plamenih in ogenj bi se kaj lahko razširil na cel blok hiš Gasilci so imeli do 6.30 glavo deia, da so udušili plamene. Škoda znaša kakšnih 8000 din. a je krita z zavarovalnino. Ogenj se je raznel iz zaboja s pelom, ki ga je bila ena izmed strank v hiši žež noč pustila na lesenem hotniku. Zeriavico ki je tlela pod njim je veter v odnrtm pro-toru pogoltna razpalil in pripravil nevarnost da se razmahoe nočat

Otroški vozički

u— Registrirane blagajne in knjigovodstvene stroje. Vam strokovno popravi Boris V. Simandl, Ljubljana, Dvofakova ulica 3, telefon 24-07.

Zabozdravnik dr. Verčon

zopet redno ordinira.

u— Lepe in dobre moške oblike lastnega izdelka pripravijo po zelo zmernih cenah A. Kunc, Ljubljana, Gosposka ul. 7.

ZOBOZDRAVNIK

dr. JOSIP TAVČAR
od 1. do 17. maja ne ordinira

Iz Celja

u— V okviru Celjskega kulturnega tedna uprizori ljubljanska opera v ponedeljek 2. maja ob 20. v mestnem gledališču opero »Matja Gubec«, delo savinjskega rojaka Rista Savina. Krestna predstava tega dela je bila 1. 1936 v Ljubljani. Kritika je takrat sprejela novo opero z velikim priznavanjem. »Matja Gubec« bo gotovo tudi v Celju zbudilo zelo živahno zanimanje. V okviru Celjskega kulturnega tedna bo med drugim tudi razstava celjskega slovenskega tiska od njegovih začetkov do 1. 1914. Odbor CKT se obrača na javnost s prošnjo, da bi dala svoje morebitne tiske iz te dobe na razpolago, da bi bila razstava čim popolnejša. Seznam razpoložljivih del in tudi dela se lahko oddajo strokovni učitelji gđe. Veri Levstikovi v javni mestni knjižnici.

KINO METROPOL. — Danes razkošno opremljen film »KAPTAN KOSTALJA« (LIEBE GEHT SELTSAME WEGE). Ob 10.15 in 14. matineja »LOCENA ŽENA«.

u— Solerski izpit za kandidate iz območja predstojništva mestne policije v Celju in iz laškega sreza bodo v torek 10. maja ob 8. zjutraj pri predstojništvu mestne policije v Celju kjer naj kandidati čimprej vložijo svoje prošnje.

KINO UNION. Danes ob 16., 18.30 in 20.45 »DEKLICA JU—JU« (v nemškem jeziku). Ob 10 in 14. matineja »POVRATEK IZ PEKLA«.

u— Železje krajevo. V Celju in okolici in v nekaterih drugih občinah se v zadnjem času množijo tatvine starega in novega železja. Tako so neznanci pokradli več železnih ograj na mestnem pokopališču v Celju in več železnih križev na pokopališču v Dranich. Ukradli so tudi staro železje v železarni v Storah in ga prodali nekaterim trgovcem v Celju, ki so kupljeno železje nato spet prodali storski železarni, ki pa je spoznala železo za svojo last. Pred dnevi sta se pojavila pri kenični tovarni v Gaberju 21 letni Anton M. iz Ptuja in 29-letni Alojz H. iz Lutomeru in ukradla več železnih rešetk, ki so se sušile pri tvornici. Tvorniški paznik je hotel storilca preganiti, talova pa sta ga začela obmetavati s kamenjem in sta nato pobegnili z rešetkami. Policija je kmalu aretila oba. V nekaterih obcestnih jarkh blizu Celja so našli kolese industrijskih vozičkov in priprave za stikanje lesa, ki sta jih ukradla industriju g. Catru na Spodnji Hudinji. Ukradeno železje sta prodajala raznim strankam.

u— Usoden karambol pod Starim gradom. Včeraj popoldne je peljal neki celjski šofer s tovornim avtomobilom premož iz Pečovka na celjsko postajo. Na ozki in nezavarni cesti pod Starim gradom nad Savinjo blizu igrišča pri »Skalni kleti« je privozil nasproti hlapec nekega prevoznika, ki je imel na vozu naložen gramoz. Spretni del avtomobila je zadel levega konja, ki je bil vprežen v voz, v bok Obja konja sta se splašila in potegnili nazaj. Pri tem je zdrknil eno kolo voza čez cestni rob. Voz se je naglo zdrknil po strmini in običaj v globini. Konja sta obvisela na cestnem robu in sta dobila poškodbe po nogah. Konja so kmalu rešili, voz, ki je močno poškodovan, pa so pozneje potegnili na cesto. Ta cesta je tako ozka in premalo zavarovana, da je res prava sreča, da ni bilo na njej že več nesreč.

u— Naznanilo preselitve. P. t. občinstvo vljudno naznanjam, da sem preselil svoj frizerski salon iz Glavne trga št. 18. v moderno urejen lokal z vsemi higieničnimi pripravi v Celjskem domu (Hotel Union) v Razlagovi ulici. Se priporočam za nadaljno naklonjenost ter beležim

KRAJNC FRANC, frizerski salon,
Celje, Razlagova ulica.

u— Usoden karambol pod Starim gradom. Včeraj popoldne je peljal neki celjski šofer s tovornim avtomobilom premož iz Pečovka na celjsko postajo. Na ozki in nezavarni cesti pod Starim gradom nad Savinjo blizu igrišča pri »Skalni kleti« je privozil nasproti hlapec nekega prevoznika, ki je imel na vozu naložen gramoz. Spretni del avtomobila je zadel levega konja, ki je bil vprežen v voz, v bok Obja konja sta se splašila in potegnili nazaj. Pri tem je zdrknil eno kolo voza čez cestni rob. Voz se je naglo zdrknil po strmini in običaj v globini. Konja sta obvisela na cestnem robu in sta dobila poškodbe po nogah. Konja so kmalu rešili, voz, ki je močno poškodovan, pa so pozneje potegnili na cesto. Ta cesta je tako ozka in premalo zavarovana, da je res prava sreča, da ni bilo na njej že več nesreč.

Založba „Cesta“

je v kratkem času svojega obstoja izdala že dve knjigi:

1. Davorin Ravljen: Zgodbe brez groze
2. Klabund: Pjotr — roman carja Rasputin — roman demona

Zaradi velike naklade stane posamezna knjiga samo

deset dinarjev

Dobi se v knjigarnah in v upravi Narodne tiskarne v Ljubljani

Iz Maribora

u— VII. pedagoški teden, ki bo obravnaval vzgojo me-tnega otroka priredi Pedagoška centrala v Mariboru od 25. do 29. t. m. v dvorani Ljudske univerze vsakikrat ob 20. uri. V ponedeljek 25. t. m. bo govoril g. Kontler Julij, šolski upravitelj iz Stutenec pri Mariboru o važnosti otroškega vrta za otrokov razvoj in o njegovem odnosu do osnovne šole. V torek 26. t. m. bo razpravljaj g. Marine Fran. nastavnik II. doške meštanske šole iz Maribora, o življenjskih pri-likah, v katerih živi mestni otrok (s posebnim ozirom na Maribor). V sredo 27. t. m. bo g. Vojko Jagodič, strokovni učitelj na šoli za mladoletne zločince v Ljubljani, prikazal staršem vse tragiko zanemarjene dece, nevarnosti za njen razvoj in za družbo in sred-stva za njih omiljenje. V četrtek 28. t. m. bo razložil prof. Fink Franc iz Maribora a staršem v kakšnih prilikah rase in se vzgaja vaje- (ka) in kako morajo ravnati z njim. V petek 29. t. m. bo dr. Poljanec Ljudevit, prosvetni inspektor v p., obravnaval vprašanje prazgodnjega pouka glasbe in tujih jezikov, ki nareikatega otroka preveč obremenjujejo in ga ovirajo v razvoju. Vstopnine ne bo. Za poravnavo stroškov se bodo hvalježno sprejemali prostovoljni prispevki. Starši, vzgojitelji in vsi, ki so zainteresirani za vzgoj-na vprašanja, posetite predavanja.

u— Jankovo gostovanje v »Trubadurje« bo v četrtek 28. t. m. za vrstni red D.

u— V Ljudski univerzi bo predaval v soboto 30. t. m. prof. dr. Rudolf Horvat iz Zagreba o mučenški smrti Zrinjskega in Frankopana. Prireditelj je skupna s Hrvatskim klubom v Mariboru.

u— Tujim državljanom. Mestna policija v Mariboru poziva v Mariboru bivajo-če tuje državljane, ki imajo zaposlitvena dovoljenja za nedolocen čas, da jih predložijo zaradi razvidnosti maja pri predstojništvu, soba 2. Predložiti je tudi potne liste. Izkaznice izgube veljavjo, če se prizadeji temu ne odzovejo.

u— Jutri proes proti Bevardiju in Saj-tegu. V ponedeljek ob 9. dopoldne bo v dvorani 53. razprava proti Bevardiju in Sajtegu zaradi groznega dvojnega umora pri Boifenu. Razprava bo tajna. V Mariboru je za potek razprave ogromno zanimanje.

u— Sirovo razdejanje. Skupina štirih fantov iz Voličine je navallla s kamenjem na hišo posestnika Ferdinanda Strunbauerja v Lormanju v Slov. goricah. Razbili so vse šipe na hiši in gospodarskem poslopju. Nato so šli še v sosednje Partinje, kjer so posestniku Ivanu Živku potakili mlade jabanove nasade. Orožniki so fantalne izsledili.

Najsijajnejša in najduhovitejša satira sezone!

MOJ SIN,
GOSPOD MINISTER

HANS MOSER

Finkenzeller — Hans Brausewetter — Fr. Rosay.

KINO UNION

Tel. 22-21

Burka — ki v izvrstnih domislekih ironizira in karikira današnje moderne politične razmere.

Dop. ob 10.30 uri po znižanih cenah ISTI FILM

u— Protituberkulozni teden. V četrtek je bil na pobudo Protituberkulozne lige sestanek industrijecev, šolnikov in okoliških občin.

Na sestanku je predsednik dr. Ivan Jurček obrazložil program letošnjega protituberkuloznega tedna v Mariboru od 8. do 13. maja. Navzočni so izrazili pripravljenost za sodelovanje pri tem tednu. Zadevne izjave so podali inž. Petriček kot zastopnik tvrdke Hutter, kjer bo vsak delavec prispeval po 1. vsak uradnik po 10 din, podjetje pa toliko, kolikor znaša celotna delavska in uradniška zbirka, nadalje gg. Čač za tvrdko Kiffmann, inž. Milosavljevič za Splošno stavno družbo, Habjančič za »Zorce«, Novak za Ehrlichovo tvornico, dr. Heric za realno gimnazijo, Mlačnik za mariborske šole, upravniki dr. Breščič za gledališče in g. Breščič iz Studencev za delavstvo iz železničarskih delavnic.

u— Mestno električno podjetje oskodo-vano. Mali kazenski senat v Mariboru je obsodil 53-letnega tvorničarja Alojzja Wudlerja iz Maribora na 10 mesecev strogega zapora, 800 din denarne kazni in izgubo častnih državljanskih pravic za do bo dveh let in 21-letnega ključavničarskega pomočnika Franca Wudlerja na štiri mesece stroga zapora in 300 din denarne kazni pogojno za dobo dveh let, ker sta ob 24. septembra l. 1935. do 21. oktobra l. 1937 neugotovljeno kdaj predru-gačila mero, in sicer električni stevec s mestnih podjetij v Mariboru na ta način, da sta izvržila luknjico v ohišje stevca in skozi njo lahko poljubno zavirala valja s številkami ter na ta način oskodovala mestna podjetja za okoli 15.000 din.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Realistični volefilm,

ki je razgalil najtemnejše plasti človeške družbe

POD ČRNO KRINKO

KINO MATICA

DANES ob 11. dop. in ob 15., 17., 19. in 21. uri

u— Iz davčne uprave. Stranke, ki so izročile davčni upravi za mesto Maribor stare obveznice 70-letnega investicijskega posojila v zamenjavo v času do 7. t. m., se vabijo, da v zamenjavo pri tej upravi nove obveznice osebno na priznanke in oddajo ustreznih izvirne reverse, in sicer v času od 8. do 12. ure.

u— Trgovci iz vse države v Mariboru. Ob zaključku vsedravnega trgovskega kongresa v Ljubljani od 10. do 13. junija je v načrtu tudi ekskurzija adeleženecv kongresa v naš obmojni Maribor. Gostje si bodo ogledali razne zanimivosti, obrate in naprave v Mariboru, Dravski dolini, Slov. goricah. Tukaj pripravljajo gostoni lep sprejem.

u— Oprisčena. Mali kazenski senat je obravnaval obtožnico, ki jo je vložilo mariborsko državno tožilstvo zoper 64-letno p. sestnico Terezijo Trafelovo. Trafelova je bila obtožena, da je v času od 1. marca do 1. junija lani v Pobrežju pri Ptujpu pustila onemogel ga 69-letnega občinskega ubočca Alojzija Ilca, ki ji je bil zaupan in za katerega je bila dolžna skrbeti, brez pomoči v razmerah, ki so bile nevarne za življenje in zdravje starčka. Obtožnica navaja, da je Ilc moral ležati v svinjski m hlevu na zbitih deskah, ki so bile nameščene dva metra od tal. Ker ni mogel brez tuje pomoči s svojega ležišča, je bil Ilc prisiljen, da je opravljal telesno potr bo kar na ležišču. Tudi jesti mu v smislu obtožnice ni dala dovolj, tako da je radi gladu praskal omet in ga jedel. Pri razpravi je Trafelova odločno zanikala vsako krivdo in ker ji je tudi občinska uprava izdala lepo sprčevalo, je bila Trafelova oproščena vsake krivde in kazni.

Iz Tržiča

u— Gostovanje ljubljanske drame z vsesoligro »Rdeče rože« bo pri nas danes v nedeljo 24. t. m. Opozarjamo, da je to delo na repertoarju ljubljanskega gledališča že nad dva meseca. Drama je s to igro nastopila že po raznih krajih Slove-nije z nonavdnim uspehom. Za gostovan-je je tudi v Tržiču veliko zanimanje. Vstopnice se dobe v prodaji v naprej.

Iz Novega mesta

u— Kino »Dome« v Sekolskem domu bo predvajal danes ob 15., 18. in 20.15 zvočni volefilm »Kraljico džungl«. Predigri Paramountov zvočni tednik in kratki film »Al-fa«.

Slovenija Vas vabi

DOBRNA PRI CELJU

Zdravilišče za srčne, živčne, ženske bolezni ter počitka potrebne. Pred in po-sezona: 15. IV. do 30. VI. in I. IX. do 31. X. 20 dnevno pavšalno zdravljenje: za državne namence Din 1.100.—, 1.250.—, 1.450.—; v ceni je všteto vse, tudi vožnja z avto-busom iz Celja v Dobrno in nazaj. Ostali plačajo: Din 1.300.—, 1.500.—, 1.650.—. Prospekti direktno ali pri »PUTNIKU«.

Dolenjske Toplice 38° C

s 1. majem odprte, pod vodstvom nove uprave. — Izborna oskrba, cene, morejo popolnoma zadovoljiti vse, ki so potrebni zdravljenja od posledic prehladov, revme, ženskih-kostnih in drugih bolezni. Voda je visoko radioaktivna. Kopeli so direktno na vrelh. Penzion s kopeljo že od Din 45.— dalje. Zahtevajte prospekte od uprave kopališča. Za izlete na razpolago avto,

Trocadero, „muzej človeka“

Elviti pariški Trocadero spreminjajo v »muzej človeka«, ki bo kazal šege in običaje vseh ljudstev na svetu. Na sliki postavlja neki misijonar iz Oceanije v vitrino kipe in obredne maske domačinov s Salomonskih otokov

Lov za velikim dobitkom

Nenavadna sreča in smola mladega občinskega uradnika

Prí zadnjem žrebanju francoske državne loterije je dobitnik pol milijona frankov zadela srečka št. 106.882. Srečka je bila last mladega občinskega uradnika v Orleansu, Victorja Herbaya. Ta si je srečko kupil pri nekem prodajalcu, ki je bil njegov prijatelj. Prodajalec je po žrebanju pozval Herbaya v svojo pisarno in mu povedal, kakšna sreča ga je zadela. Mladí mož si je vzel takoj dopust in pohitel domov. Po poti pa se je spomnil, da je srečko založil v neko knjigo. Šele pozneje se je spomnil, da je bila to poceni izdaja Hugojevih »Bednikov«.

Njegova gospodinja se je zelo začudila, da se je vrnil tako zgodaj domov. Njeno začudenje pa se je spremenilo v grozo, ko ji je povedal, kaj se je zgodilo in jo prosil, naj mu knjigo da. Nekoč prej ji je dovolil, da sme njegove knjige brez nadaljnjega prebirati in eventualno tudi izposoditi. In »Bednike« je bila v resnici posodila neki prijateljski družini. Herbaj je sedel z gospodnjo v avtomobil in je zdiral, kar se je dalo, do te družine. Tam ga je čakala nova slata novica. Nekoč dni prej je bila v gosteh mlada Angležinja in ta je menda po pomoči, knjigo vzela s seboj. Kje je Angležinja? Na poti v Rim...

Herbay je imel nekoliko tisoč frankov prihrankov in sedaj se ni pomišljal porabiti po potrebi vse do zadnjega fika, samo da pride do usodne srečke. Zvečer je sedel na vlak. Dva dni pozneje je v Rimu našel Angležinjo, v ostalem zelo mično in samsko stvar. Ko ji je povedal, za kaj gre, je udarila v jok. Knjigo je bila pozabila v Veroni v čakalnici in šele pozneje se je spomnila na to. Bila pa je pripravljena, da odpotuje

s Herbajem takoj v Verono in jo poišče. Knjige ni bila brala in ji srečka zato ni prišla pred oči. Torej hajd v Verono!

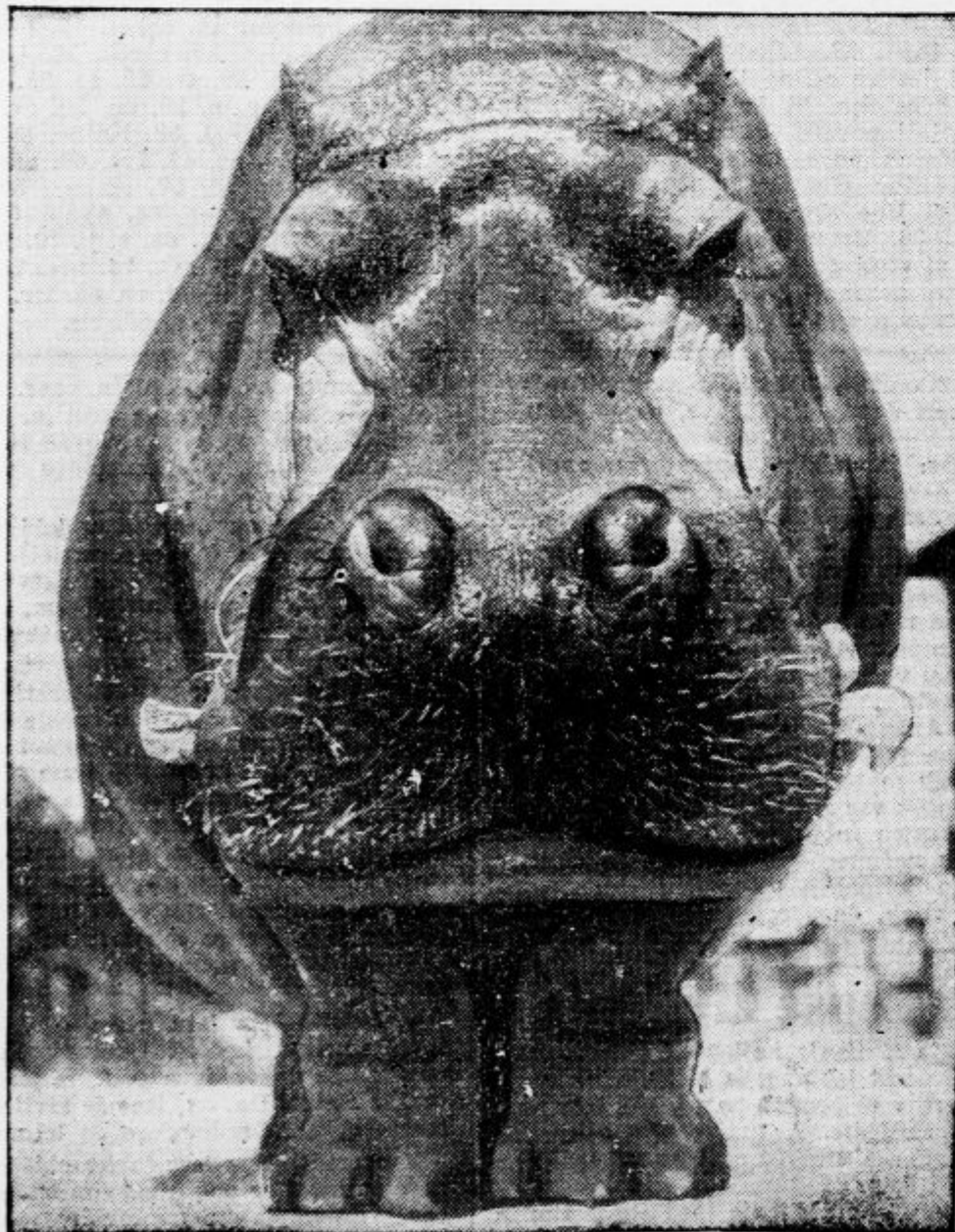
V Veroni knjiga seveda ni ležala v čakalnici. Nekdo jo je bil moral pobrati. Oglaš v časnikih ni imel malo smisla. Stvar je bilo treba zagrabiti drugače. Mlado dekle, imenovala se je Eleanor Patrickova, je dejala: »Če je našel knjigo nekdo, ki zna francoski, jo bo seveda najprej prebral. A ta možnost ni velika. Verjetneje je, da jo je prodal.« Šest dni sta tegala mlada človeka od starine do starine. Končno sta odkrila starinarja, ki je bil knjigo imel. Toda med tem jo je bil tudi že prodal. Kupil jo je star gospod. Za srečo je starinar tega gospoda poznal, bil je upokojen profesor Girolamo Laneve. Obojica je stekla k Laneveju — dan prej je bil Verono zapustil, odpeljal se je na Sicilijo. Herbaj in Patrickova za njim. In končno, v Messini, sta starega gospoda dobila. Pravkar je bil začel knjigo brati. Ko so jo pošteno odprli, je padla srečka iz nje.

Ali je vredno to pustolovstvo, toda resnično zgodob nadaljevati z dostavkom, da je Herbaj srečko vzel in se vrnil v Orleans, a da ga je na tem povratku spremljala tudi mlada Eleanor? V Orleansu sta se tedni poročila.

Padec v globino 200 m

Dva srednješolca iz Freiburga v Breisgau sta napravila smuško turo preko lednika Formatescha v bližini Bludenza. V bližini neke gorske kočice sta zlelela preko silno strmega, 200 m visokega pobočja. Smučarji, ki so jima prihitali na pomoč, so ju našli razbita in mrtva.

Ta mična samica povodnega konja

Je last nekega kalifornijskega cirkusa, zahteva za vsako kopel 2000 l vode, poje vse, kar ji pride v gobec in se ponaša z nežnim imenom Lotoa

Diagnoza po letalu

V Jukatani v Mehiki bi moral neki zdravnik izvršiti težko operacijo. Ker prave narave bolezni ni mogel ugotoviti, je izrezal majhen kos mesa z obolelega mesta, položil ga je v stekleno posodo in ga poslal s prvim letalom do nekega slovitega znanstvenega zavoda v New Yorku. Po 24-urnem poletu je prispel izrezani kos do laboratorija, kjer so ga preiskali. Ugotovitve so sporočili jukatanskemu zdravniku brzojavno in že naslednje jutro je vedel, kako naj se ravna. S hitrim delom je bilo zdravniku še mogoče rešiti pacientu življenje. A vsi stroški za odpremo izrezanega kosčka mesa v New York in za preiskavo ter brzojavno poročilo niso znašli niti 100 din.

Carina na človeško glavo

Redno potniško letalo, ki vozi med New Yorkom in Mehiko je v ameriško metropolo prineslo zadnjič iz Mehike lepo zavito človeško glavo. Naslovljena je bila na neko bogato Newyorčanko. Reporterjem, ki so jo posetili, je ženska pripovedovala, da je nekoč na nekem izletu v Ande videla, kako pripravljajo tamkajšnji Indijanci glave ubitih nasprotnikov tako, da se skrejšo in postanejo majhne kakor moška pest. V tem stanju se glave ohranijo neomejen čas in veljajo za dragocene trofeje. Takšno glavo si je zaželela Američanka, pa jo je naročila iz Mehike, da jo postavi v stekleno omaro v svojem salonu. Stvar pa jo je stala precej denarja. Tudi carinska oblast je na uvoženo človeško glavo naložila znatno vsoto.

Dom starih devic

L. 1909. je umrla v Budimpešti žena nekdanjega avstrijskega feldmaršala barona Jožefa Ringelsheima. Svoji hčeri je ostavila znatno imetje, toda z določilom, da se naj ta zapuščina za primer, da bi hči umrla brez potomcev, porabi za ustanovitev doma za stare device iz »dobrih« hiš, ki so prekorčile 50. leto in ostale same. Hči je lansko leto umrla in ker ni imela potomcev, bodo sedaj zgradili ta dom, prvi na naši celini.

Angleške legionarke

V Angliji so osnovali »legijo ženske, ki šteje že 10.000 članic in ki je pripravljena za nastop v primeru vojne. Slika nam kaže miss Betty Williamsovo, poveljnico 2. stotnije v Londonu

Negalantni poslanik

Ameriški poslanik v Londonu Kennedy ne priznava nobenih tradicij s kratkimi hlačami in priporočenimi mladimi damami

Joseph P. Kennedy, poslanik Zedinjenih držav v Londonu, je že ob svojem prihodu na Angleško dal povod za razne govorce. V avdicionu h kralju Juriju VI. ni hotel priti v predpisanih dokolenskih hlačah. Sedaj je prelomil drugo tradicijo, ki je sicer manj uradna, a isto tako posvečena. Mlade Američanke, ki prihajajo vsako leto na Angleško oziroma jih tja pošiljajo njihovi, z dolarji založeni starši, imajo eno željo: da bi jih predstavili na dvoru. Ta želja je ameriškim poslanikom doslej povzročala težke skrbi in strah. Prejemali so vsako leto na stotine in celo tisoče pisem prominentnih ameriških osebnosti, ki so se postavljale za to ali ono mize in od poslanstva energično zahtevale, naj ji pomaga do sprejema v Buckinghamski palači ali pa do udeležbe na kakšni kraljevski prireditvi.

To je bilo mogoče izvršiti seveda le v nekoliko tucatov primerov, mlade Američanke, ki niso prišle na svoj račun, pa so se jokale in s strani njihovih zaščitnikov so bile velike zamere. Kennedy je sedaj z eno peresno potezo odpravil to razvado. Izjavil je, da poslanstvo odslej načelno ne bo več pri-

Nevarni bencin

Stara razvada neprevidnega snaženja oblek z bencinom je v Düsseldorfu povzročila strašno nesrečo. Mlada žena, ki je bila sama v svojem stanovanju v tretjem nadstropju, je čistila rokavice s to vnetljivo tekočino. Bila je v bližini ognjišča in tako ni čudno, da se je bencin nenadno vnel. V trenutku je bila žena ena sama živa plamenica. S strašnimi krikli na pomoč je tekla po stanovanju, a ker ni bilo nikogar, da bi ji pomagal, je v svojih bolečinah in strahu, da to zgorela ob živem telesu, skočila skozi okno. Na cesti je obležala s težkimi opeklinami in notranjimi poškodbami.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Peter je šel v gore, Peter je padel čez 5 m visoko skalo. Ko je ozdravel, ga je vprašal domači župnik: »Ali ste med padcem videli še enkrat vse svoje življenje pred seboj? Ali ste pomislili na grehe, ki ste jih storili? Ali ste se domislili vseh neumnosti in dobrih del, ki jih niste izvršili? Ali ste se v svojem srcu pomirili z vsemi ljudmi, ki ste jim v življenju storili zlo? Ali ste odpustili vsem svojim sovražnikom?«

Tedaj se je Peter razjezil. »Oprostite,« je dejal, »saj sem padel samo 5 m globoko, ne pa 5 km!«

Za zaščito pred zračnimi napadi na London

Na bližnji razstavi za zaščito proti zračnim napadom bodo pokazali ta najnovejši model individualnega zaklonišča. Njegove debele jeklene stene in posebna oblika jamčijo, da mu ne bo mogla nobena bomba do živega

Motfortski strahovi

Likalniki, škarje in torbe letijo po zraku, postelje plešejo, igle se zabadajo v hrbte

Policija v Rennesu na Francoskem raziskuje ta čas skrivnostno zadevo, katere prizoršče je neka trgovina s čevlji v vasi Motfortu pri tem mestu. Gospa Pielova, lastnica te trgovine, ki ima tudi majhno krojačnico, obe njeni prodajalki in mnoge druge osebe zagotavljajo, da je hiša začarana. Coprnije so se začele 10. marca, ko so pokopavali staro mater ge. Pielove. Prodajalki sta bili tedaj sami v hiši, ko so se vrata v trgovino in kuhinjo nenadno odprla in se je istočasno oglasilo nerazumljivo trkanje. V istem trenutku se je tudi neka postelja zavrtela okrog svoje osi. S tem se je začela očenjava hudobnih duhov. Vse popodne je bilo nemogoče vrata zapreti.

Naslednje popoldne je Ana Carisanova, ena izmed prodajalk, obesila torbo, s katero je odhajala nakupovat na neki kavelj. Nenadno je nevidna sila to torbo dvignila v zrak in jo tresla na posteljo, njena vsebina pa se je raztresla po tleh. In kakor prejšnji dan je pričela postelja plešati. Ga. Pielova je torbo dvignila, spravila je vanjo vse stvari, ki so padle iz nje, in jo zapela z zavorami. Bilo je odveč, kajti torba je sicer obvisela na kavlju, toda to, kar je bilo v njej, je začelo samo od sebe frčati po zraku in

padati na posteljo. Še slabše pa je bilo v krojačnici. Tam so izginjali tulci z nitjo, škarje, igle in druge stvari, ki so jih našli potem v neki omar, po tleh in v postelji. Nekega dne so nenadno izginile vse šivanke. Našli so jih potem na hrbtu Ane Carisanove, v njeni obleki in njenem perilu. Prodajalka je namreč začela tožiti, da jo v hrbet nekaj zbada.

Ker so se takšne stvari ponavljale, je dekle trgovino nazadnje zapustila in se je vrnila k staršem. Toda mlado dekle, ki je prišlo na njeno mesto, neka Marija Hatašova, je postala sedaj žrtev zlobnih duhov. »V hiši je nekakšno magnetsko polje«, razlaga vaški lekarnar, te stvari začudenim ljudem in pred policijo sta esksekutor Herve ter neki zavarovalni agent izjavila, da sta s lastnimi rokami vlekla šivanke iz hrbta uboge Marije ter videla krvave sledove. Dogajale pa so se še druge stvari. Ga. Pielova je imela nekega dne v rokah pullover. Nenadoma ji je sfrčal iz rok in končal v peči. Likalniki, dve veliki namizni svetilki in pokrovi nekega samovara so zaplesali sami od sebe.

Policija doslej ni mogla ugotoviti, da li gre za primer množestvene sugestije ali pa za norčije kakšnega hudobneža. Vaščani so vseskozi prepričani, da je trgovina s čevlji otečena od duhov, in v velikem loku se je izogibajo.

Ali ste že mislili

na pomladno obleko ali plašč?

Tvrdba DRAGO SCHWAB,
LJUBLJANA

Vam je pripravila krasne pomladne vzorce. Radevolje Vam poslužimo samo z blagom, na željo pa izgotovimo oblačilo po meri. Precizna izdelava — moderen kroj!

A NEKDOTA

Znani angleški igralec Quin je šel na deželo in se tam nastanil. Svojega konja je pustil, da se je pasel na bližnjem travniku. Nekega dne je žival izginila. Quin jo je iskal vsepovsod. Srečal je nekega kmeta in ga vprašal, ali so v tem kraju morda konjski tatovi.

»Ne,« je odgovoril kmet, »tu so samo pošteni ljudje. Toda že nekoliko dni se potika tod okrog neki komediant iz Londona po imenu Quin. Morda vam je konja ta ukradel.«

VSAM DAN ENA

»Zelo zanimivo, gospod profesor! Sedaj pa morate priti tudi vi k meni, da si ogledate mojo zbirko metuljev!«

(»Passing Show«)

Tudi filmski boji lahko imajo svoje ranjence. Ta slika nam nikakor ne kaže morebitne napake na lcu mične filmske zvezde Joan Bennettove, temveč rano, ki jo je dobila v besnem čestnem boju, ki so ga snemali za film »Teksasica«. Eden izmed bojevnikov jo je po pomoti z bajonetom sunil v obraz

Gospodarstvo

Prepovedano oglašanje prodaj s popustom

Minister za trgovino in industrijo je 4. t. m. poslal pod P. Br. 12155/U vsem bankam upravnim razpisom naslednje vsebine:

Po sporočilih, ki jih je prejel ministarstvo, se v mnogih krajih odnose na vsem področju naše države opaža, da posamezni trgovci oglašajo prodajo blaga za 10, 15, pa tudi 20% ceneje, kakor so običajne dnevne cene za določeno blago, pri čemer je olo ugotovljeno, da to oglašanje ne ustreza dejanskemu stanju, temveč ima le namen, da se čim prej razproda določeno blago na drobno. Na ta način so pri kupcih, ki so naklonjeni verovati takemu oglaševanju, ustvarja prepričanje, da se viši v določeni trgovini razprodaja, kar pa ne ustreza resnici.

Tako postopanje je protivočno izrecni določbi § 168. zakona o obroti in je kaznivo po § 399. točka 15. tega zakona. Postopanje teh trgovcev pa spada v onih primerih, kjer se daje popust, pod odredbe zakona o pobujanju neopojne konkurence.

Navede izrecnim pri določbi ni opaziti, da bi pristojna upravna oblastva postopa-

la proti trgovcem v primerih takega oglaševanja, ki se nemoteno vrši. Da bi se ta običaj, ki zavzema vedno večji obseg na škodo solidnih trgovcev kakor tudi samih potrošnikov, eliminiral iz trgovskega prometa, poziva trgovinsko ministarstvo banke uprave, naj odredijo podrejenim prvostopnim upravnim oblastvom, da v takih primerih energično postopajo proti takim trgovcem po omenjenih zakon-skih predpisih.

Paragraf 168. obrtnega zakona, na kate-rega se sklicuje trgovinsko ministarstvo v gornjem razpisu določa naslednje: Brez odobritve razprodaje je prepovedana vsa-ka reklama, s katero bi se moglo ustvari-ti v javnosti prepričanje, da se vrši v določenem obrtnem kkalu razprodaja. Prav tako je prepovedana brez dovolitve razprodaje vsaka raba besede »razprodaja« in podobno zaradi reklame.

Po § 399 točka 15 pa se kaznuje z globo 200 do 10.000 din, kdor ravna zoper § 168. obrtnega zakona.

Velike možnosti za razvoj kmetijstva v naši državi

V teku gospodarske krize smo opazili, da so bile zaradi krize najhujše prizadete agrarne države. Ki svojih produkcijskih pre-sežkov niso mogle vnoviti na svetovnem tugu. V tem času je nastalo naziranje, češ da imajo agrarne države na razpolago to-liko živil, da vseh same ne morejo potro-šiti. To naziranje pa je docela pogrešno. kajti v gospodarsko manj razvitih agrarnih državah je potrošnja živil v resnici mnogo manjša nego v naprednih industrijskih dr-žavah. Naš kmet si mora v mnogih prime-rih odtrgati brano od ust in prodati svoj pridelek, da lahko kupi najnujnejše druge življenjske potrebščine. Na drugi strani pa je znano, da kmetijsko gospodarstvo naj-bolj uspeva in je razmeroma najbolj ren-tabilno v onih državah, ki so industrijsko v večji meri razvite, in kmetovalci lahko v svojem najbližjem okolju po dobri ceni prodajo svoje pridelke. Pogrešno je nazi-ranje, ki se pogosto širi v krogih našega kmetijstva, češ da gre razvoj industrije na škodo kmetijstva kajti tudi naše kmetij-stvo bo najbolj napredovalo, če bomo v na-ši državi imeli več konsumentov torej ne-kmetijskega prebivalstva. To nam potrjuje če že bežen pogled na posamezne pokrajine naše države, ki nam pove, da je gospodar-sko stanje kmetijstva razmeroma najboljše tam, kjer je v večji meri naseljena tudi in-dustrija, ki daje kmetijstvu v neposredni bližini številne konsumente agrarnih presež-kov najslabše pa v čisto agrarnih predelih. Izkupičke za kmeta vedno boljše, če lah-ko v domačem kraju neposredno proda konsumentom svoje pridelke, kakor pa če

mora te pridelke prodajati v oddaljenejše kraje; najslabšo ceno pa dobi za svoje pri-delke, če jih mora izvažati v druge drža-ve.

V naši državi je celo potrošnja kruha ze-lo majhna, saj uživa znatni del prebiva-lstva koruzo ali koruzni kruh. G. Lopandić je te dni v beograjski »Politiki« izračunal da znaša povprečna potrošnja pšenice na enega prebivalca v naši državi dnevno le nekaj manj nego 300 gramov in da ne bi imeli nikakih izvoznih presežkov v pšeni-ci, če bi se ta potrošnja povečala dnevno za 21 gramov.

Do zanimivih zaključkov pridemo tudi, če razmišljamo o možnosti razvoja naše ži-vinoreje. Naša potrošnja mesa ni točno znana iz podatkov o številnem stanju na-še živine se da izračunati, da bi vsa naša živina v treh letih potrošila, če bi se po-pvprečna potrošnja mesa povečala za 100 g dnevno ali za 36,5 kg na osebo letno, kajti skupna teža vse živine v naši državi znaša okrog 1760 milijonov kilogramov. V indu-strijskih državah je potrošnja mesa nepri-merno večja nego pri nas. Tako znaša n. pr. v Angliji in Zedinjenih državah letna po-trošnja mesa, ki odpade povprečno na pre-bivalca, 60 do 70 kg. Če bi pri nas potro-šili toliko mesa, bi vsa naša živina pojedli v poldrugem letu.

Ti primeri nam kažejo, kako velike so še možnosti povečanja kmetijske produkcije v naši državi, če se bomo gospodarsko raz-vili in bo potrošnja živil narasla ne glede na to, da se naše prebivalstvo naglo mno-ži.

I. jugoslovanski cestni kongres

Dne 4. in 5. junija bo v Ljubljani I. ju-goslovanski cestni kongres, katerega orga-nizacija je prevzelo Društvo za ceste v Ljubljani. Na tem kongresu bodo razpravl-jali o važnih vprašanjih v zvezi z izgra-ditvijo in modernizacijo našega cestnega omrežja in vprašanja sodobnega cestnega prometa. Kongresu bodo prisostvovala vsa društva za ceste v naši državi, predstavniki gospodarskih in turističnih organizacij in predstavniki državnih oblastev. Tudi vlada in banška uprava bosta na kongresu zastopani. Kakor upamo, pride samo g. pred-sednik vlade. Zato pričakujemo da bodo pri tej priliki podane važne uradne izjave o cestnem programu za bližnjo bodočnost. Istočasno organizira Društvo za ceste ve-liko cestno razstavo, ki bo svečano odprta ob priliki Ljubljanskega velesema. Name-ravana je tudi svečano izročitev modernizirane ceste št. Vid—Jelovca javnemu pro-metu. Društvo za ceste si je zamislilo vr-sto teh prireditve v namenu, da cestno vprašanje čim bolj popularizira ter da zla-sti prikaže nujno potrebo obnove cest v na-ši banovini.

Prevzem omrežja električne zadrage v Šiški

Električna zadruga v Šiški je včeraj raz-poslala vsem zadrugam okoliščino, v ka-teri sporoča, da je z odobritvijo odstra-nitranja, gradbenega in finančnega mini-stra postala pravomočna pogodba za odk-up zadrugnih električnih naprav, sklenje-na med mestno občino ljubljansko in za-drugo dne 20. novembra 1937. Nadalje pravi okoliščina da je zaradi tega »morala za-druga na zahtevo mestne občine ljubljans-ke« izročiti svoje električne naprave 31. marca 1938 mestni elektrarni in da dobav-lja od tega dne naprej električni tok vsem dosegljivim odjemalcem zadrage mestna elektrarna ljubljanska na svoj račun. Tudi račune za tok, porabljen v mesecu aprilu t. l., bodo odjemalci prejeli že od mestne elektrarne. Končno pravi okoliščina, da bo zadruga dostavila zadrugnim besedilo pogodbe, ko bo ta overovljena od banke uprave in ko bo izvršena.

Pravilnik o banovinskem živinorejskem skladu dravske banovine

Ban dr Marko Natačen je na podlagi zakona o banki upravi in točke 4 § 75. finančnega zakona za leto 1936/37 predpi-sal pravilnik o ustanovitvi, upravljanju in uporabljanju banovinskega živinorejskega sklada dravske banovine. Ta sklad se usta-navlja pri banki upravi dravske banovine za kritje materialnih izdatkov za povzdi-gov živinoreje. Vanj se steka polovica pri-stojnih vsake občine za izdajanje prenos, podaljšanje in spremembo živinskih potnih listov, obresti tega sklada in obresti od po-sojil tega sklada ter morebitni drugi do-bodki.

Sklad se bo uporabljal samo za naslednje materialne izdatke: za neposredno in posre-

dno povzdigo živinoreje, zlasti za nabavo dobrih piemenskih živali selekcijskim or-ganizacijam, občinam, kmetijskim ustanovam in organizacijam ter posrednim posestnikom; za premiranje vseh vrst domačih živali, zlasti živali selekcijskih organizacij; za pri-spevek selekcijskim zvežem in kontrolo može; za vzdrževalne nagrade za dobre piemenjake; za vzrejne nagrade dobrih piemenjakov; za tiskanje matičnih knjig in tiskovno ter za nabavo pripomočkov za se-lekcijsko delo; za organizacijo rejskih sre-dst za svinje in perutnino; za organizir-anje rodovniških kongresov rejskih, za or-ganizacijo produkcije in prodaje živine ter proizvodov živinoreje; za sklad za zavaro-vanje banovinskih piemenjakov in rodovni-ške živine pri selekcijskih organizacijah; za tuberkulizacijo živine članov selekcijs-kih organizacij; za znanstveno strokovna proučevanja živinorejskih vprašanj, specia-lizacijo, živinorejske tečaje strokovno li-teraturo in napravo načrtov; za kritje stroškov prevoza piemenskih živali, za da-žanje posojil občinam, živinorejskim or-ganizacijam, zadrugam in posrednikom za na-bavo piemenskih živali, za organizacijo rejs-kih sredstev in za organizacijo produkcije in prodaje živine. Natančnejša določila o pod-piranju teh akcij in o posojilih bodo izda-na s posebnim odredbo. Proračun tega sklada bo sestavljen del banovinskega proračuna.

Gospodarske vesti

— Predsedstvena seja Zveze trgovskih združenj dravske banovine bo, kakor smo že poročali, v torek 26. aprila ob 10. do-polne v Trgovskem domu v Ljubljani. Imenovani red seje je naslednji: 1) poročilo predsednika, 2) zadeva dr. Koceta, 3) do-ločitev datuma za zvezno letno skupščino, 4) novele obrtnega zakona, 5) organizacij-ske zadeve, 6) trgovski kongres. Med or-ganizacijskimi zadevami bo predsedstvo razpravljalo v sklopu osrednje lesne sek-cije, da se ustanovi samostojno strokovno združenje za lesno trgovino za območje dravske banovine, kakor tudi o povratku celjskega in litjskega združenja v zvezo in o pogojih za to povratek. Pri razpravi o trgovskem kongresu bodo seji prisostvo-vali tudi predsedniki in tajniki kongres-nih odsekov in se seja pretvori v sejo kongresnega odbora.

— Ustavljeno izdajanje dovolil za kr-me in bifeje v savski banovini. Kr. banka uprava savske banovine je izdala sklep, da se do nadaljnjega ustavi vsako izdaja-nje novih dovolil za krme, bifeje in na-rodne kuhinje malega obsega na sedežih splošnih upravnih oblastev, kakor tudi v ostalih krajih, ki so priznani kot klimatski kraji in kot kopališča.

— Italijanski strokovnjak za luško-pro-metna vprašanja dr. Enrico Coen-Cagli, ki je bil poklican od naše vlade, da da svoje mišljenje o ureditvi splitske severne luke, je prispele v Split ter je skupaj z na-šimi železniškimi in pomorskimi strokov-njaki pregledal položaj in naprave split-ske severne luke. Gre za vprašanje, kako se naj zgradi nova severna luka glede na gospodarske finančne in urbanistične mo-mente. V petek je komisija zasedala v di-rekciji pomorskega prometa v Splitu, kjer so bili pregledani vsi dosledaj izdelani na-

črti za ureditev severne luke. Na podlagi zbranih podatkov bo italijanski strokov-njak dr. Coen-Cagli dal pismeno svoje mišljenje o tem kako lu; se zgradi split-ska severna luka.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 5.85 milijona din nasproti 7.34, 7.12, 5.29 in 8.40 milijona din v prejšnjih štirih tednih. V minulem tednu se je tečaj avstrijskega šilinga v privatnem kliringu več ali manj ustalil na višini 8.65 — 8.70. V svobodnem deviznem prometu stanejo ameriški dolarji 47.85, švicarski franki 11.00, angleški funti 238 in francoski franki 152.

DEVIZE

Curir. Beograd 10. Pariz 13.12. London 21.69. Newvork 434.875. Bruselj 73.3850. Milan 22.8750. Amsterdam 242.10. Berlin 175. Dunaj 51.75. Stockholm 111.80. Oslo 109. København 96.85. Praga 15.15. Varšava 82. Budimpešta 86.25. Atene 3.93. Bukarešta 3.25.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 23. aprila. Začetni tečaj: pšenica: za maj 83.50, za julij 81.50, za sept. 82.625; koruza: za julij 61.125, za sept. 62.375.

+ Winnipeg, 23. aprila. Začetni tečaj: pšenica: za julij 110.625, za okt. 89.375.

BOMBAS

+ Liverpool, 22. aprila. Tendence stal-na. Zaključni tečaj: za april 4.80 (prej-snji dan 4.76), za julij 4.92 (4.89), za okt. 5.04 (5.01).

+ New York, 22. aprila. Tendence stal-na. Zaključni tečaj: za maj 8.90 (8.88), za okt. 9.07 (9.04).

Les ali jeklo? — to je zdaj vprašanje

Moderni promet stavlja na prevozna sredstva čedalje večje zahteve. Od kvali-tetnega avtobusa n. pr. se zahteva zlasti troje: 1. čim večja brzina, 2. čim lažjo konstrukcija, 3. čim večja trdnost. In av-tobusi, ki so šele prav začeli tekmovali s starimi, že vpeljanimi prevoznimi sred-stvi, se morajo po teh obojnih se prav posebno odlikovati. Kvaliteta in sposob-nost modernega avtobusa pa nista odvis-na samo od njegovega motorja, ampak v še večji meri od prostora za potnike, to je od njegove karoserije.

Na početku razvoja avtobusnega pro-meta so se gradile samo lesene karoserije. Les je pač gradivo, ki se da izvrstno obli-kovati in za njegovo obdelavo je na raz-polago povsod dovolj izvežbanih delovnih moči. Ima pa les tudi svoje senčne strani. Najneprijetnejša med njimi je ta, da les »delata« — kakor pravimo, — da se pod vplivom vlage napenja, v suhem zraku pa krči. In naj si bo lesena konstrukcija še tako trdno zgrajena, te sile, ki nenehoma rujejo v njej, jo počasi zrahljajo. Vzame-jo ji prvotno trdnost in odpornost, čeprav se to morda na oko niti ne opazi. Razen tega les tudi tokaj hitro propada. Potreh ali štirih letih se na trdnost lesenega ogrodja ni kaj prida zanašati pa naj bo še tako dobro zavarovano pred vremenski-mi vplivi. Najslabše pa se lesena karoserija obnaša takrat, ko se od nje največ zahteva, namreč, pri karambolih in silnih nes-rečah. Po številnih žalostnih izkušnjah pri nesrečah na cesti in železnici vemo, da je število žrtev v lesenih vozovih dosti večje, kakor v jeklenih ker je pri njih ne samo nevarnost ognja večja, ampak grozi potnikom velika nevarnost zlasti tudi od ostrih konic in robov razkolanega lesa.

Jeklena karoserija nima nobenega na-vedenih nedostatkov lesene konstrukcije. Izredno trdni jekleni profili omogočajo gradnjo z razmeroma majhno potrošnjo materiala in je karoserija zaradi tega ze-lo lahka in to pri trdnosti, ki se z lesom skoraj ne da doseči. Jeklena konstrukcija obdrži do milimetra natančno tisto obliko, ki smo ji jo v začetku dali. Ko ji po dol-gih letih — navadno zaradi modnih vplivov — poteče življenjska doba, se jeklo še zmerom lahko proda ali drugače porabi dočim je les v takem primeru dober samo še za peč.

Pri karambolih se jeklena konstrukcija kvečjemu zvije, toda ne more se razsuti kakor lesena. Nevarnost ognja skoraj ni. Morebitni skrivljeni jekleni profili se zlahka izržejo, na njihovo mesto pa se z varjenjem pritrjuje novi in karoserija je spet nova in cela kakor prvi dan. Pri je-kleni konstrukciji ni niti vijakov niti drug-ih silnih spojev, ki bi se utegnili s časom zrahljati. Karoserija zaradi tega niti po deset in deset tisočih kilometrov prav niče ne cvili in ne škrtja. Ker manjka re-sonančnost lesa, potnikov tudi ne nadle-guje neprijetno bobnenje notranjine, ki se tako težko prenaša na dolgih vožnjah. Naravno neprecenljiva prednost jekle-ne karoserije pa je večja prostornost za-radi manjše debeline sten, stropa in poda pa neprimerno manjša teža, katero poleg razbremenjene fasade posebno prijetno občuti motor, ki to tudi na vsakem kilome-tru sproti poplača z manjšo potrošnjo go-riva in na koncu še z daljšo življenjsko dobo.

Kaj je industrijsko podjetje?

Razsodbe obrtnega sodišča glede delovnega časa in nadurnega dela

Rešitev vprašanja, kaj je industrijsko podjetje, je zelo važna pri tožbah zaradi plačila nadur, kajti v industrijskem pod-jetju ne sme delovni čas najetih delav-cov po § 6. zak. o zaščiti delavcev (ZZD) znašati več kakor 8 ur na dan ali 48 ur na teden, medtem ko traja v drugih pod-jetjih vobče 10 ur ali 60 ur na teden. Pri delih kovinostrožev, piljarjev, strojnih ključavničarjev, pri tiskanju na kovine, pri galvanoplastiki, pri ortopedskih delih, pri delih zobnih tehnikov, kamenolomcev in kamnosekov, pri mizararskih delih za kovin-ske izdelke, pri elektroakumulatorskih de-lih in delih za vulkaniziranje gume znaša delovni čas 9 ur; če pa imajo ta podjetja značaj industrijskega podjetja, je seveda pri njih dopusten samo 8 urni delovnik.

Če lastnik podjetja zaposluje delavce preko dovoljenega časa, mora plačati 50% poviška na normalno plačo, poleg tega pa ga oblastni inšpektor dela lahko kaznuje po § 123. zzz. Po § 6. zzz se smatrajo za industrijska vsa ona podjetja v katerih dela najmanj 15 delavcev po povprečno uporabljenem številu delavcev v času ene-ga tromesečja. Tako govori zzz, ki je stopil v veljavo 14. junija 1922. Po besedilu tega zakona se sme tedaj v onih obratovalnicah, kjer je zadnje 3 mesece delalo najmanj 15 oseb z vajenci vred, delati samo po 8 ur na dan.

Zakon o obrtih (OZ), ki velja od 10. marca 1932., ki je torej skoro 10 let mlaj-ši, pa pravi v § 32: Za industrijske (tvo-rniške) obrte po tem zakonu se smatrajo glede na način proizvajanja tista podjetja, ki izdelujejo, predelujejo, dovršujejo ali obdelujejo proizvode v delavnicah ali na stalnem kraju z uporabljenim delitve de-la in ki zaposlujejo večje število delavcev, a vrše delo redoma z uporabo motorne si-le, pa proizvajajo izdelke na zalogo ali po naročilu v večjem obsegu. Če je dvomno, ali gre v takih podjetjih za tvorniški način dela, odloči o tem po zaslišanju prizadetih pristojnih zbornih bod.

Ta zakon točneje definira pojem indu-strijskega podjetja, vendar pa ne zahteva 15 delavcev kakor zzz. Ti dve različni do-ločbi dveh zakonov sta v praksi povzročili nesoglasja. V knjigi »Delovno pravo« za-stopa dr. Bajč mnenje, da mora poleg šte-vila (15) delavcev biti tak obrat tudi in-dustrijski, ker samo število delavcev še ne zadostja za industrijski obrat. V nasprotnem primeru bi se morali sprijazniti z dej-stvom, da je industrijski obrat tudi soba, v kateri zaposluje večjila 16 oz. v enem tromesečju. Obrat mora biti torej indu-strijskega značaja po znakih § 32 oz.

V tej zvezi navajamo nekaj primerov, ki so se v zadnjem času razpravljali pred sodiščem.

Janko je bil kot kolarski pomočnik od 2. aprila 1935 do 6. februarja 1937 v pod-jetju za avtokaroserije, kjer se je delalo običajno po 10 ur na dan. Po izstopu iz službe je tožil lastnika delavnice za pla-čilo 50% poviška za vse one ure, kolikor jih je opravil več kakor osem na dan; to-žbo je utemeljeval s tem, da je imel last-nik stalno več kakor 15 delavcev zaposle-nih. Za vsako opravljeno uro je sicer prejel normalno mezo po 4.25 din, zahteval pa je še 50% poviška za nadure in to v znesku 2812 din. Lastnik je priznal, da v njegovi delavnici dela vedno več kot 15 delavcev, vendar pa njegovo podjetje ni industrijs-ko, ker nima znakov § 32 oz. Dognalo se je, da je stregel električnemu motorju le en sam delavec, ostali delavci pa so oprav-ljali svoje posle z ročnim orodjem, kakor z žago, obličem, diletom, pilo itd., le tu pa tam se je rezalo kaj na cirkularni. Delalo se ni na zalogo ali po naročilu v večjem obsegu, ampak so se izdelavali le posa-mena naročila kakor: izdelovali so se ka-roserije za avtobuse, popravljali luksuzni avtomobili itd.

Sodišče je izreklo, da pri toženem podjetju manjkajo bistveni znaki industrijs-kega obrata v smislu § 32. oz. Zato velja v tem obratu 10 urni delovnik, kot v vsa-kem drugem navadnem obrtnem podjetju in zato ne gre pomočniku 50% povišek na plačo za one ure, ki jih je opravil preko 8 pa manj kakor 10 ur na dan.

Proti tej sodbi se je Janko pritožil na prizivno sodišče, ki je razpravo ponovilo in ugotovilo sledeče: Toženčvo podjetje je imelo 8 motoriziranih strojev i. s. trak-ovno žago, cirkularno žago, reskalni stroj, vrtilni stroj, izravnalni stroj, vrtilni stroj za železo in brusilni stroj; imelo je eno večjo in eno manjšo delavnico, po-sebno strojno ter skladišče in od teh pro-storov ločeno pisarno. Delalo je okrog 27 delavcev, od katerih je bil eden stalno za-poslen z obratom s stroji, večina drugih delavcev je opravljala mizararska in kolars-ka dela na avtokaroserijah, en kovač in dva ključavničarja sta delala kovinske ve-zave na njih; delo je bilo razdeljeno tako, da so se napravila najprej pripravljala dela na strojih, kakor so izgotavljali ko-larji leseno karoserijo in jo prekrili s plo-čevino zunaj, znotraj pa obložili z vezani-mi ploščami; na to so kovač in ključav-ničarji pritrtili na karoseriji obroče. Let-no so napravili 35 do 40 novih karoserij in popravili enako število starih karoserij, pri čemer je potrebovala večja nova ka-roserija 3000 do 4000 delovnih ur. Iz vsega tega sledi, da je imelo toženčvo podje-tje organizirano delo, delitev dela in uporabo

motorne sile na posebnih, za to določenih krajih, zaposlenih je bilo okrog 27 delav-cov, izdelavalo pa je podjetje proizvode oziroma jih predelovalo sicer ne na zalogo, toda vendar po naročilih v večjem obsegu. Podjetje se mora tedaj šteti med indu-strijska podjetja po § 32 oz., v takem podjetju pa je dopustno le 8 urno delo na dan. Prizivno sodišče je Jankotu priznalo kot nadurno delo, v kolikor ga je Janko opravil deveto in deseto uro. V tem pri-meru je tedaj prizivno sodišče, t. j. okrožno sodišče v Ljubljani, zastopalo mnenje, da mora imeti podjetje poleg 15 delavcev še tudi znake § 32 oz., če naj velja za in-dustrijski obrat. Tega mnenja je tudi dr. Bajč v knjigi »Delovno pravo«.

Štefan je bil krojaški pomočnik v kon-fekciji, ki je zaposlevala povprečno po 50 pomočnikov. Imel je po 6 din plače na uro. Vsako delovno uro je dobil v redu plačano po 6 din. Po izstopu iz službe je s težko zahteval 50% povišek za deveto in deseto delovno uro in je navajal, da je konfekcijo smatral za industrijski obrat, ker je v njem delalo več kakor 15 delavcev. Delo za zadnji dve uri mora biti tedaj plačano s 50% poviškom. Kot nesporno se je pri obravnavi ugotovilo, da je bilo v podjetju res zaposlenih vedno povprečno po 50 po-močnikov, da je imelo en stroj za električni pogon, vse druge pa na nožni pogon. Delitve dela ni bilo. Na podlagi tega je obrtno sodišče izreklo, da te konfekcije ni smatrati za industrijsko podjetje. Imelo je sicer znak § 15. zzz., ni pa imelo zna-kov § 32. oz. zlasti ker ni uporabljalo pre-žno motorne sile pri izgotavljanju oblek. Isto okrožno sodišče v Ljubljani je pomoč-nikov prizval zavrniti in se priključilo mne-nju obrtnega sodišča. Pomočnik ni dobil poviška za 9. in 10. delovno uro, ker je bil po gornjem razmotrivanju v tem podjetju kot neindustrijskem dopusten 10 urni de-lovnik.

Filomena je bila zaposlena v podjetju, ki je izdelavalo kravate in pletenine. Imela je po 3 din na uro ter je dobila za vsako uro redno plačo. Po izstopu je zahtevala 50% povišek za deveto in deseto delovno uro in je opirala svojo tožbo na to, da je bilo podjetje industrijsko, da mora biti tedaj preko 8 ur trajajoče delo nagrajeno s 50% poviškom. Pri razpravi se je kot nesporno ugotovilo, da je v sezoni, t. j. od oktobra do decembra delalo po 13 do 14 delci, sicer pa po 6 do 8; podjetje je ime-lo 11 specialnih šivalnih strojev, stroj za kosmatenje, stroj za izdelavo kravata, nav-ljalni stroj, stroj za izdelavo blaga — vse to na električni pogon; v času naročil so delali tri pletilne na sedmih strojih. Ko so bili sprednji in zadnji deli jopic končani, so te komade dobile šivlje, ki so jih konč-nice izdelale v jopice. Lastnik nam je pri-znal, da se je proizvajalo toliko blaga, da ga je prodal na leto zunanjim trgovcem za okrog pol milijona din, v lastni trgovini pa za okrog 100.000 din. Obrtno sodišče je razsodilo, da gre v tem primeru za indu-strijski obrat, čeprav ni bilo v njem zapo-slenih najmanj 15 delavcev, marveč le do 14, kajti § 32 oz. zahteva večje število ne pa 15 delavcev; 14 je pa že večje število. Sicer so pa podani vsi drugi znaki § 32 oz. Delo se je redno vršilo z uporabo mo-torne sile, delalo se je na zalogo in po naročilu v večjem obsegu. Lastnik je bil tedaj obsojen v plačilo 50% poviška za de-veto in deseto uro. Okrožno kot prizivno sodišče v Ljubljani je pa reklo, da podjetje ni bilo industrijsko, ker ni imelo najmanj 15 delavcev v zadnjem trimesečju, kakor to predvideva § 6. zakona o zaščiti delav-cov. V tem zakonitem določilu res ni po-dana polna oznaka industrijskega podjetja, pa je vsekakor po tej določbi potrebno, da zaposluje podjetje, ki je sicer industrijsko, tudi najmanj 15 delavcev. Filomena tedaj ni dobila poviška. Gotovo bi ga bila dobila, če bi bila vsaj še ena pomožna moč na-stavljena v podjetju.

Ivan je imel dve parni žagi, eno na Ci-kavi, drugo na Strazi, ki je bila od prve oddaljena 6 km. Na vsaki žagi je bilo za-poslenih povprečno do 14 delavcev, nikdar pa ne 15; na prvi žagi je Tine vršil posle strojnika skozi več let. Delal je vsak dan po 10 ur, za kar je prejemal v redu dogo-vorjeno mezo po 4 din od ure. Po izstopu je Tine tožil lastnika za plačilo okrog 6000 din, to je odškodnino oziroma za 50% po-višek za opravljeno nadurno delo. Trdil je, da je bil obrat industrijski, v katerem je dovoljen samo 8 urni delovnik, torej mora biti deveta in deseta ura nagrajena s 50% poviškom. Obe žagi sta namreč enotno podjetje, v katerem je zaposlenih več ka-kor 15 delavcev. Okrožno sodišče — ne obrtno, (ker je pravda tekla izven Ljubljane) je smatralo, da je vsaka žaga za se samostojen obrat in ker ni nobena zapo-slovala do 15 delavcev, se ne more govo-rilo o industrijskem obratu. Dovoljeno je bilo tedaj delati po 10 ur na dan. Zato Ti-ne ni opravil nikakih nadur.

Okrožno kot prizivno sodišče v Ljublja-ni je izreklo, da je žaga na Cikavi že sama na sebi industrijski obrat v smislu § 32. obr. zak. Žaga obratuje namreč na stalnem kraju, z večjim številom delavcev, redno z uporabo motorne sile, dela se na zalogo v večjem obsegu. Za to je šteti de-veto in deseto delovno uro kot nadurno.

Stol sedmorice pa je odločil, da temu naziranju ni pritrtili § 32 oz. izrečno ozna-čujo, da je podjetje z navedenimi znaki smatrati kot industrijsko podjetje v smislu tega, t. j. obrtnega zakona, § 6. odst 2 zakona o zaščiti delavcev pa določa, katero podjetje je smatrati za industrijsko podjet-je v smislu zakona o zaščiti delavcev. Res tu ni podana polna oznaka industrijskega podjetja, a je vsekakor po tej določbi po-trebno, da zaposluje podjetje, ki je sicer industrijsko, tudi najmanj 15 delavcev. Ta zakonito določeni znak industrijskega pod-jetja v smislu zakona o zaščiti delavcev ni bil odpravljen z oznako industrijskega podjetja v smislu § 32. obr. zak., ker se tu podana oznaka izrečno omejuje na področ-je obrtnega zakona.

Iz teh praktičnih primerov se vidi, kako težko je ugotoviti, kdaj naj podjetje velja za industrijsko. Najbolj pravilen zaključek bi bil ta, da velja 8 urni delovnik le v onih podjetjih, ki imajo znake § 32. obrtnega zakona, razum tega pa zaposlujejo po naj-manj 15 delavcev.

VSE HOČE IMETI

Bogat gospod se pritožuje svojemu znan-cu:

»S sinom imam pa samo jezo. Vse, kar vidi, hoče imeti.«
»Potem bi te pa nekaj prosil,« mu reče znanec. »Ali mu smem predstaviti svojo najstarejšo hčer?«

OB DVAJSETLETNICI JUGOSLAVIJE

je izšla izredno zanimiva knjiga

UJEDINJENA JUGOSLAVIJA

izpod peresa bivšega ministra in našega poslanika v Pragi in Varšavi

dr. Prvislava Grisogona.

*

To je študija globokega misleca in socio-loga o postanku in o bodočnosti naše narodne ideje in od nje ustvarjene države. Citati jo boste z največjim užikom! Polna je najzanimivejših podrobnosti. Ta Grisogonova knjiga je izredno dragocen doprinos k proslavi našega uedinjenja. Knjiga obsega 160 strani in stane vezana din 80.—. — Naročite jo pri TISKOVNI ZADRUGI V LJUBLJANI

SPORT

XV. kolo v ligi

Doma je na sporedu Jugoslavija—Ljubljana — Tekma dneva je srečanje med beograjskimi in zagrebškimi „plavimi“ v Beogradu

V petnajstem ligaškem kolu imajo vsi trije klubi na repki tabele svoje nasprotnike doma. Ker je na koncu tabele precejšnja gneča, je današnja nedelja za ono trojico morda že skoro odločilna: tisti, ki bo iz domačega dogodka izšel jako korist, bo nemara pridobil dobiček in prednost do konca; in narobe, kdor bo zaostal — bo pač zaostal!

Ljubljana—Jugoslavija

Jeseni so beograjski »rdeči« zabeležili lep uspeh s 3:0. Sicer se pa v tekmu prvenstvene kampanje niso odrezali, kakor bi usrežalo njihovega renomeja. Zdad so na koncu srednje skupine v tablici tik nad ono famozno trojico, ki beži od poslednjega mesta. Zadnje čase zaznamuje Jugoslavija večina neodločne rezultate, njen največji uspeh v nedavni dobi je bil 0:0 z BSK-om. — Pomlajena Ljubljana se je v dveh tekmah odrezala razmeroma dobro, skrbi nam dela padec minule nedelje. Če se moštvo zopet znajde, lahko osvoji tudi obe točki.

Concordia—Bask

Poslednjim v tablici se nudi rahlo upanje v srečanju z Baskovci. Ti so v prav dobri formi in bi jim pripisali možnost, da tudi v Zagrebu odnesejo obe točki kakor so jih v prvi tekmi doma, čeprav ne v toliki izdatnosti. 6:0. Sicer so tudi Concordijski krenili odločno naprej in smo imeli priliko ta napredek videti tudi pri nas. Možnost uspeha se torej kaže v obe smeri, za nas bi bilo vsekakor ugodnejše, če bi se sreča nasmešila Beograščanom, po onem: mors tua — vita mea.

BSK—Gradjancki

Današnji »derby«, ki mu bo posvečeno glavno zanimanje. Na svojem terenu so morali »purperci« vtekati jeseni poraz 1:3. Po tradiciji med obema moštvoma bi morali sedaj zmagati Zagrebčani. Obojini gre za mnogo: BSK bi gotovo rad ohranil lep naskok pred drugim, pred Baskom, da mu ne pride v območje dosegljivosti. Gradjancki pa potrebuje obe točki, da bi ostal še nadalje na preži za drugim mestom, ki bi ga dosegel, čim bi se Bask nekje spodtaknil. A drugo mesto odpira vrata v srednjeevropski pokal!

Jedinstvo—Hajduk

Jedinstvu se smehlja ugodna prilika, da popravi spitiški poraz 0:2. In potrebno bi bilo takega »popravljača« da se že iznebi večnih skrbi zastran poslednjega mesta. Hajduk že zdavnaj ni več oni stari Hajduk, kar smo imeli ponovno priliko videti. Se najmanj pa je nevaren izven svojega brloga. Ni izključeno, da mu bo Jedinstvo pobralo obe piki.

Hašk—Slavija

Slavija bi potrebovala samo še dve točki, da se trdno zasidra nekje v sredini tabele. Morda jih bo tudi kje drugje še dobila. Hašk gotovo ni nasprotnik, ki bi se spuščal v take kupčije. Samemu mu gre skoraj trda za drugo mesto in mora skušati obdržati Gradjankega vsaj v območju razdalji od sebe. Če v Sarajevu je Hašk zmagal 2:0, sme se pričakovati, da bo doma uspeh vsaj ponovil. Toda ne pozabimo, zadnjič je bilo Gradjancki — Slavija samo 0:0!

Konec nove tabele bo torej odvisen od uspehov in neuspehov, ki jih bodo tri moštva s kon-

ca imela doma. BSK je zaenkrat nedosegljiv, mogoč je se pa Gradjancki prebiti na drugo mesto, če sam uspe in če Hašk ne uspe; malo je verjetno. Moštva iz sredine tabele so vsa v gostih in se utednejo tudi malo drugače porazvrti v novi tablici; kakor bo kateremu sreča mila.

Vse tekme, če niso dvojne, se pričnejo ob 16.30, tako tudi Ljubljana — Jugoslavija. V predtekmi igra druga beloselena garnitura proti Bratstvu z Jesenic. Začetek predtekme bo ob 14.45.

V podsavezu igrajo VI. kolo

ČSK — Kranj. Kranjčani gredo v Čakovec po »revašot«. Če doma so z 1:2 vlekli krajši konec, bržčas ne bodo nič v Čakovcu dosegli kaj ugodnejšega.

Celje — Maribor. Samo 1:0 so Mariborčani zmagali doma, kar jim jemlje precej nad, da bi mogli odnesti Celjanom obe piki z doma. Ta borba bo nemara precej vroča.

Železničar — Hermes. V prvi polovici tekmovanja je Železničar nosil svojo kožo na prodaj vsehovod, sedaj se mu odvarja serija tekem na domačih poljanah. Hermežanom je s 3:3 prepuštil v prvi tekmi pol uspeha, sedaj se bo gotovo potrudil, da požanje, kar se da.

S šestim kolom stopajo podsavezni klubi v drugo polovico tekmovanja, ki bo še vse bolj napeto od prve polovice, ker sedaj že dozorevajo šanse za dokončano mesto. Samo malo manj vroče krvi na igriščih je želeto, da ne bo prišlo zopet do kakih neveselosti, ki jih je bilo v prvi polovici tekmovanja že skoro preveč.

II. razred in juniorji

Razen tega se bodo za prvenstvo merili tudi nekateri drugorazredni in podeželski klubi ter seveda tudi naši neutrudljivi juniorji.

V II. ljubljanskem razredu bodo danes na sporedu tri tekme, in sicer: na igrišču Mladike ob 10.15 Moste — Kotran in ob 16. Slavija — Grafika. (Slednja tekma bo odločilna za prvo mesto v tem razredu in bo gotovo nadvse zanimiva) in na igrišču Adrije ob 16 Adria — Mladika.

V Mariboru bosta v predtekmi k prvorazredni prvenstveni tekmi Železničar — Hermes ob 14.15 nastopili enajstotisti Slavije in Lendave, razen tega pa bodo igrali za točke še v Trzinu Ljubelj — Radovljica in v Kamniku Kamnik — Disk.

Juniorske tekme bodo vsega štiri, in sicer na igrišču Ljubljane Svoboda — Hermes jun., dalje na igrišču Jadrana Jadrana — Reka jun. in na igrišču Ilirije Mars — Kotran jun., vse v dopoldanskih urah. — Juniorska tekma Ljubljana — Slovan bo ob 14. kot prva predtekma k ligaški tekmi.

Medklubski pokalni turnir
Na igrišču Jadrana bo s pričetkom ob 9. odnosno 10. medklubski pokalni turnir med štirimi prvorazrednimi ljubljanskimi klubi, in sicer Svoboda in Marsom ter Jadranom in Reko.

Vstopnina je neznatna; vabljeni so vsi ljubitelji lepega nogometa.

Tudi smučarji in kolesarji

bodo imeli danes velike prireditve, prvi pod Triglavom, slednji na podutiški cesti

Smučarji zaključujejo danes svojo sezono, prav za prav niti ne v najbolj neprimernih razmerah. Zima je tedi prišla globoko v doline, pa je seveda skoraj vsa v najlepšem sijaju v višjih legah. Tembolj je nova zima poskrbela za idealno snežno ploskev smučarjem, ki imajo danes svojo tradicionalno mednarodno tekmo v smuku izpod otoka Triglava v dolino Zgor. Krme. Letos je udeležba na tej tekmi še posebno velika, ker so se razen vsakotnih gostov Avstrijev prijavili tudi Italijani. Nemci in Čehoslovaki. Posebna atrakcija bo tudi nastopile nekatere dobro znane inozemke, pa tudi naše barve bo zastopala vsaj ena naših odličnih smučark z Gorenjske.

Start bo za damsko tekmo ob 11., za moško pa okoli poldneva.

Medtem ko smučarji zaključujejo sezono, jo obenem odpirajo njihovi poletni tovariši na kolesih. Prva kolesarska tekma vsake sezone je že tradicionalna Hermesa krožna dirka po znani podutiški progis startom in ciljem v Zg. Siški. Letošnja udeležba je v vseh kategorijah (novincev, juniorjev in prvorazrednih dirkačev) zelo številna, tako da bodo borbe za vsa mesta do zadnjega napete. Ker ima ta proga še to posebno, da običnostno lahko spremlja dirkače, med katerimi morajo prvorazredni prevoziti krog 8 km osemkrat, skoraj na vsej poti, je za gledalce še posebno vabljiva.

Tekme se bodo začele — ob vsakem vremenu — ob pol 14.

Lekcija iz plavalnega tečaja

Kakšna so glavna pravila in katere so glavne napake pri prsnem plavanju?

Pretekli teden se je približno 400 dijakov srednjih šol v plavalni šoli SK Ilirije naučilo pravilnega plavanja. Ta sportna disciplina je danes tako potrebna vsakomur, da ne bo odveč, če bomo v bližnji bodočnosti objavili nekaj strokovnih člankov o plavanju na splošno, izpod peresa priznanega strokovnjaka in letošnjega trenerja SK Ilirije g. Ferdinanda Grosskeja iz Stettina, ki vse to izborna pozna iz teorije in prakse.

Naj nam kar sam pove, kaj smatra za najbolj važno pri prsnem plavanju:

O pravilnem načinu prsnega plavanja je treba v glavnem vedeti naslednje:

Legi telesa: Prsi obrnjene proti vodi.

Delo rok: V začetku naj bodo roke iztegnjene pred telesom tik pod vodno gladino, dlani pa vzporedne z njo. Najprej je treba iztegniti obe roki istočasno in ju potegniti po seboj v smeri navzdol in nazaj, in sicer nekoliko manj kakor do višine pleč (1. tempo). Nato se roki potegneta skupaj in nekoliko dvigneta, pri čemer se upognejo komolci. Roki se snideta kakih 10 cm pod glavo, komolci se ne

smejo dotakniti telesa (2. tempo). Slednjič je treba roki potisniti naprej, tako da se spet vrnejo do vodne gladine (3. tempo).

Delo nog: Nog najprej sploh počiva, bokli, kolena in podplati morajo biti iztegnjeni (1. tempo). Nato je treba kolena pritegniti k sebi, peti morata ostati skupaj, kolena pa gresta na široko vsak sebi (2. tempo). Naposled naj se kolena široko razčreita in iztegneta, podplate je treba pritegniti in nazadnje močno udariti skupaj z njima, tako da je telo spet v začetnem položaju (3. tempo).

Skupno delo. Pri prsnem plavanju je treba paziti tudi na to, da se roki po 3. tempu nekoliko odpočijeta, kajti delo z nogami pri tem tempu traja dalj kakor istočasno delo rok. Roki naj šele tedaj pričnejo z novim sunkom, ko sta peti spet popolnoma skupaj.

Kje je potreben napor? Z rokami v prvi polovici 1. tempa, z nogami pa, kadar z njima udarimo skupaj; vsi ostali gibi naj se izvajajo brez napora.

Drža glave. Glavo držimo kar se da zmerom visoko. Tako imenovano »pomikanje« ni lepo, čeprav se mu je včasih težko izogniti. Zlasti tekmovalci jo »pom-

kajo« čisto, ker jim gre za to, da leži telo čim bolj plosko na vodi.

Dihanje. Vdihavati je treba pri 1. tempu skozi usta, izdihavati pa pri vseh ostalih tempih skozi usta ali nos ali oboje obenem. Važno je, da se sapa nikoli ne zadržuje.

Najbolj razširjene napake pri prsnem plavanju so naslednje:

Neenakomerno dihanje, ki izvira odtod, ker sapa zadržujemo ali pa vdihavamo zrak ob nepravem času. Napaka dihanje hitro utrjuje in lahko škoduje tudi srcu. Narobe je tudi, če roki začneta prej, preden nista nogi popolnoma skupaj.

Cesto grešijo prsi plavalci tudi s tem, da pri 1. tempu potisnejo roki preveč nazaj, kar sicer poveča hitrost plavanja, ki pa se pozneje (že v naslednjih tempih) spet uniči, ker je vodni upor tedaj odločilnejši od prihranka hitrosti. S tem je zvezana še druga napaka, da namreč gornje lakti pritisnemo ob telo.

Bolj škodljiva za oko kakor za plavanje samo je napaka, da plavalci, kadar udarijo skupaj z nogami, ne iztegnejo popolnoma kolena ali pa »strižejo« z nogami kakor pri bočnem plavanju. Najlažje se te napake odločimo tako, da mislimo takrat, ko iztegnemo nogi, na to, da moramo prste na nogah pritegniti k sebi.

To pa niso edine napake, pač pa glavne, ki jih vlačijo s seboj prsi plavalci.

Pravilnega plavanja je še mogoče naučiti le s strokovnim vodstvom, kar velja še vse bolj kakor za prsno plavanje za crawl in hrbtni crawl, o čemer bom o priliki napisal še nekaj splošnih pravil, ki bodo gotovo zanimala tudi takšne prijatelje plavalnega sporta, ki prihajajo na sportne plavalne prireditve samo še kot gledalci

Ferd. Grosske

Motociklisti v Prago!

MK Ilirija v Ljubljani bo priredila v okviru X. vsehokolskega zleta v zvezi z mednarodno avtomobilsko vožnjo, ki jo je razpisal češkoslovaški avtomobilski klub, velik motociklistični izlet v Prago z odhodom dne 29. junija iz Ljubljane in prihodom dne 2. julija v Prago.

Vse potrebne informacije in prijavnice so na razpolago v tajništvu kluba na Miklošičevi cesti 15 (telefon 20.66).

Razpis ocenjevalne vožnje na progi Ljubljana—Kranj—Kamnik — Kamniška Bistrica—Ljubljana (109 km). Motosekcija ZSK Hermes bo priredila v nedeljo dne 1. maja ocenjevalno vožnjo na prej omenjeni progi s startom ob pol 10. dopoldne pri Narodnem domu v Ljubljani. Podroben razpis bomo še objavili. Prijave je treba poslati do vključno 29. t. m. v pisarno načelnika sekcije g. dr. Alojzija Campe, Aleksandrova cesta 4.

Novi odbor mariborskega zimskosportnega podsaveza. Na svoji zadnji seji se je MZSP konstituiral takole: predsednik kapetan Miloš Gnuš, I. podpredsednik pri marji dr. Stane Lutman, II. podpredsednik dr. Milko Hrašovec (Celje), tajnik Josip Končič, blaginjak Drago Senica, gospodar Friderik Sapec; odborniki: Anton Cerin, kapetan Svetislav Ilić, Anton Kaučič, inž. Anton Krivčenko, Ignacij Pirnat, Janez Poženel, dr. Hugo Velker, Srečko Voglar, J. Zornut, Teh. odbor: H. Lautner načelnik odborniki: Viljem Forstnerič, Janjo Klum (Prevalje), Zdravko Kovač (Celje), Marjan Kožuh, Maks Dolinšek, Karel Faneli in Maks Golob.

SK Svoboda (Ljubljana). Oprema se dvigne danes ob 7.30 do 8. Igra se na Jadrano ob 9. Igralci morajo biti ob 8.30 na Jadrano.

SK Slavija. Članstvo se vabi, da se v čim večjem številu udeležijo pogreba očeta našega tovariša Franca Oreška. Tajnik I. SK Slovan. Juniorska prvenstvena tekma z Ljubljano bo namesto dopoldne polne ob 14. Pozivam vse juniorje, naj bodo ob 13. na igrišču Ljubljane. — Načelnik.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Nedelja, 24.: Zadruga nad zadrugo. Izven.

Znižane cene.

Ponedeljek, 25.: Izpit za življenje. Premiera.

Premierski abonma.

Streicherjeva burka »Zadruga nad zadrugo« bo nudila dobrodošlo razvedrilo vsem tistim, ki iščejo v gledališču zabave in odliha. Komika burke je situacijska, komični so tudi razlika značaji povezani v kratkočasno dejanje, ob katerem se gledalci hočeš nočeš od srca nasmejejo. Igro bodo igrali v nedeljo zvečer po znižanih cenah.

Premiera Škvarčinove komedije v treh dejanjih (4. slikah) bo v ponedeljek za premierski abonma. Izpit za življenje igra z velikim uspehom gledališče ruskih emigrantov v Beogradu. V glavnih vlogah gostujejo svetovno znana umetnika Grečeva in Pavlov. Ti vlogi bosta kreirala pri nas Nabokova, ki je osvojila v zadnjih letih interes občinstva s svojimi, z neizbranim humorjem in čudovito realistično označenimi karakternimi liki: ter Skrbineč, ki ga bomo imeli po daljšem premoru zopet priliko videti v prikupni vlogi kjer mu je dana možnost raznaha v ustvarjanju zanimivega značaja. Nadalje bodo igrali: V. Juvanova, Danilova, Levareva ter Jan, Stupica, Sever in Sanci. Režiser in inscenator: inž. Stupica

OPERA

Začetek ob 20 uri

Nedelja, 24.: Prodana nevesta. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 25.: Zaprt.

Valy Heybalova in Gostiša, dva mlada mnogo obetajlova pevača, bosta nastopila v nedeljo zvečer v »Prodani nevesti«. Partijo Kecal bo pel ravnatelj Betotto. Oba pevca sta njegova učenca ter bosta pola prvič partijo v »Prodani nevesti«. Njuna nenavadna nadarjenost vzbuja najlepše upe za njihovo pevsko karijero.

Enkratno gostovanje Jasipa Rijaveca v Pucinijevi operi »Tosca« bo 30. t. m. Naš znani in v Ljubljani popularni tenorist Rijavec član beograjske opere, ki je skoro vsako sezono naš gost, bo pel tokrat partijo Cavaradossija, v kateri prihajajo njegove pevске vrline do popolnega izraza. Občinstvo bo s tem gostovanjem gotovo ustreženo, ker bo imelo priliko slišati tega odličnega pevca po daljšem premoru.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 24.: ob 15. Pod to goro zeleno. Znižane cene. Ob 20. Dva ducata rdečih nož. Znižane cene.

Kukavica, ku-ku!

Alko se po dolgem času spet enkrat spominjamo našega radia, naj ne misli kdo, da je morda kak jubilej pred vrati, ali da stojimo pred kakšnimi spremembami ali novostmi. Ne eno ne drugo ni vzrok. Samo kupček dopisov, katere prejemamo od naših čitateljev, ki so hkrati naročniki radia je počasi tako nanesel, da ga ni bilo moči več prezreti. Vsebinska teh dopisov, ki vsebuje deloma dobrohotno kritiko programa ljubljanske radijske postaje pa tudi marsikatero ostro opazko na račun njenih upraviteljev, so bili prvotno najbrže namenjeni tisti redni točki v sporedu našega radia, ki nosi naslov »pogovori s poslušalci«. Ali ker v teh »pogovorih« vsaka kritika in vsaka pritožba s strani naročnikov izven v stereotipnih frazah, da moramo pač potrpeti, ker so naše prilike skromne in da bo počasi že boljše, so začeli radijski poslušalci pač drugod raziskati svoje križe in težave.

No, saj človek rad malce potrpi, ako se mu obetajo boljši časi, toda v našem radu nam boljše čase, obetajo zlaž že tri leta, pa se spored v tem času ni prav nič popravil. Ko je pred dvema sezonama štivilo naročnikov naše postaje doseglo 15 tisoč in je nekemu padla v nagrado celo zlata ura, smo zanesljivo računali, da se bo po vsej, ko se je finančni položaj postaja popravljal, izboljšal tudi program. To bi seveda ugodno vplivalo tudi na dotok novih naročnikov in naš radio bi se na ta način tako po številu naročnikov kakor tudi po kakovosti oddaje polagoma dvignil na tisto višino ki nam po kulturi in gospodarski zmogljivosti pritiče, to je nekako na 30.000 naročnikov pri povprečno 10 urah dnevne oddaje.

No, pa smo se počeno urežali. Povečani dohodki postaje niti najmanj niso priskrbeli pri izboljšanju sporeda. Program je ostal skromen in suh in v teh odlikih se zadnjič čas še hvaljevalno izpolnjuje. Ako bi bile oddaje naše postaje tako kratke v monotoniji, s katero si po nekem okostenelem redu slede posamezne točke, kakor so oddaje kratke po urah, bi se še nekako izhajalo. Žal pa je ravno obratno: ljubljanska postaja že nekaj let trdno drži evropski rekord v najmanjšem številu dnevnih oddajnih ur in najmanjši izbi programskih točk. Kdor ne verjame, naj v pešbunkotari radijski reviji primerja Ljubljano s katerokoli drugo postajo v Evropi.

Ako smo po tri poti danes dosegli nekoliko stacionarno stanje, nemo docela neutemeljeno nasloščeno (številu naročnikov se nikakor neče dvigniti vsaj na 20.000), bi morali biti to upraviteljem našega radia dovolj jasen opomin, da v današnjem sistemu nekaj ni v redu.

Program naše radijske postaje, ki je bil že poprej do skrajnih meja skromen, je zadnja leta docela otprnil v neki šabloni. Če listamo samo nekaj mesecev nazaj po sporedu naše postaje, se nam polže, da so n. pr. v glasbenem delu skoraj 80 odstotkov točk izpolnili Radijski orkester in pa plošče. Drugi sotrudički, razni pevski zbori, seksteti, kvarteti itd. se kar izgube v poplavi plošč. Nič nimamo proti ploščam. Nasprotno! Pri naravnost nemogoči modlaciji naše radijske postaje, ki brutalno zatre vse finese originalne glasbe, so plošče še skoraj najboljša, kar v glasbenih oddajah lahko sišimo. Orkester naše postaje prav gotovo ni slab. Mnogo in dobrih stvari ima nastudiranih, toda zvok njegov je nemogoč. Človek s količnik izbrusenim poslušam ga je težko poslušal poprej, ko je igral še v studiu in ga nič kaj laglje ne poslušal sedaj, ko oddaja iz filharmonijske dvorane. Je pač žalostno, da je dirigent orkestra boljši kakor pa dirigent oddajnih aparatov, ki nečejo parirati. Glede vernega, naravnega prenašanja zvokov je naša radijska postaja danes slabša kakor je bila prva leta. Solistični pevski nastopi, zlasti nekateri soprani, so — odkrito priznamo — naravnost muka za uho in je človeka sram ob misli, da nas morda posluša v inozemstvu. Skrajni čas je že, da se glede izboljšanja modlacije v naši postaji nekaj ukrene, ker brez tega pač ne bomo prišli do užitnega glasbenega programa, pa naj se še tako eksperimentira z nastopajočimi posamezniki ali skupinami.

Ako so tako zveni pestri, zabavni in pisani večeri v našem radu zmerom dosti bolj pusti kakor obetajo v napovedi, je temu pač kriv omejeni slovenski humor, ki bolj vleče na jok kakor na smeh. Ali, da si moras stare, slabo izbrane šale ob vsakem takem večeru pustiti pripovedovati od enih in istih ljudi, zmerom v enakem tonu in vselej z enako nerodno konstruiranimi komentarji, to je za trajno nezmožno.

Odlične komike smo že imeli priliko poslušati po drugih radijskih postajah in posameznik so tudi delj časa zaporedoma nastopali, ali zmerom s pavzami, ki so trajale vsaj po nekaj mesecev na sezono.

Poleg glasbenega in pestrega dela, ki v sporedu naše radijske postaje najbolj šepata in katera naročniki radia tudi najpogostje in najbolj pikro kritizirajo, je seveda še cela vrsta drugih točk, ki dajejo programu slabo barvo in okus; na te pa se še povrnemo prihodnjič.

RADIO

Nedelja 24. aprila

Ljubljana 8.: Čimermanov kvartet. — 9.: Napovedi, poročila. — 9.15.: Prenos cerkve ne glasbe iz franc. cerkve. — 9.45.: Verski govor (dr. Roman Tominec). — 10.: Koncert lahke solistične glasbe. — 11.: Otroška ura: Striček Matiček. — 11.30.: Koncert. Sodelujejo: gđc. Alda Noličeva, g. A. Kolacio in Radijski orkester. — 13.: Napovedi. — 13.20.: Domača godba (zbor harmonik in plošče). — 17.: Kmet ura: Ureditv domačega vrta (g. Fr. Kafol). — 17.30.: Bojan Adamci in njegov orkester, vmes vesele zgodbe. — 19.: Napovedi, poročila. — 19.30.: Nac. ura: Kulturne in gospodarske zveze Italijanov in Jugoslovancev v preteklosti in zdaj. — 19.50.: Slovenska ura: Koroške narodne na ploščah in dr. J. Šašljivo predavanje Pojdi te malo čez Ljubelj. — 20.30.: Velikonočne pesmi poje Radijski komorni zbor ob spremljevanju Radijskega orkestra, dirigira dr. Fr. Kimovec. — 21.15.: Veeel koncert Radijskega orkestra. — 22.: Napovedi, poročila. — 22.15.: Miljan Stante igra na harmoniki.

Ponedeljek 25. aprila

Ljubljana 12.: Koncert na vrtniški terasi (plošče). — 12.45.: Poročila. — 13.: Napovedi. — 13.20.: Aramel »Štirje fantje«. — 14.: Napovedi. — 18.: Zdravstvena ura: Prva pomoč pri naglih obojenjih (dr. Anton Breclj). — 18.20.: Nekaj slovenskih pesmic (plošče). — 19.40.: Slovenski in kulturni dogodek okrog 1848 — II. del (dr. Ivan Grafenauer). — 19.: Napovedi, poročila. — 19.30.: Nac. ura: Banat v borbi za obstanek. — 19.50.: Zanimivosti. — 20.: Koncert Radijskega orkestra pod geslom »Od vzhoda do zahoda«. — 20.45.: Fjodor Šaljapin poje odlomke iz opere »Boris Godunov« (plošče). — 21.: Simfonijski koncert skladatelja Mauricea Ravela. — 22.: Napovedi, poročila. — 22.15.: Prenos lahke glasbe iz restavracije Emone.

Beograd 17.05.: Pevski koncert. 17.35.: Narodni napeli. — 18.: Plošče in skladbe za celo. — 20.: Večer narodne glasbe. — 21.: Zborovsko petje. — 22.15.: Pisana muzika. — Zagreb 17.15.: Narodne pesmi. — 17.30.: Violinski koncert. — 18.: Slingerji in šanson. — 20.: Zborovsko petje in zvočna igra. — 21.15.: Violinske skladbe. — 21.45.: Plošče in pisana muzika. — Praga 19.15.: Lahka glasba. — 20.40.: Zvočna igra. — 20.40.: Orkestralni koncert. — 21.05.: Ura slovske glasbe. — 22.35.: Lahka glasba s plošč. — Varšava 20.: Iz zgodovine plesa. — 21.: Prenos Pucinijeve opere »Tosca« iz gledališča Scala v Milano. — Sofija 16.30.: Pester koncertni spored orkestra in solistov. — 19.45.: Simfonični koncert. — 21.30.: Lahka in pisana muzika. Dunaj 10.30.: Ljudski koncert. 12.: Koncert simfoničnega orkestra. — 15.30.: Koncertna ura. — 16.: Mali orkester. — 18.: Iz zvočnih filmov. — 19.10.: Čitanka. — 20.: Orkestralni koncert. — 21.: Strahovi in čarovniki v muziki. — 22.20.: Koncert malega orkestra. — Berlin 19.10.: Drobna glasba s plošč. — 20.: Wagnerjeva opera »Tannhäuser«. — 23.30.: Lahka in pisana muzika. — München 19.10.: Majhen rmanček. — 21.: Literarni program. — 21.20.: Čajkovskijski klavirski koncert v b-molu. — 22.30.: Nočni koncert iz Kölna. — Stuttgart 19.15.: Vedra muzika za delopust. — 21.15.: Koncert solistov. — 22.30.: Kakor München. — 24.: Nočni koncert.

Torek 26. aprila

Ljubljana 12.: Razne pevke svetovnega slovesa (plošče). — 12.45.: Poročila. — 13.: Napovedi. — 13.20.: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 14.: Napovedi. — 18.: Uvertura (plošče). — 18.40.: Slovensko narodno občestvo (dr. St. Gogala). — 19.: Napovedi, poročila. — 19.30.: Nac. ura: Italijanska in srbsko bizantijska cerkevna ikonografija. — 19.50.: Zabavni zvočni tehnik. — 20.: Koncert Radijskega orkestra. — 21.: Protog iz opere »Boris Godunov« (plošče). — 21.10.: Rondo — IV. ura, predlaga g. Srečko Kopora, na klavirju tvaža gđc. Herta Seifertova. — 22.: Napovedi, poročila. — 22.15.: Vesela glasba: Radijski orkester, vmes poje g. Mirko Premelič.

Beograd 16.45.: Narodni napeli. — 17.20.: Orkestralni in klavirski koncert. — 18.50.: Plošče. — 20.: Dramski večer. — Zagreb 17.15.: Orkestralni koncert. — 20.: Prenos opere iz Nar. gledališča. — Praga 20.40.: Ciganska godba in ciganske pesmi. — 21.15.: Zborovsko petje. — 22.15.: Lahka godba in ples. — Varšava 19.30.: Lesselev kvartet fivrt. — 20.: Leharijeva godba. — 21.: Simfonični koncert. — 22.: Godba za ples. — Sofija 17.30.: Koncert vojaške godbe. — 18.30.: pester glasbeni spored. — 20.: Petje. — 20.45.: Ruske romance. — 21.15.: Lahka in pisana muzika. — Dunaj 10.30.: Plošče. — 12.: Koncert orkestra. — 1

Jackson Gregory:

Juana Castanares

Roman

Ko se je stemnilo, je Blondino zaklical, naj pri-
žgo sveče, in starka ga je glasno in obširno pre-
klela, češ da jih je pozabil prinesiti. Ker ni bilo
druge pomoči, so zakurili na velikem, odprtem
ognjišču. Nad kaminskim napuščem je slonel dro-
temi, ki je postajala čedalje gostejša, je prostor
nalikoval peku, v katerem so se pošastne sence
nalik dušam pogubljenih brez miru gibale sem in
tja.

Guera je jedla samo, ker jo je starka opehala in
oščipala, ko se je hotela upreti. Popila je pol sko-
delice močne črne kave in se spet zgrušila v svoj
kot; a starkine psovke, belinove hotljive oči in
Blondinov surov smeh ji niti tu niso dali miru.

»Stopi po drva!« je Blondino ukazal Zambu, ko
je bilo videti, da ogenj pojema.

Zambo je odšel iz koče, in Blondino je stopil k
ognjišču. Nad kaminskim napuščem je slonel dro-
bec zrcala. Segel je ponj, se sklonil nad ognjiščem
in jel z neprikritim občudovanjem ogledovati sa-
mega sebe. Vzel je klobuk z glave in si v majhnih
žepnih glavnikom potegnil po kodrastih plavh
lasih nad svetlimi, gostimi obrvi. Oči so se mu za-
bliskale; vzravnaval se je in izbočil prsi. Nato se je

76

jedl zrcala, da ni svet. Le kakor da bi se obo-
tavljal, je spet položil zrcalo na prejšnje mesto.

Zambo se je vrnil s skopim naročjem dračja.
Blondino se je obrnil k starki, rekoč:

»Osmukaj gospodičnici, kar ima pri sebi. Ban-
kovci, če jih kaj najdeš, so tvoji, mati. Morda ima
tudi kakšno pisano; Kid French je vsaj tako dejal.
Če ga ima, bi ga hotel o priliki prebrati. Se še
spominjaš tiste male opice, Perriga? Ni ga več
med živimi. Imel je navado, da je časih kaj čačkal.«

Guera je mislila, da je čuvstvo strahu že za njo.
Ne zdajci — mar naj izgubi tudi še priznanje
Pedra Perriga? Z iztegnjenimi rokami je krenila
starka proti nji, da bi se lotila čednega opravlila.
Blondino je slonel pri ognjišču in se smejal; beli
zamorec je čepel zraven njega in v širokem režaju
zadovoljno kazal zobe. Guera je skočila pokoncu
in potegnila svoj zaklad iz nedrji: zložen list pa-
pirja in nekaj bankovcev, zaviti v žepno rutico.
S hlasi gibom je vrgla vse to starki v grozeče
roke.

Blondino je vzel pisanje in si ga ogledal pri
svetlobi ognja. Obraz mu je zaripnil od jeze.

»Zdaj torej veste, kdo ste?« se je posmehljivo
zarežal.

Pokimala je, videč, da bi ji drugače s silo izvil
odgovor. Razbojnik se je zagrohotal.

»Vse to je zdaj brez pomena! Da sem poslal po
duhovnika, vam je znano? Ali veste, čemu?«

»K motitvi me ne morete prisiliti! Rajši umrem!
O, z veseljem umrem in še Boga bom hvalila —«

»Mislite?« se je porogal.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od
Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite

Din 3.- v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila,
ozroma jih je vpsolati v pismo obnemem z naročilom, ali pa po
poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana števil. 11.842, sicer
se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska
pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičočna se malih
oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak
»Jutra«, Ljubljana.

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
ši znesek 17 Din.

Danes vsi
na veselo zabavo v go-
stinstvo k »Panju« Vegova
ul. 10.

Tudi se izborni dojen-
ski cvetki in filia sta
jerska vina.
Ob vsakem času razna
kopla in maza jedila,
danes in vsak večer igla-
nje klavirja, petje, bi-
ljard, balnišče itd.
Zato val in vse k
»Panju«.

10310-18

Pri Kramarju
na Dolenski cesti je danes
peka: za vas. Koncert, vina,
kulinjske dobrote. 10346-18

Danes vsi v Stožice
na »Krajinu«. Vabljo go-
stinstvo. »Urbanec«.

10332-18

Vsi k Lasanu
gredo najraje, ker je
tam gotovo ples, izbra-
na vina in jedate dovolj
Lasan Ivan. 10502-18

10502-18

Tudi pri Plankarju
na Dolenski cesti 35 hoste
postrežene z izvrstnim pi-
skom, in kulinjsko ter dobro
kavijo. Vedno na razpolo-
go lepi balni prostori. Pri-
ditte in se prepričate — še
preporočila gostilničar Josip
Omahen. 10475-18

10475-18

V »JUTRU«!
INSERIRAJ

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

10475-18

Služba dobi

Beseda 1 Din, davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
ši znesek 17 Din.

Mizarski delovodja
popolnoma samostojni,
dobro službo. Z namenom
iskanja delovne prednosti.
Ponudbe z navedbo plače,
dosedanje službe poslati na
oglj. odd. Jutra pod šifro
»Stalno delo«.

10064-1

Strokovno izvešča-
nega sifonierja
z močnim izpitom, izjem
kot poslovodno za ta delo.
Pisane ponudbe se posla-
jujete na oglj. odd. Jutra
pod šifro »Stalno delo«.

10039-1

Frizerka
dobra moč, spretna, odu-
ševljiva, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

10039-1

Frizerko

Beseda 1 Din, davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
ši znesek 17 Din.

Pisarniškega vodjo
popolnoma samostojni,
dobro službo. Z namenom
iskanja delovne prednosti.
Ponudbe z navedbo plače,
dosedanje službe poslati na
oglj. odd. Jutra pod šifro
»Stalno delo«.

10064-1

Strokovno izvešča-
nega sifonierja
z močnim izpitom, izjem
kot poslovodno za ta delo.
Pisane ponudbe se posla-
jujete na oglj. odd. Jutra
pod šifro »Stalno delo«.

10039-1

Frizerka
dobra moč, spretna, odu-
ševljiva, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

10039-1

Prodajalka

Beseda 1 Din, davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
ši znesek 17 Din.

Pisarniškega vodjo
popolnoma samostojni,
dobro službo. Z namenom
iskanja delovne prednosti.
Ponudbe z navedbo plače,
dosedanje službe poslati na
oglj. odd. Jutra pod šifro
»Stalno delo«.

10064-1

Strokovno izvešča-
nega sifonierja
z močnim izpitom, izjem
kot poslovodno za ta delo.
Pisane ponudbe se posla-
jujete na oglj. odd. Jutra
pod šifro »Stalno delo«.

10039-1

Frizerka
dobra moč, spretna, odu-
ševljiva, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.
na oglj. odd. Jutra pod
»Stalno delo«.

10039-1

Natakarica
mišljiva, simpatična, in-
teligenčna, dobi stalno namer-
no. Plača 700 Din. Službo
postopno do 1. maja t. l.

Zozo
4 naslavljen, zelo ugodno prodaja Maigaj Gra dize 11 L.
10333-6

Zaradi ogustitve
obrti
prodajam stavbni les in orodje in dodatki v na jem supu za les in orodje za orodje dve jani zidani za apno, ki se gadi s studenca, jer nej Hebls. Hradeckoga cesta 34.
10331-6

Zaradi selitve
prodajam 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Mreže
za postelje, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Kmečko mizo
in stol, prodajam. Polje, 5. Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10285-6

Inventar
za specijalno trgovino, prodajam. Brank Tacec 93.
10427-6

Kuhinjsko oporabo
lep, kredenc, trdnost, po- steljo, omare, predelji po- stelje, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10512-6

Kupim
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Parni kotel
kupim rabljen 8 do 10 cv, 2. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Srebrni ribji pribor
za 12 oseb kupim. Po- steljo, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10192-7

Kupujemo
stare avtomobile
ludi samo kosa in pe- rena. Ponudbe na ogla- se. Jutra pod »Zdrav- lo«.
10221-7

Dvojni vrata
dobro ohranjena, za go- stilino z dvema zapora- ma dolga do 2,50 m in ena dolga večna vrata. Kupim. Ponudbe na ogla- se. Jutra pod »Zdrav- lo«.
10221-7

Dva rezervara
po 300 l, za biseri vodovod. Kupim. Ponudbe na ogla- se. Jutra pod »Zdrav- lo«.
10221-7

Elektro-motor
220 voltov, 1/10 HP z viso- kim številom obratov. Ku- pim. Ponudbe na ogla- se. Jutra pod »Zdrav- lo«.
10221-7

Knjige
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Brehm's Tierleben
najnovejša izdaja, 13 knjig popolnoma nova. Prodajam. Ponudbe na ogla- se. Jutra pod »Zdrav- lo«.
10221-7

Dragocenoš
Vskupne zlati
kupim po najvišjih cenah.
10221-7

CERNE — juvelir
Ljubljana, Vojkova ul.
10221-7

Oblatila
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Frak
zelo dobro ohranjen. Nisi v vseh posloj. Jutra.
10221-7

Glavobila
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Kromatično
harmoniko
96 basov, določeno, ni- jeno prodajam. Polje, 5. Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10221-7

Kromatično
harmoniko
troglasno 80 — 120 ba- sov, kupim. Ponudbe na ogla- se. Jutra pod »Zdrav- lo«.
10221-7

Pridali
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Cvetlični
doma nudi največje J. Menart Domžale.
204-33

Kolesa
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Prodajam
dobro ohranjen motor 250 ccm, znamke Puch v do- brom stanju. Na ogled pri Ivanu Peplu, mehaniku, Zalec.
10492-10

Avto DKW
ali katere druge znamke — majhne porabe, kupim na ogla- se. Jutra pod »Zdrav- lo«.
10221-7

Fiat 514
trikredna limuzina z malo porabo bencina, v najbo- ljšem stanju, zelo ugodno na- prodaj. Informacije garaža hotela Union.
10484-10

Prodajam
dobro ohranjen motor 250 ccm, znamke Puch v do- brom stanju. Na ogled pri Ivanu Peplu, mehaniku, Zalec.
10492-10

»Balila« Fiat
šveden taksi prodajam. Na ogled garaža. Skafar, Ru- gla cesta.
10232-10

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Kolesa
najboljše znamke, nova in rabljena, zares poceni do- ste samo pri »Prometu na- sproti kriznasti cerkve«.
10444-11

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

Les
Beneda 1 Dn davek 3 Dn za šifro ali dajanje naslova 5 Dn Najmanj, 1. etno, 1. posteljo, 1. nočno omarico, 1. mizico, 2. stola, lakirano (Schleifli) Cotar, Miklo-Edvica 34 III.
10428-6

NAGRADNI NATEČAJ

Ime naše tvrdke, ki se sedaj glasi „Manufaktura, komanditna družba“, je vzrok raznim neljubim pomotam nam na škodo.

Odlotili smo se radi tega, tvrditi dati NOVO, LAHKO ZAPOMLJIVO IME. Pri izbiri tega, pa si želimo sodelovanja širokih krogov občinstva, ter smo razpisali za 3 NAJBOLJŠA IMENA sledeče nagrade:

1. 3.20 m prvovrstnega češkega štofa s podlogo, za kompletno moško obleko.

2. 2.75 m modernega volnenega blaga za damsko obleko.

3. 1 kom. 23 m finega šifona (šir. 80 cm).

Kakšno mora biti ime?

Predvsem kratko! Povedati mora po mogočnosti kak smisel v zvezi z našo stroko ali pa z ozirom na izredno nizke cene našega dobrega, kvalitetnega blaga. Izključena seveda tudi niso druga dobra imena.

Vabimo torej vsakega, ki ima kako dobro idejo, da nam isto ustmeno ali pismeno sporoči najkasneje do 29. t. m. Imena nagrajencev bomo potem objavili v eni izmed naslednjih števil »Jutra«.

MANUFAKTURA

KOMANDITNA DRUŽBA

LJUBLJANA — MESTNI TRG 17.

Čevljarji!
»Singere« šivalni stroj (Fisch Maschine) skoro nov, poceni prodajam. Gostilna Mar- tin, Zg. Siska, Ljubljana.
1034-29

Rečunska stroja
znamke »Continental« in »Brunsvig« popravila in ohranila poceni prodajam. Petar Franjo, ul. Informacije 1. Br- celj, Slomškova 19.
10297-29

Več šivalnih strojev
skoraj popolnoma novih. Singer in drugih, ki tudi šepajo, no zares nizkih ce- nah prodajam. Pri »Prometu« nasproti kriznasti cerkvi.
10445-29

Šivalni stroj
Grizner, čisto nov 950 din, lakov pogreznih 1350 din. Gostilna Mar- tin, Zg. Siska, Ljubljana.
10477-29

VODIČ ZANESLJIV CHRONOMETRE ELECTION

Dve hiši
prodaja. Ena priključna
za vsako obrt s donosom
1500 din mesečno od
tramvaja. Cena 155 tisoč
druge 21 tisoč. Naslov v
poslov. Jutra. 10308-20

Prodaja:

1. Hišo, enonadstropno,
4-stanovanjsko, prosto
stoječo, enako poslojpe
s okroglimi pritrilicami
in pritrilicami gospodarsko
poslojpe s arondiranim
zemljiščem v centru me-
sta, neposredni bližini
kolodvorov v Ljubljani
na vseh straneh zgrajeno
solidno, provozno, donosno.
2. Hišo, pritrilicno, in ena
ko gospodarsko poslojpe
starejšega tipa, in zem-
ljišče prvotne lege, —
arondirano v skupno po-
sest, v Ljubljani VII.
3. Stavbne, nezazidane
v Poljanskem okraju, iz-
vredn. oca 850 m2 ob ce-
sti zdravga terena.
proda, takoj Pokojniški
zavod za nameščence v
Ljubljani, Gajeva ul. 5
II nadst., sos. 221.
10398-20

Sončno stavbne
pri novem mestu na Ko-
deljevu, tik ulice, pro-
daja. Električni vodovod
zraven. Polzeve se štepa-
nja vas 88, Kodeljevo.
10290-20

Nova hiša
stanovanjska napredna, Be-
ligrad, Naslov: Ljubljana
16, Gura. 10466-20

V Celju
napredna nova krasna tri-
stanovanjska komfortna vila,
10 let davka prosta pod ugo-
dnimi pogoji in nizko ceno.
Informacije Celjska vinarna,
Celje, Kerkova c. 10.
10489-20

11 stanovanjska hiša
nova, solidno zidana v
sredini Ljubljane, cena:
1.000.000 din.
Nova, 6 stanovanjska
moderna vila s vsem
komfortom, cena: 700.000
din.
Novejša, trgovska hiša, na
prometni cesti v Ljub-
ljani.
Starejša, trgovska hiša z
vseh stanovanj, v se-
dini Ljubljane, cena:
1.200.000 din, letni do-
nos 110.000 din.
Parcela za Bežigradom
na 125.000 m2, ugodno
napredna.
Al. Planinšek, Ljubljana
na Beethova ul. 14.
Telefon 35-10.
Cena 800 m2 sončna, Ce-
lja. 10483-20

Stavbne parcele
tik kolodvorov Petrovce
po 18 din m2 napredna,
Poljanjska daja Rustja v
Celju. 10481-20

Stanovanje
na Blewsovi cesti oddam
22 I. maj, 3 sobe, predso-
ba, kuhinja, kopalnica, po-
sebska soba s pritrilicami,
Naslov v vseh posloval-
nih Jutra. 10404-21

Dvosobno
stanovanje
s posebsko sobo in kuh-
njo oddam takoj ali 1.
junijem solidni stran-
ki v Podmurski ulici
14 za din 500. 10243-21

2-sobno stanovanje
s pritrilicami, podstrep-
no, takoj oddam. Men-
dingerjeva 39a, Kozleja.
10265-21

Enosob. stanovanje
oddam takoj, trisobno
junija, oboje z vsemi
pritrilicami v Marmon-
tovi ulici št. 18. 10260-21

Enosob. stanovanje
v centru oddam. Naslov
v vseh posloval-
nih Jutra. 10329-21

Stanovanje
2 sob. kuhinjo in pritr-
ilicni oddam v najem s
1. julijem 1933 v Linhar-
tovi ulici 18. Stanovanje
se lahko ogleda vsak
dan od 15. ure naprej.
10315-21

Soba s kuhinjo
ali brez, prazno ali tudi
opremljeno na Mirju
oddam. Informacije Go-
spod. 6.III. 10505-21

Lepo dvosobno
stanovanje
z vsemi pritrilicami, se-
oda boljši stranki na
Kodeljevu, Cankarjeva
ulica 9. Ogled od 10. do
11. ure. 10318-21

2-sobno stanovanje
s kuhinjo, vpejano ape-
cerijsko trgovino, skis-
dišče ter zasajen vrt, ta-
koj oddam radi rodbin-
skih razmer. 10311-21

Oddam:
2 sobno 560 din, Isobno
220 din. Trjčka, nasproti
Ksatrie Petek, ne ob ce-
sti. 10336-21

Enosob. stanovanje
oddam za maj. Rožna doli-
na XV-6. 10341-21

2-sob. stanovanja
komfortna s kabineto in
novi, še nedograjeni hi-
ši oddam za junij na
otvrti Mirji. Malajeva
ulica Polzeve se ob de-
snah. 10415-21

3-sobno stanovanje
novo, komfortno, oddam
s 15 majem na periferi-
ji mesta. Naslov: Zg. Si-
ška 39, poleg Gasliškega
doma. 10309-21

1-sobno stanovanje
malo kuhinjo, pritrilicno
oddam eni ali dvema
osebam brez otrok. Ce-
lovska 84. 10501-21

2-sobno stanovanje
komfortno s pritrilicami
in oddam s 1. majem
Tavčar, Hirska ul. 12.
10496-21

Dvosob. stanovanje
solidno, v centru oddam
takoj. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra. 10462-21

3-sob. stanovanje
parkirano, sončno z vse-
mi pritrilicami oddam s 1.
majem Kodeljevo, Zadra-
žna ul. 16. 10471-21

2 stanovanji
štršobno in dvosobno s ko-
palnico oddam. Ponudbe na
ogled. Jutra pod »Mo-
derne«. 10524-21

Stanovanje
dvob. sob. kabineta in
pritrilicni, ne v novi hi-
ši s 1. majem za takoj ali 1.
junij. Ponudbe pod »U-
redni«. Jutra, na ogled.
Jutra. 10469-21a

Stanovanje
enosobno s kabineto ali
malo dvosobno, s 1. majem
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Ena oseba«. 9894-21a

Majhno
stanovanje
s kopalnico lahko tudi brez
kuhinje, s 1. majem za takoj.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Ena oseba«. 10189-21a

2-sobno stanovanje
s 1. majem stranka — brez
otok, bližini Sv. Krištofa.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »1. junij«. 10487-21a

Dvosob. stanovanje
mirno, sončno v bližini
glavnega kolodvorja, s 1.
majem, oddam. Ponudbe
pod »Vsi s 1. junijem«. na ogled.
Jutra. 10684-21a

Mirna stranka
dobro plačnik, s 1. majem
v bližini centra, s 4 sobno
stanovanje. Ponudbe na
ogled. Jutra pod »Mirna stranka«.
10109-21a

Dvosob. stanovanje
s pritrilicami, suho in
solidno, v mestu ali ne-
daleč od centra, ob 1.
maj, ali junij, s 1. majem
za navedbo najemnine na
ogled. Jutra pod »Stalen najemnik«.
10459-21a

Manzardno
stanovanje
lepo ali dvosobno, čisto,
v območju mesta, s 1.
majem, oddam. Ponudbe
na ogled. Jutra pod »Brez otrok«.
10201-21a

Soba s kuhinjo
ali brez, prazno ali tudi
opremljeno na Mirju
oddam. Informacije Go-
spod. 6.III. 10505-21

Trosobno
stanovanje
s pritrilicami, bližni cen-
tra, s 1. majem za takoj. Po-
nudbe na ogled. Jutra
pod »Stalen in to-
šen plačnik«. 10174-21a

Stanovanje
treh do štiri sob s
vsemi pritrilicami, ne-
daleč od centra mesta
s 1. majem, oddam. Ponudbe
na ogled. Jutra pod »Brez otrok«.
10337-21a

Trisobno
stanovanje
lepo, solidno, s kopal-
nico, s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

2-sobno stanovanje
čisto, s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

2-sobno stanovanje
čisto, s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

2-sobno stanovanje
kabineta, kopalnice, plin, ku-
hinja, pritrilicni, v centru
mesta, s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

1-sob. stanovanje
sončno s 1. majem, oddam.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Brez otrok«. 10337-21a

Soba
solidno opremljeno, s po-
sebskim vzhodom oddam
gospodini ali starejši
mu gospodu. Poljak. Go-
spodstva 10.II. 10263-23

Soba
solidno, novo opremlje-
no, s posebskim vzhodom
ter souporabo kopalnice
oddam 15. maja boljšo
ru stalen najem. Gos-
podstva 10.II. sred-
nja vrata. 10263-23

Opremljeno sobo
oddam 1 ali 2 solidni-
ma gospodoma poleg
Zvezde. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10267-23

Parketirano sobo
strogo separirano, vhod
iz stopnic oddam. Isto-
tam se proda velika
ogledalo. Rožna ulica 37.
I. nadstropje. 10319-23

Prazno sobo
v centru, I. nadstrop-
je, elektrika, s posebskim
vzhodom, oddam takoj
ali kasneje, naslov v od-
delku »Jutra«. 10313-23

Opremljeno sobo
v centru sončno, oddam
solidnemu gospodu. Na-
slov v oglašnem oddelku
»Jutra«. 10323-23

Soba
lepo opremljeno, s posebs-
nim vzhodom oddam. Smar-
tinska cesta 10. 10369-23

Lepo sobo
sončno in mirno oddam eni
ali dvema osebam s prav
dobro domačo hrano. Stari
trg 28.III. levo. 10350-23

Soba
s posebskim vzhodom in klavir-
jem s popolno oskrbo oddam
poletni sezoni. Ogledati pri
Kozman, Dvorni trg
»II. 10355-23

Prazno sobo
(lokal) pripravno za lahko
okoli, event. pisarno oddam
točni stranki. Naslov v vseh
poslovalnicah »Jutra«. 10351-23

Opremljeno sobo
lepo, oddam boljši osebi s
1. majem. Naslov v vseh
poslovalnicah »Jutra«. 10344-23

Opremljeno sobo
oddam dvema ev. 3 ose-
bam. Soba je zračna in
svetla s posebskim vho-
dom. Krakovski nastip 10.
12076-23

Lepo sobo
z vso oskrbo souporabo
kopalnice oddam. Vrt.
Prvotna hrana. Nasl.
v posl. Jutra. 10286-23

Gospoda
kot sestanovalec sprejem-
ni s 1. majem, oddam. V.
Vodmat, Vodmatka ul. 19.
10436-23

Soba
prazno ali opremljeno s po-
sebskim vzhodom in uporabo
kuhinje oddam za maj.
Kamniška ulica 22. 10426-23

Kabinet
poceni oddam. Beligrad —
Staničeva 20, pritrilicni, des-
no. 10422-23

Prazno sobo
lepo, s souporabo kopal-
nice, s posebskim vzhodom
v centru mesta poceni oddam.
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra. 10430-23

Za 1. maj
ali takoj oddam sončno
soba. Gosposvetska Na-
slov v posl. Jutra. 10299-23

V centru
oddam prazno ali opreml-
jeno sobo, čisto sončno
zračno s posebskim vho-
dom po zmerni ceni v
Cilji Metodovi ul. 19.I.
desno (sv. Jožef). 10409-23

2 opremljeni
sončni sobi
ana v pritrilicni, druga v
I. nadst. s souporabo
kopalnice oddam. Sv.
Petra nastip 43. 10288-23

Lepo sobo
prazno, čisto, sončno z
uporabo kopalnice oddam
v Pletinčevi ulici
12. visokopritrilicni, des-
no. 10498-23

Opremljeno sobo
v vili, oddaljeni 4 min-
ute od tramvaja, telefon
v stanovanju, oddam za
250 din Kocenova ulica
8, ob Cesti v Rožni dolini.
10482-23

Lepo sobo
opremljeno s posebskim
vzhodom, uporabo kopal-
nice v centru oddam go-
spodu. Naslov v vseh po-
slov. Jutra. 10480-23

Opremljeno sobo
s hrano in vso oskrbo
oddam gospodu ali go-
spodini s 1. majem.
Sokolova 3, Prule. 10481-23

Elegantno sobo
prazno, strogo poseben
vhod oddam dam; s ma-
jem. Breg 2-II. 10504-23

Kabinet
v centru oddam. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
10461-23

Čisto sobo
opremljeno oddam pri kolod-
voru boljši osebi. Poseben
vhod. Kopalnica. Naslov
v vseh poslov. Jutra. 10473-23

Opremljeno sobo
s posebskim vzhodom oddam.
Naslov: Poljanska
cesta 20-I, levo. 10504-23

Opremljena soba
s posebskim vzhodom, opreml-
jena za dve osebi, takoj oddam.
Flanjska ul. 31-I.
10472-23

Mesečno sobo
s posebskim vzhodom, opreml-
jena za dve osebi, takoj oddam.
solidni stranki. Reslje-
va cesta 30. 10468-23

5-6-sob. stanovanje
z vrtom ali teraso v
širšem centru, s 1. majem.
Ponudbe na ogled. Jutra pod
»lepa terasa«. 10510-23

Opremljeno sobo
lepo, veliko oddam na ba-
nevino. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 10510-23

Soba
lepo opremljeno s uporabo
kopalnice oddam s 1. ma-
jem. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 10513-23

Opremljeno sobo
v vili blizu Tabora oddam
gospodu. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 10517-23

Veliko zračno sobo
z 2 posteljama oddam s
hrano s 15 majem. Isto-
tam srestjem sestano-
valca s 1. majem. Bled-
welsova 1-II. levo. 10464-23

Lepo sobo
opremljeno oddam s ma-
jem. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 10482-23

Sobico
oddam preprosti gospod.
po zmerni ceni takoj ali
po poznej. Masarykova
58, pritrilicni. 10479-23

Sobe iste
Besaeda 1 Din. davek 3
Din za sifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
ši znesek 17 Din.

Lepo prazno sobo
ali gazonerje v centru —
s 1. majem. Ponudbe na ogled.
Jutra pod »Prazno«. 10208-23a

Soba
prazno, čisto, s posebskim
vzhodom, centru s 1. majem.
Solidna gospodinja. Ponudbe
na ogled. Jutra pod »Cisto«. 10366-23a

Upokojenee
iže veliko prazno sobo s
hrano in vso oskrbo pri
mahni družini, tudi pri
kolodvoru, oddam dobro
siturani brez otrok. Ponud-
be na ogled. »Jutra« pod
Sifro »Vdovec«. 10356-23a

Soba
iže gospod. Ponudbe z na-
vedbo cene na ogled. »Jutra«
pod »Uradnik«. 10378-23a

Opremljeno sobo
s sredini mesta iže soliden
gospod. Ponudbe z navedbo
cene poslati na ogled. Jutra
pod »Soliden«. 10405-23a

Garsonjero
v bližini »Evropce« iže so-
liden gospod. Ponudbe pod
»Garsonjera« na ogled. Jutra.
10418-23a

Opremljeno sobo
iže gospodinja s 1. majem
v centru mesta. Ponudbe na
ogled. Jutra pod »Stil-
na 22a«. 10520-23a

Dražbe
Besaeda 1 Din. davek 3
Din za sifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
ši znesek 17 Din.

Dražba lesa
Začasná drž uprava raz-
laženih gozdov v Ljub-
ljani Cesta 29. oktobra
24. prodaja na javni draž-
bi pri starištem načelniku
za gozdno in lesno uprav-
lo. Dražba sifro in v
1938 iz svojih gozdov re-
vir Rogla na Pohorju
4.200 pin iglastega le-
sa na panju Pogoj po
pudbe vzorci in poljski
le. doba sifro in v
upravi, pri sumski upra-
vi razlaženih gozdov v
Cilji ter revirnem vod-
stvu razlaženih gozdov
Sv. Lovrenca na Pohorju
9702-32

Ugoden nakup
V nedeljo dne 1. maja
1938 bo prostovoljna dra-
žba Dolničarjevih trav-
nikov v Rakovi jeli:
Kobiljske do 9. ure pri
Kozarici na Opekarski ce-
sti. Dražba sifro in v
sredov v bližini aerodro-
ma se nadaljuje isti dan
zbirališče do pol 15. ure
pri »Pitkiču« v Hrastju.
V nedeljo 6. maja 1938
bo dražba dveh gozdov
v Gosinju: takrat se bo-
rodo prodali v posek bo-
rovci na večjem kom-
pleksu istotam Zbirališ-
če do 9. ure pri želez-
niškem mostu v Gosinju
cl. 10194-32

Zivali
Besaeda 1 Din. davek 3
Din za sifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
ši znesek 17 Din.

Airdaletterije
mlade pejske, stari do
tri let, čuvaj, pristane
plimutke s petelinom
lepo konjsko opravo in
gleščo komatno prodaja
graščina Mokronog.
10186-27

Ptičar
nemški, kratkodlaki, s me-
sečnim starostom, ta-
koj prodam. Rožna ul. 27.
10424-27

Angeleskega Seterja
po dražbi, starejša žna
na Viktor Vrenjak Rož-
na dolina VII-22. 10753-27

— fotelje — in vse drugo priznane solidne
delo dolavi
SEVER — Marijin trg 2.

Levski pes
nemški šmocer, star 1 leto,
s rodovnikom, nekoliko dre-
sira s zelo dobrim nosom,
poceni napredaj. Ivo Vrečar
Ponikva ob juž. žel.

HERSAN

vam pomore, da zopet zadobite ZDRAVJE s pomočjo zdravilnih zelišč!

Ne bodite sameinu sebi sovražni! (Obolenja pri MENI in BOLEČINE MESEČNE MENE (menstruacije) ublaži HERSAN čaj.)

Ali Vas ovira ZAMASČENOST (odebelitev)?

Zelite li biti VITKI? Tedaj lahko uporabljate HERSAN čaj!

Zakaj trpite na bolečinah REVMATIZMA in PROTINA (gibla) ko to ni potrebno, HERSAN čaj je sredstvo, ki vam pomaga olajšati muke.

Hersan čaj pomaga pri ARTERIOSKLEROZI in HEMOROIDIH (zlati žilci).

Mar res ne veste, da je HERSAN čaj pri OBOLIH ZELODOČA, JETER in LEDVIC dobro sredstvo?

Hersan čaj se dobiva SAMO v ORIGINALNIH ZAVITKIH v vseh lekarnah.

Reg. S. br. 1934/33

Nemška jezikovna šola za inozemce

ariskega zavoda ANDERL-ROGGE, GRAZ, Steyermark, Lessingstr. 19, začne s 1. majem novo šolsko leto in istosčasno poletne tečaje za inozemce. Tečaji za vse stopnje. Odlične poučne metode. Strokovni tečaji za učitelje nemškega jezika. Sport, izlet, družabni večeri, potovanja po Nemčiji. Dober penzjonat za mlada dekleta. Prospekti. DUNAJSKA KUHINJA DUNAJSKA MODA v gospodinjski strokovni šoli prijskega instituta ANDERL-ROGGE, GRAZ, Lessingstr. 19. Penzjonat za mlada dekleta. Reference. Prospekti.

NAGLUŠNI!

VIBAPHON, nov pripomoček za sluh, praktično neviden, neelektričen, nobene žice, brez baterije, nikake pritiskine, zdravniško preiskusan in priporočen.

PREDVAJANJE V LJUBLJANI v Grand hotelu UNION, 25. aprila.

g. Domabyl, od firme European Vibraphone Co., London W. 1., celodnevno od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Ako ne morete priti osebno, pišite za brezplačne prospekte in pogoje za 30-dnevno preizkušnjo.

»RANO« (Dep. 12.) Zagreb, Boškovičeva 3.

EXAKTA

mногоstranska zrcalno-refleksna kamera v obliki 24.36 mm in 4.65 cm. Zahtevajte brezplačen poseben prospekt.

Zastopnik za Jugo-Slavijo: Parta in Drug, Novi Sad, Kralja Petra ulica 30.

Trstje

za strope iz najboljšega materiala, vezano s pobakreno žico izdeluje in dobavlja.

Jos. R. Puh, Ljubljana

ZALOGA PARKETOV.

Gradaška ulica 22. Telefon 2513.

Naročniki 'Jutra' so zavarovani za 10.000 Din.

Goldnerjevi

mesarski aparati

Osnovano 1906

BRATJE GOLDNER SUBOTICA

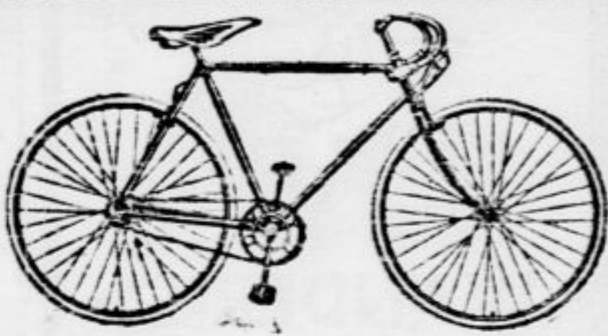
ZAHTEVAJTE PROSPEKTE

NOVOSTI: — Izvanredno nizke cene! Najboljša in trpežna damska ali moška kromirana in poniklana.

kolesa od din 520.—

naprej, z jamčenjem nemški izdelak, z večletnim jamstvom.

Tovarniška zaloga svetovno znanih tovarov: WANDERER — STYRIA — DURKOPP — ADLER — VICTORIA — AUTOMOTO — BISMARCK LTD.

TOVARNIŠKA ZALOGA MOTORNIH KOLES WANDERER.

V največji izbiri po ugodnih plačilnih pogojih dobite najceneje pri

JOS. JERNEJČIČ — VRHNIKA

Kdor želi poceni dobro damsko ali moško kolo, naj si pred odločitvijo nakupa v lastnem interesu, brezobvezno ogleda našo zalogo. Ne zamudite ugodno priliko!

Glavna kolektura Državne razredne loterije „VRELEC SREČE“

Alojzij Planinšek

Ljubljana, Beethovnova 14

v ljudno obvešča cenj. igralce, da so dospele srečke za II. razred in se iste lahko obnovijo. Tudi oni, ki še niso igrali v I. razredu si lahko sedaj nabavijo srečke za II. razred tega kola.

Kdor oglašuje ta napreduje!

ZAHVALA

Ob težki, nenadomestljivi izgubi nadvse ljubljene soproga, gospoda

Novotnega Josipa

glavnega arhivarja katastrske uprave v Ptuj,

izreklam zahvalo vsem, ki so mu v njegovi dolgi, mučni bolezn stali ob strani.

Prav posebno se zahvaljujem pred. g. proštu za ganljive besede pri odprtem grobu, kaplanu g. Močniku, inšpektorju gosp. Osoletu in naredniku-vodniku Požlepu za vsakdanji obisk in tolažbo v njegovi hudi bolezni, mestni godbi, zastopniku Sokola g. Špatu za njegov govor in vsem Sokolcem, ki so ga položili v grob. Nadaj se zahvaljujem vsem sorodnikom, znanem in prijateljem, vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev in vsem ostalim, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

PTUJ, 22. aprila 1938.

DRAGICA NOVOTNY, soproga

Na dobrem kraju na Kranjskem ali na Stajerskem iščemo za poletno in zimsko sezono

HOTEL-PENSION

v zakup ali prodajo s cca 20 sobami in vsemu potrebnim. V glavnem za sport. Pisane ponudbe pod »49610« poslati na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9.

Dražba

Dne 30. 4. 1938 ob 10 uri dopoldne se bodo na javni dražbi v Ormožu, v pisarni odvetnika dr. Stjanec Milana prodajale trgovske terjatve iz konkurznih mas opr. šte. 137 sreskega sodišča Ormož. Podrobnejše informacije se dobijo pri konkurznem upravitelju Kocmur Cirilu, odvetniku v Murki Soboti in pri dr. Stjanec Milanu, odvetniku v Ormožu.

KONKURZNI UPRAVITELJ

Ob vsaki priliki — se spomnite

da so 'Jutrovi' 'Mali ogled' v Sloveniji najuspešnejša, najstarejša in najhitrejša posredovalnica za službo vseh vrst, za prodajo in nakup vseh stvari za nepremičnost, lokalne, podjetja, kapital, delnice in se vse drugo

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI PODUČNI CENIK GLASBILA NAJPOGOSTEJŠE STROJE TVRJE F. SCHNEIDER KR. DVORSKI DOBAVITELJ ZAGREB NIKOLICEVA 10

BOR POHISTVO Franc Kregar & Co Vidmarje 87 St. Vid

2951

DRVA PREMOG IV. SCHUMI BOLENIKA CETA

Parne stroje,

kotle, turbine, vodne turbine, pogonske motorje, montira, preureja, popravlja, inducira ter izdeluje kurilnice, sistice za vodo, zrak in olje

PARNE STROJE

MORSKO KOPALISCE SUTIVAN

HOTEL VESNA

neposredno ob morju 40 apart. sobe s parobrojem od 30 do 50 udobnih sob 50 postelj sobe s turste električna razsvetljava, restavracija z renomirano kuhinjo, pr. ovratna na ledu hladna dalmatinska vina. — Park vrt, dobra pitna voda sodobne cene v hili zdravnik Ves pen. 22 din inf. rutnik in hotel.

STAMPILJE ETIKETE SUTIVAN SUTIVAN SUTIVAN SUTIVAN

Novi naslovi: Franciskanska ul. 8.

Cunje

trojaški odrezki stari napr. vrtne in oljadarje vose, kup vse ko množice ARREITER, Maribor, Ljubljana ul. 14.

SMRTI! 100 kra. več žude Vam napiše mišes v mano novinar, kot vane nas odlično.

Ilam ad prašek! Zlatavate povod originalno HAMAD (kat. lico, Din 5, (znanke) za avdiodin in vzorec 10 x 10, Ljubljana, — Star. 1. 6.

Sveže najfinije norveško

ribje olje

iz lekarne dr. G. PICCOLIJA v Ljubljani

se priporoča bledim in slabotnim osebam

Od Vas je odvisno, da imate obliko vedno kot novo

zato jo pustite redno kemično čistili ali darvati v tovarni

JOS. REICH Ljubljana

Poljanski nasip 4-6

Prebica — Svetlobikarica

Prezračeni v igrišči

Od 100 do 110 Harmonike od 59. Zahtevajte brezplačen prospekt

HEINEL-HEROLD

5000 10000 15000 20000 25000 30000 35000 40000 45000 50000 55000 60000 65000 70000 75000 80000 85000 90000 95000 100000

Kupuj domače blago!

8807

23

36

19

20

21

22

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

Autobusi z najmodernejšimi leklenimi karoserijami

„AUTOMONTAŽA D. D.“

LJUBLJANA - PRAŽAKOVA ULICA 13

Tovarna: Ljubljana, Kamniška ulica 25

MAGIRUS DIESEL TOVORNI AVTOMOBILI
in vsakovrstne tovarne šasije.

100 km za 14 din

WANDERER

motocikli so nenavadno poceni
v pogonu.

Mešanica bencina in olja od 2.2 do
2.5 l zadostuje za 100 km vožnje.
Odlični Sachs motor od 234 HP ob-
vlada vsak vzpon. Posebno pripraven
za slabe ceste.

VSAK KUPEC DOBI
TVORNIŠKO GARANCIJO.

Generalno zastopstvo
R. PRPIC, ZAGREB,
Vrhovčeva ulica 13.

Direktorja

IŠČE

industrijska klavnicarica
v Jugoslaviji.

V obzir pridejo samo osebe, katere
imajo v tej stroki strokovne sposob-
nosti in popolno komercialno znanje.
Ponudbe s curriculum vitae poslati
na ogl. oddelk »Jutra« pod št. 749.

**Prodaja
premogovnika**

V zelo prometnem kraju Dravske banovine.
se prodaja premogovnik z vsem inventarjem
in jamskimi pravnicami pod ugodnimi pogoji.
Oddaljenost od železniške postaje 30 minut.
Informacije na oglašnem oddelku »Jutra«.

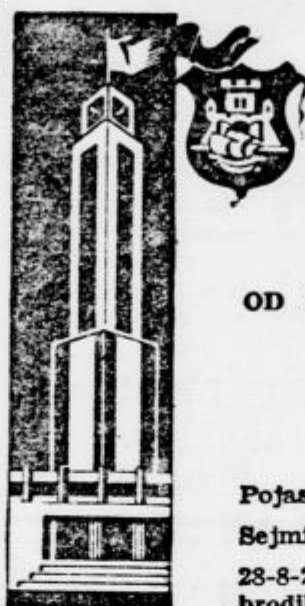

**SPECIJALNI LES
v hlokih:**

Jagnjeda	90 hlokov, m ³	15.607
hrasta	36 hlokov, m ³	6.943
lipe	22 hlokov, m ³	3.404
divjega kostanja	5 hlokov, m ³	3.037
akacije	40 hlokov, m ³	6.325
češnje	6 hlokov, m ³	1.002
amerik. oreha	12 hlokov, m ³	2.891
topola	8 hlokov, m ³	3.000

ima naprodaj:

MEŠANSKA KORPORACIJA
v Kamniku.

**OBIŠČITE
POMLADANSKI
BEOGRAJSKI
SEJEM**

OD 30. APRILA DO 2. MAJA 1933. LETA

Največja jugoslovenska revija domače
in svetovne proizvodnje — Najpopol-
nejša razstava poslednjih tehničnih pri-
ridobitev — Največja izbira —

Pojasnila daje uprava beograjskega sejma
Sejmišče pošt. pretnac 538 telef. 28-526,
28-8-2. Popusti 50% na železnice in paro-
brodih.

Sprejmemo mojstra

absolventa tekstilne šole,

ZA MEHANIČNO TKALNICO SVILENEGA BLAGA
V NOVEM SADU.

Reflektanti naj pošljejo svoje ponudbe na oglašni oddelk »Jutra«
pod št. 164.

BRZOPARILNIKI

z bakrenim ali jeklenim v ognju pocinkanim kotlom

KOTLI ZA ŽGANJEKUHO

vseh sistemov, kakor tudi parni kotli, bakreni in aluminijasti kotli
za sadne soka, tovarniške naprave itd. — najceneje pri trdniki
dr. z o. z. LJUBLJANA, Kolodvorska 23,
Tel. 37-92. Zahtevajte prospekte!

Otroški vozički
najnovjših modelov

Dvokolesni
motorji, triokoli

Šivalni stroji
pogonljivi

Po zelo niski ceni! Ceniki franko!
STEBUNA F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovaška cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

Nič več plešavosti. Javne zahvale.

Ze po prvi steklenici, ki sem jo rabil, čutim, da so mi začeli
rasti mladi in zdravi lasje, pa se vam najlepše zahvaljujem.

Miodrag, Sušić, Sisak, Petrinjska 7.

»MORANE« sem že porabil eno steklenico in zelo uspešno
učinkuje na rast las, zato vas prosim, da mi pošljete takoj
še drugo steklenico. Zahvaljujem se vam,

Nikola Knežević ing. Bakovič z. p., Fojnica.

Z uspehom »MORANE« sem popolnoma zadovoljen in jo bom
še nadalje uporabljal in se vam hvala.

Tadija Parezanović, Skopje, Pašićeva 62.

Ze v naprej se vam zahvaljujem za vašo tekočino »MORANO«,
ki je odlično vplivala na rast las in se vam zahvaljujem.

Biserka Jeličić, Odžak.

Nimam več prhljaja in lasje mi več ne izpadajo, a opažam
v porastu mlade lase, ki so mi začeli rasti po zaslugi »MORA-
NE«, pa se vam zahvaljujem. Edvard Jankač, Zagradec.

Ker sem zelo zadovoljen z vašo vodo »MORANO«, jo še
nadalje uporabljam in vsakomur priporočam.

Najdan Velič, Barbatovac.

Z zahvalami nadaljujem v nedeljo, dne 1. maja.

ZAHVALA

V dnevih neizmernе tuge in bolesti ob nenadni smrti našega ljubljene-
ga soproga in tatja, gospoda

FRANJA GOLOBA

ŠOLSKEGA UPRAVITELJA V ŠT. JERNEJU

sva bila deležna vsestranskega sočutja, zato izrekava vsem najpristranejšo
zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo učitelstvu šole in šolski deci v št. Jerneju, častiti
duhovščini, Sokolu, gasilskim četam, nadzorniku g. Horvatu, g. Lajovicu,
g. Svigelju za poslovljene govore, združenim pevcom in pevovodji g. Vutko-
viču za v srce segaajoče žalostinke, vsem darovalcem vencev in cvetja ter
vsem, ki so se udeležili pogreba in mu s tem izkazali zadnjo čast.

Bog plačaj!

ZAGORJE, dne 23. aprila 1933.

MINKA GOLOBOVA in sin SAŠA

Brez posebnega obvestila.

Strta pod krutim udarcem neizprosne usode, naznanjam,
da je preminul moj zlati in iskreno ljubljani soprog, predragi
oče, brat, svak in zet, gospod

JOSIP ČERNE

PODRAVNATELJ HRANILNICE DRAVSKE BANOVINE
REZ. PEŠ. KAPETAN I. KL.

po kratki in mučni bolezni dne 22. t. m. zvečer.

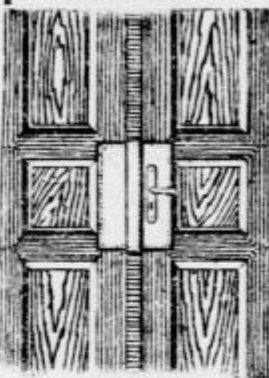
Pogreb našega nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne
24. t. m. ob 4. uri pop. iz mrtvašnice Drž. splošne bolnišnice
na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 23. aprila 1933.

Zalujoci:

MIRA, soproga; ing. ERNST in VALTER, sinova; IDA roj.
MIJOVIĆ, sinova; SAŠA in MARIJA, vnuki; JOSIP in
IVANKA GERBEC, tast in tašča — ter ostalo sorodstvo.

CELULOIDNE
SCITE ZA VRATA

CELULOID
V PLOSCAH
naročajo pri
F. Zrnes
Ljubljana,
Kopitarjeva ul. 1

KOH I NOOR
potnice so

ZAJAMČENO PRALNE,
LAHKO ZA LIKATI in
NEPREMOČLJIVE

Zahtevajte povsod zajamčene potnice!

**TRGOVSKI
POMOČNIK**

manufakturst in mešane stroke, vojašnice
prost se sprejme. Ponudbe na podružnice
»Jutra« v Celju pod značko: »Pomočnik«.

Oglaš v »Jutru« imajo
vedno največji uspeh!

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše ljubljane, nepozabne soproge
in matere, gospe

TILKE MENDUŠIČ

sva prejela številne izraze sočutja in se vsem prične
zahvaljujemo.

Predvsem gre zahvala zdravniku bolnice g. doktorju
Kunstu, č. duhovščini, zastopnikom obrtne in gostil-
ničarske zadrage za naklonjenost, darovalcem vencev
in cvetja, prijateljem in znancem iz Zagorja, Ljubljane
in Polja ter vsem ostalim, ki so se v tako velikem
številu udeležili pogreba in ji s tem izkazali zadnjo čast.

ZAGORJE, dne 22. aprila 1933.

VINKO, soprog — ANICA, hčerka.

Dragotin Pavlinc
ŽELEZNISKI URADNIK V POKOJU

dne 22. t. m., po kratki in mučni bolezni, previden s
toložili sv. vere.

Blagopokojnega prepeljemo iz Ljubljane v Celje
na Slovensko pokopališče, kjer bo pogreb v ponedeljek,
dne 25. aprila 1933, ob 3. uri popoldne istotam.

CELJE, dne 23. aprila 1933.

Globoko žalujoci:

ANA, soproga; ANA, DRAGO, otroka.

Javljamo tužno vest, da je dne 22. t. m. umrl velezaštni gospod

Černe Josip

podravnatelj Hranilnice dravske banovine
v Ljubljani in kapetan I. klase v rez.

Pogreb bo v nedeljo, dne 24. t. m. ob 16. uri izpred mrtvaške veže splošne
bolnišnice v Ljubljani na pokopališče k Sv. Križu.

Pokojnika bomo ohranili v najčastnejšem in najhvaležnejšem spominu.

LJUBLJANA, dne 23. aprila 1933.

URADNIŠTVO
Hranilnice dravske banovine

UPRAVNI ODBOR
Hranilnice dravske banovine